Bibl. Arhivei Centrale Regionale Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

AGRICULTURA SOCIALISTĂ

ORGAN AL CONSILIULUI SUPERIOR AL AGRICULTURII ȘI AL UNIUNII NAȚIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE

Anul V
Nr. 11 (215)
Joi 16 martie 1967
8 pagini — 1 leu

LUCRĂRILE AGRICOLE DE PRIMĂVARĂ

ZILELE DE MARTIE TREC REPEDE — NU LE IROSIȚI!

Ultima perioadă a fost favorabilă lucrărilor agricole și numeroase unități au folosit-o cu chibzuință.

Arăturile au fost executate pe mai mult de 100 000 de hectare, lucrarea desfășurîndu-se în ritm intens în cooperativele agricole din regiunile Oltenia și Banat; ele dețin aproximativ 70 la sută din suprafața arată. Suprafețe relativ mari s-au arat și în regiunile Argeș, Ploiești, Crișana și Brașov. În regiunea Cluj, în schimb, unde au rămas din toamnă suprafețe mari nearate, lucrarea s-a efectuat într-o proporție cu totul neînsemnată, în comparație cu regiunile vecine.

Pe aproape 2 milioane de hectare au fost încorporate *îngrășăminte chimice și naturale*. Suprafețe întinse s-au fertilizat în gospodăriile de stat și cooperativele agricole din regiunile București, Oltenia, Banat și Ploiești și cu totul reduse în unitățile agricole din regiunile Maramureș și Mureș-Autonomă Maghiară.

O acțiune care nu suferă amînare o constituie *amenajarea orezăriilor*, lucrare destul de avansată în gospodăriile de stat și mult rămasă în urmă în cooperativele agricole. În cursul săptămînii trecute, bunăoară, amenajarea de noi orezării în cooperativele agricole s-a făcut pe numai 10 hectare. Cît privește *noile amenajări pentru irigarea legumelor*, acestea s-au realizat pînă în prezent pe 1 400 de hectare în regiunea București și doar pe 12 hectare în celelalte 15 regiuni! În ultima săptămînă nu s-a raportat nici un hectar de amenajare nouă.

Întîrzieri față de calendar și starea vremii se înregistrează și la *semănatul culturilor furtate de legume, precum și la stropitul de iarnă al pomilor* care s-a efectuat numai în proporție de 44 la sută; mult sub media pe țară sînt regiunile Hunedoara, Cluj, Brașov și Mureș-Autonomă Maghiară care dispun de mari bazine pomicole.

După cum se știe *la amenajarea terenului și plantarea propriu-zisă a pomilor și a viței de vie* au rămas din toamnă mari restanțe. Realizările ultimei săptămîni — circa 800 de hectare amenajate pentru vie și 400 hectare pentru pomi — sînt sub nivelul posibilităților. Dacă s-ar menține ritmul actual, cooperativele agricole din regiunile Argeș, București, Dobrogea, Galați, Suceava, Ploiești și Iași le-ar trebui nu mai puțin de 10 săptămîni pentru a amenaja întreaga suprafață destinată plantării cu pomi.

În ultima săptămînă au intrat în circuitul *însămînțărilor de primăvară* toate regiunile țării; mazărea, legumele, sfecla de zahăr, ovăzul, floareasoarelui sînt semănate pe mii și zeci de mii de hectare. Se remarcă la însămînțări unitățile agricole de stat și cooperatiste din regiunile Oltenia și Banat care dețineau la sfîrșitul săptămînii trecute circa 70 la sută din suprafața însămînțată pe întreaga țară.

Faptele înfățișate mai sus ne permit să apreciem că o serie de lucrări — arăturile, amenajările — sînt încă de pe acum rămase în urmă, ceea ce poate întîrzia și semănatul. Este de datoria mecanizatorilor ca, lucrînd în schimburi prelungite și folosind tractoarele la întreaga lor capacitate de lucru să termine efectuatul arăturilor în timpul cel mai scurt cu putință. Amenajarea terenurilor destinate plantațiilor de pomi și viță de vie, culturii orezului și legumelor în sistem irigat trebuie, de asemenea, mult intensificată.

Primăvara, zilele trec repede! Aceasta obligă pe specialiștii din unități să folosească din plin fiecare oră bună de muncă, controlînd în permanență starea terenului și alegînd cu grijă parcelele pe care se poate lucra în condiții optime.

Militînd în permanență pentru un ritm înalt de lucru, conducerile unităților, consiliile agricole, uniunile cooperatiste și trusturile gostat nu trebuie să piardă nici o clipă din vedere calitatea lucrărilor.

DIN SUMAR:

- REZERVE DE RENTABILIZARE A GOSPODĂRIILOR DE STAT (pag. 2)
- Ancheta noastră: MEMBRII COOPERATORI VĂ CER SPRIJIN, LI-L DAȚI? (pag. 3)
- CÎTE PLANTE LA HECTAR? (pag. 4)
- INSTITUTUL DE CERCETĂRI ZOOTEHNICE ÎN PRAGUL CELUI DE AL V-LEA DECENIU (pag. 5)
- UNELE CONCLUZII LA ÎNCHIDEREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI AGROZOOTEHNIC DE MASĂ ÎN RAIONUL PLOIEȘTI (pag. 6)

1907

ANUL MARII RĂSCOALE ȚĂRĂNEȘTI

C. BĂRBULESCU

cercetător științific la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

Se împlinesc în această primăvară 60 de ani de la marea răscoală țărănească din 1907, răscoală care a zguduit din temelii țara întreagă.

Ea a constituit, prin amploarea luptelor desfășurate, prin durata și intensitatea lor, cea mai puternică ridicare la luptă a țărănimii în epoca modernă a României, pentru pămînt și libertate, împotriva asupririi și nedreptății sociale. Acest eveniment ocupă, în același timp, un loc de seamă și pe plan european, în cadrul noii epoci de mișcări revoluționare, de mari lupte de clasă de la începutul veacului.

Cauza pentru care zeci de mii de obidiți s-au răsculat avea rădăcini adînci în nedreapta împărțire a pămîntului, fiscalitatea din ce în ce mai grea, dijma înrobitoare etc. Moșierii, arendașii și cămătarii satelor aduseseră pe țărani într-o situație insuportabilă, învoielile agricole îi strîngeau „ca într-un cerc de fier, pînă la înăbușire". Împletirea relațiilor capitaliste cu rămășițe feudale în agricultură a dus la înrăutățirea generală a situației materiale a țărănimii, la ascuțirea contradicțiilor dintre aceasta și asupritorii săi.

Arenda unor moșii — ca, de exemplu, Hodivoaia-Vieru din județul Vlașca, unde au fost bombardate satele în timpul răscoalei, Întorsura din județul Dolj, Moara Grecilor din Vaslui și altele — era în anul răscoalei de peste două ori mai mare decît cu 10—15 ani în urmă, în afară de creșterea simțitoare a celorlalte obligații față de moșieri și arendași.

Nenumăratele petiții adresate de țărani autorităților, moșierilor și arendașilor, adunările în care se formulau revendicări în legătură cu îmbunătățirea prevederilor cuprinse în contractele de învoieli agricole au rămas fără rezultat. Clocotul mîniei izvorît din setea pentru pămînt prevestea că se află foarte aproape momentul cînd aceasta avea să se reverse.

Lipsită de pămînt, apăsată de învoielile agricole înrobitoare, obligată să muncească moșiile sub paza vătafilor, țărănimea muncitoare, pe măsură ce constata că pe cale petiționară, „legală", nu putea obține nimic, s-a ridicat la luptă pentru a-și face singură dreptate, pentru a-și rezolva revendicările pe cale revoluționară.

Înarmați cu furci și topoare, țăranii răsculați au trecut la lupta deschisă împotriva moșierilor și arendașilor, au atacat și distrus unele conace și au împărțit cerealele aflate în magazii, i-au gonit pe arendași, au înconjurat și atacat curțile moșierești, cerînd „pămînt cu 25 de lei falcea", anularea tocmelilor agricole. Ei s-au îndreptat, totodată, asupra primăriilor, unde se aflau actele de învoieli, au pus pe fugă pe apărătorii intereselor exploatatorilor și, constituiți în cete, au încercat, pe alocuri, să pătrundă în orașe pentru a-și cere dreptatea atît de mult tăgăduită.

Răscoala a izbucnit la 8 februarie în nordul Moldovei, în comuna Flămînzi (nici că se putea un nume mai simbolic) și în satele învecinate, întinzîndu-se cu mare iuțeală în zeci de comune din județele Botoșani, Dorohoi și Iași, apoi în Muntenia — în județele Rîmnicu-Sărat, Buzău, Teleorman, Vlașca, Olt, în Oltenia — în județele Dolj, Romanați, Mehedinți. Izbucnită ca un adevărat incendiu, răscoala din 1907 a cuprins întreaga țară, fiind îndreptată împotriva stăpînirii de clasă a moșierimii. „Vrem pămînt" era revendicarea fundamentală ce izbucnea cu furie din piepturile răsculaților.

Guvernul burghezo-moșieresc a pus pe picior de război unități militare trimise să înăbușe în sînge lupta revoluționară a țărănimii. Mii și mii de țărani au fost arestați, schingiuiți bestial și împușcați la marginea satelor. Focul artileriei a șters zeci de sate de pe fața pămîntului, în județele Vlașca, Teleorman, Olt, Romanați și Mehedinți.

În timpul răscoalei din 1907, singura clasă socială care a sprijinit lupta țărănimii a fost proletariatul. *„Mișcarea muncitorească — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu —, preocupată de problema agrară încă din secolul trecut, și-a manifestat cu putere, în timpul răscoalei, solidaritatea cu țărănimea, protestul împotriva represiunilor dezlănțuite de cercurile guvernante, cerînd împroprietărirea țăranilor".* Aceasta se vădește în unele acțiuni comune de luptă, în grevele izbucnite în unele localități, în întrunirile organizate în diferite centre ale țării, din inițiativa și sub conducerea cercurilor socialiste „România muncitoare", a organizațiilor muncitorești locale. De altfel, trebuie subliniat faptul că se poate distinge o legătură intimă între existența cluburilor socialiste la sate și aria de răspîndire și intensitatea răscoalei. În județul Teleorman, de exemplu, din 96 de sate în care au existat cluburi, în 90 au izbucnit răscoale, în Vlașca, din 28 de sate cu cluburi, 24 au participat la răscoală, iar în Olt s-au răsculat țăranii în 31 de sate, din cele 38 în care fuseseră înființate asemenea organizații socialiste. Propaganda făcută în cadrul cluburilor socialiste contribuise, așadar, la creșterea puterii de luptă a țărănimii, la dezvoltarea ideii de dreptate socială, ceea ce în zilele răscoalei a fost dovedit cu prisosință.

În ajunul marii răscoale din 1907, preocupările mișcării muncitorești față de problema agrară erau tot mai intense, întrevăzîndu-se apropiata izbucnire a răscoalei țăranilor. În articolul „Samavolniciile și jalea la sate" — publicat în februarie 1907 în ziarul „România muncitoare" — se relata: *„La sate se petrec lucrurile cele mai înfiorătoare. Nu numai că țăranii trăiesc în lipsa cea mai mare, nu numai că exploatarea țăranilor nu are margini... dar acești țărani duc o ostfel de viață, apăsările sînt atît de crude încît, dacă lucrurile nu se vor îndrepta — și nu credem —, vom intra în curînd într-o nouă perioadă de*

(Continuare în pag. a 6-a)

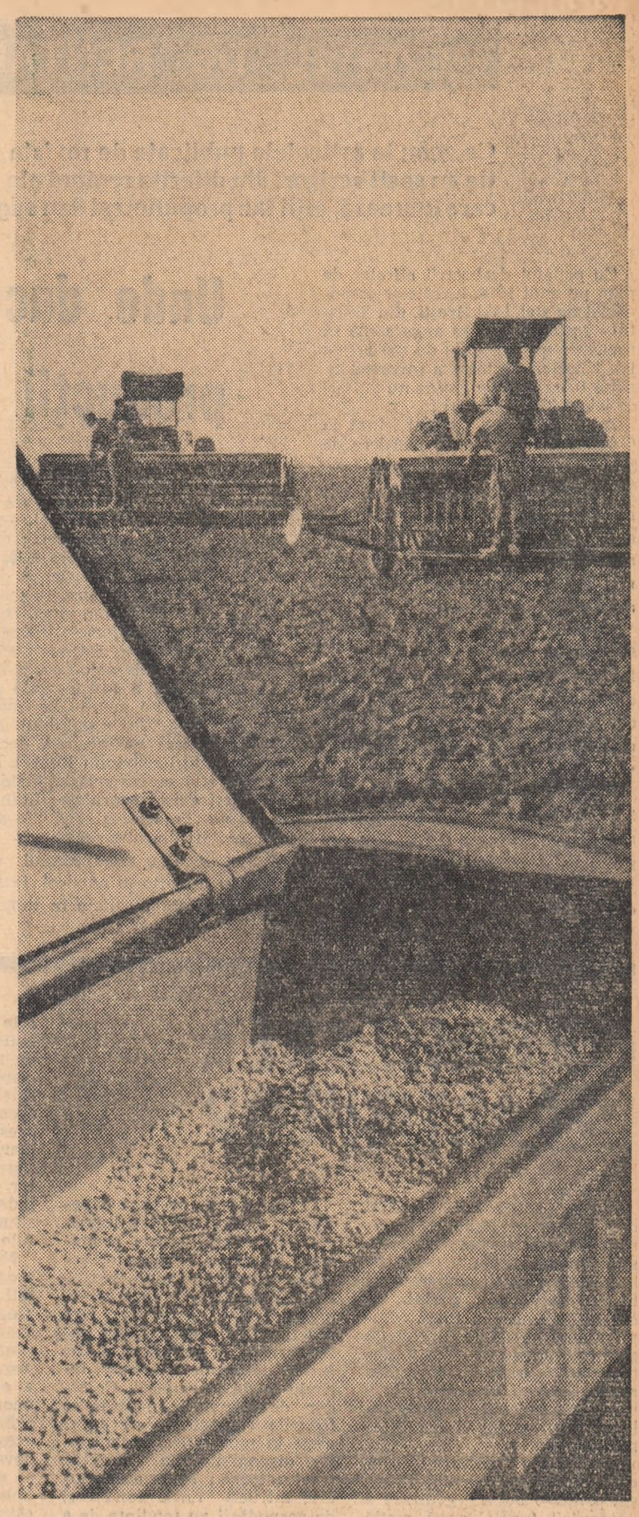

MECANIZATORI HARNICI

Se spune că muncitorii și specialiștii gospodăriei de stat Albești, regiunea Ploiești, n-au așteptat primăvara, ci i-au venit în întîmpinare. Afirmație îndreptățită de graba cu care au ieșit la lucru, în cîmp, cînd pămîntul mai era acoperit, ici-colo, de petice de zăpadă. Și poate că primăvara — și ea deosebit de nerăbdătoare în acest an — le-ar fi luat-o înainte dacă harnicii mecanizatori ai gospodăriei n-ar fi lucrat încă de la început întreaga zi-lumină. Așa însă din întrecerea oamenilor cu timpul, primii au ieșit învingători. Culturile din epoca întîi — în total vreo 120 de hectare — au fost semănate în numai cîteva zile, în teren bine pregătit. Printre fruntașii între fruntași se numără și tractoriștii din brigada a patra, surprinși de fotoreporterul nostru lucrînd pe o tarla a secției Cioceni, condusă de inginerul Tănase Radu.

Foto: C. DUMITRU

Printre unitățile care au dobîndit o valoroasă experiență în îngrășarea taurinelor se numără și cooperativa agricolă din Putineiu, raionul Giurgiu. Recent această unitate a fost vizitată de membrii Comitetului executiv și activiști ai Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, de președinții uniunilor cooperatiste regionale, cu care prilej a avut loc un prețios schimb de experiență.

La cooperativa agricolă din Putineiu

O EXPERIENȚĂ CARE SE CERE EXTINSĂ

Cooperativa agricolă din Putineiu are un sector zootehnic bine dezvoltat. Țăranii cooperatori de aici s-au dovedit a fi buni crescători de animale. Consiliul de conducere al cooperativei a căutat în permanență căile cele mai potrivite pentru rentabilizarea la maximum a sectorului zootehnic, prin valorificarea tuturor resurselor materiale de care dispune unitatea. S-a ajuns astfel la concluzia că îngrășarea tineretului taurin poate fi una dintre cele mai rentabile ramuri ale sectorului zootehnic. În anul 1964 cooperativa a achiziționat de la I.R.C.C.A., de la alte cooperative și îndeosebi de la gospodăriile personale ale cooperatorilor primele taurine tinere pe care le-a îngrășat și valorificat pe bază de contract. Această acțiune a continuat și în anul 1965. Hrănirea taurinelor puse la îngrășat se făcea atunci cu furaje grosiere cît și cu concentrate fără a se folosi ureea și melasa.

(Continuare în pag. a 3-a)

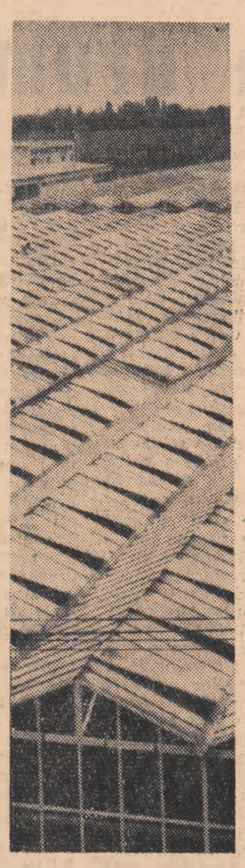

Cooperativa agricolă de producție Mădăraș, regiunea Crișana. Serele — amenajate pe o suprafață de 2 hectare — aduc cooperatorilor de aici, în fiecare an, venituri sporite.

Foto: O. PLECAN

Cum putem spori eficiența controlului financiar preventiv

Pompiliu GRUBISCHI

șef de secție la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție

Un rol important pentru obținerea de rezultate superioare în activitatea economică, organizatorică și financiară a cooperativelor agricole îl are controlul financiar preventiv. După cum arată și numele, el are menirea să preîntîmpine încălcarea disciplinei financiare, a risipei și a păgubirii averii obștești.

Experiența demonstrează că nu este posibilă funcționarea eficientă a acestui control fără o temeinică organizare a lui. Ce trebuie întreprins în această privință? În primul rînd, este necesar ca în sfera controlului preventiv să fie cuprinsă întreaga activitate a cooperativei, activitate din care rezultă drepturi și obligații patrimoniale, iar în cadrul acesteia să fie stabilite judicios sectoarele care trebuie să-l exercite. Totodată, ținînd seama de normele în vigoare, se cere o justă delimitare a atribuțiilor ce revin acestor sectoare. Nu este lipsită de însemnătate nici antrenarea în efectuarea controlului a tuturor factorilor de răspundere care conlucrează la desfășurarea activității de producție și financiare a cooperativei.

O importanță deosebită pentru reușita controlului preventiv o are și modul în care se dau deciziile de aducere la cunoștința persoanelor respective a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin. Există, în această privință, o experiență pozitivă în multe unități. Așa, de pildă, la cooperativa agricolă din Jilava — orașul București, s-au dat la timp deciziile de numire a celor însărcinați de consiliul de conducere pentru exercitarea controlului preventiv, s-au prelucrat sarcinile șefilor de sectoare, iar în ședința consiliului de conducere, acestea au fost revizuite potrivit noilor condiții de organizare a muncii și a procesului de producție. Se întîlnesc însă și cazuri negative. În regiunea Banat, la cooperativa agricolă din Sîmbăteni, s-a emis o decizie colectivă, iar la Coștei și Criciova, în cazul plecării personalului împuternicit a da viză de control preventiv și de certificare, nu s-au mai emis noi decizii de împuternicire a înlocuitorilor sau a unor noi persoane.

Buna organizare și funcționare a controlului preventiv impune ca președinții, contabilii șefi și celelalte organe să cunoască condițiile concrete în care este organizat și se desfășoară procesul de producție, cum sînt depozitate, conservate și mișcate bunurile materiale și valorile bănești, dacă documentele de evidență primară se întocmesc și circulă potrivit normelor stabilite. De asemenea, trebuie avut în

(Continuare în pag. a 3-a)

buletin meteorologic

Vasta zonă depresionară ce acoperă jumătatea de nord-vest a Europei, precum și regimul de mare presiune atmosferică dominant în jumătatea de sud-est vor determina aspectul vremii în regiunile noastre și în cursul săptămînii ce urmează de la 17 la 23 martie.

Aproape în tot cursul săptămînii cerul va fi variabil, cu înseninări prelungite atît ziua cît și noaptea. Unele înnorări mai pronunțate, dar de scurtă durată, se vor semnala în cîteva dimineți mai ales în zona de munte și partea de nord a țării. Tot în aceste regiuni se vor înregistra ploi slabe, izolate, de scurtă durată.

Vîntul va predomina din sectorul estic și numai în Dobrogea și Bărăgan va prezenta unele intensificări la orele de amiază.

Diminețile vor fi în general umede din cauza ceții, care se va forma zilnic aproape în toate regiunile, dar mai ales în partea de sud-vest a țării. Majoritatea ceților se vor ridica între orele 9—10, după care cerul va deveni însorit și vremea va lua aspect frumos.

Nopțile vor fi răcoroase și cu brume în toate regiunile, temperaturile minime oscilînd în jur de zero grade. În cursul zilei temperatura va urca între 15 și 20 grade, exceptînd litoralul și zona de munte unde ea va fi mai scăzută.

Temperaturile maxime la suprafața solului vor depăși 20 de grade în regiunea de șes a țării. Procesul de topire a zăpezilor din regiunea montană va continua și se va intensifica, fără a determina viituri mari de ape pe riuri.

Vremea, în general uscată și însorită, va favoriza zvîntarea și chiar uscarea solului aproape în toată zona de cîmpie și de deal a țării.

N. TOPOR

REZERVE DE RENTABILIZARE A GOSPODĂRIILOR DE STAT

Ca ecou la articolele publicate de revista noastră în legătură cu rentabilizarea tuturor gospodăriilor de stat, la redacție au sosit scrisori din diferite regiuni ale țării. Unii dintre corespondenții noștri ne relatează din experiența unității în care lucrează, alții fac propuneri și dau sugestii interesante. Iată cîteva din scrisorile primite :

Unde duce tendința de a prevedea producții sub posibilități

Cu prilejul dezbaterii cifrelor de plan pe anul 1966, lucrătorii gospodăriei de stat Mălădărești, din Trustul gostat Argeș, se angajaseră să realizeze un beneficiu de 200 000 de lei. Ulterior, unitatea a raportat forului tutelar că va obține nu 200 000 de lei, ci 320 000 de lei.

Anul 1966 s-a soldat însă la G.A.S. Mălădărești cu o pierdere de 208 000 lei. De la bun început trebuie arătat că la G.A.S. Mălădărești planul de producție n-a fost întocmit corespunzător posibilităților reale ale unității. Cu toate acestea, nici măcar cifrele înscrise în plan n-au fost îndeplinite.

Datorită condițiilor pedoclimatice favorabile, precum și a importantelor investiții alocate de stat, cele două sectoare — zootehnic și pomicol — puteau aduce gospodăriei beneficii, așa cum fusese planificat și nicidecum pierderi.

În sectorul zootehnic, compus din 5 200 de ovine și 600 de bovine, munca brigăzilor nu a fost bine organizată. Animalele n-au fost furajate la timp și în mod diferențiat ; cît privește lotizarea pe categorii de vîrstă, nici nu se poate vorbi despre așa ceva. La brigăzile de la Miloștea și Birzoteni, animalele s-au „autoservit", adeseori, direct din căi. Și adăpostirea acestora a lăsat de dorit : grajduri insuficiente, degradate. Adăpatul se face, în toate anotimpurile, direct din rîuri, ceea ce a dăunat și continuă să dăuneze sănătății animalelor. Deoarece gospodăria nu dispune de o pășune îndestulătoare, ea a fost nevoită să deplaseze oile pe munți la mari distanțe (Rm. Vîlcea și Sibiu). Acest lucru pare neverosimil, deoarece în cadrul raionului Horezu, în care se află și gospodăria Mălădărești, deși există suprafețe întinse de pășune, pe acestea pasc vite ale unor unități din alte raioane.

Lucrurile n-au mers destul de bine nici în sectorul pomicol. Fructele n-au fost recoltate în timpul optim, fapt care a scăzut valoarea lor comercială ; pe de altă parte, însemnate cantități de fructe s-au risipit pe jos, iar altele au fost înstrăinate. La brigada Cîrstănești, de exemplu, la cireșe și prune s-au pierdut 20 000 de lei, datorită întîrzierii la recoltare. La multe brigăzi, prunele au luat drumul borhotului, deși puteau fi dirijate, potrivit contractelor, la export. Producția de nuci n-a ajuns la livrare decît în cantitate foarte mică. Unitatea justifică acest lucru prin faptul că un nuc nu poate da mai mult de 15—20 kg. Probabil că tovarășii din conducerea gospodăriei au ajuns la acest rezultat fără să ia în calcul cantitățile irosite pe diferite căi.

O influență negativă a avut-o și modul defectuos de aprovizionare a unității cu diferite materiale necesare procesului de producție. Nu rare ori au existat cazuri de stocuri excluse de la creditare (73 000 de lei la 30 noiembrie 1966) ; unele poziții de debitori nu s-au lichidat la timp. Media anuală de deturnări de fonduri la această gospodărie nu a fost sub 100 000 de lei. Situația financiară necorespunzătoare a condus la imobilizări de fonduri și, respectiv, la înregistrarea de împrumuturi restante, pentru care unitatea a plătit dobînzi (penalizări) în valoare de 13 000 de lei.

Situația din anul trecut se perpetuează și în acest an, deoarece nici acum cifrele înscrise în planul de producție nu reflectă întrutotul realitatea. Gospodăria și-a planificat, de exemplu, o producție de fructe de numai 28,7 kg de pom. Realizările din ultimii ani contrazic însă această cifră : în 1962 unitatea a obținut 93 kg de fructe de la fiecare pom, în 1964 — 43,2 kg, în 1965 — 83,3 kg, în 1966 — 43,6 kg.

La cultura porumbului furajer, de pe cele 36 ha s-a planificat o producție medie de 30 000 kg la hectar. La înscrierea acestei cifre, gospodăria a „uitat" că din cele 36 ha cultivate cu porumb furajer, 13 ha sînt în sistem irigat și de pe care se pot realiza peste 50 000 kg la ha.

Aproximativ aceeași situație se prezintă și în cazul prevederilor pentru masa verde de pe fînețe. Pe cele 350 ha de fîneață (pe care s-au executat lucrări de îmbunătățire, fertilizare etc.) s-a preconizat să se realizeze, în medie la hectar, cîte 5 200 kg, cifră ușor atinsă în anii precedenți, cînd nu se investise nimic.

Scopul unei astfel de planificări a producției o constituie tendința de a se realiza sarcinile cu eforturi minime. Această situație trebuie să constituie un subiect de analiză pentru Trustul gostat Argeș.

Eugen CIOCAN
de la Filiala Horezu a Băncii Naționale

OPTIMIZAREA REPARTIȚIILOR

Multe gospodării de stat crescătoare de animale își asigură furajele necesare de la alte unități producătoare, pe bază de repartiții elaborate de trustul teritorial gostat. Această acțiune, în toată complexitatea ei, poate influența pozitiv sau negativ asupra rentabilității gospodăriilor, prin reducerea sau creșterea cheltuielilor ocazionate de manipularea, transportul și depozitarea furajelor.

Gospodăria noastră, care este o unitate rentabilă, a reușit, printr-o bună organizare a procurării furajelor, să scadă cheltuielile la acest capitol. Totuși atît noi cît și celelalte gospodării întîmpinăm o serie de greutăți în legătură cu modul de repartizare a nutreturilor, greutăți care se reflectă, în final, în înregistrarea unor cheltuieli suplimentare.

În acest sens, pe baza experienței unității în care lucrez, aș dori să fac cîteva propuneri, în special pentru elaborarea repartițiilor de porumb-știuleți. Ar fi bine dacă întocmirea acestor acte s-ar face din timp. În acest fel, am putea transporta porumbul și alte furaje pe vreme frumoasă, ferindu-le de intemperii. Consider, de asemenea, necesar ca forurile competente să aprecieze în mod obiectiv cantitățile disponibile din unitățile producătoare ; spun acest lucru, întrucît unele conduceri de gospodării au tendința de a micșora producțiile reale, iar în alte unități evaluările efectuate de persoane din afară nu sînt întotdeauna juste.

La întocmirea repartițiilor ar trebui să se țină seama și de distanțele la care se găsesc unitățile beneficiare față de cele producătoare. Pentru a evita încrucișările de mijloace de transport, unitățile beneficiare ar trebui să-și ridice furajele de la gospodării cît mai apropiate de ele. Evident, în acest fel, cheltuielile aferente manipulării și transportului nutreturilor s-ar reduce simțitor. Această situație se impune îndeosebi pentru gospodăriile situate la distanțe mari de stațiile de cale ferată.

Multe gospodării au uscătorii proprii de porumb, cu capacități mai mari sau mai mici. În această situație, consider ca oportun să ni se repartizeze cantitatea de porumb-boabe prevăzută gata uscată, pentru a elimina pierderile inerente unor furaje cu umiditate mai ridicată. De asemenea, cred că aceste repartiții — înainte de a deveni dispoziții pentru G.A.S. — este bine să fie discutate și îmbunătățite corespunzător de către trustul teritorial gostat. În acest fel cred că repartițiile vor putea avea un efect economic ridicat, vor fi optime.

Ing. Ioan GOZMAN
șef de secție la G.A.S. Balc, regiunea Crișana

PIERDERILE PLANIFICATE — ANESTEZIANT AL INIȚIATIVEI

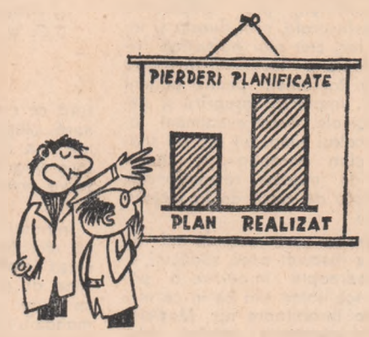

— Și cînd te gîndești că pentru această depășire sîntem criticați !

Desen de T. PALL

În perioada anilor 1960—1966, G.A.S. Sănduleni, regiunea Bacău, a înregistrat pierderi planificate și neplanificate de circa 15 milioane de lei.

Nu are gospodăria de stat Sănduleni condiții pentru a fi o unitate rentabilă ?

Anul trecut, de exemplu, gospodăria a depășit la o serie de produse, atît din sectorul vegetal, cît și din cel animal, valorile planificate. Astfel, din sectorul zootehnic unitatea a livrat 4 225 de purcei, față de 3 858 cîți avea planificat ; ea a redus pierderile la purcei de la 10 la sută cît se prevăzuse, la 7,1 la sută. Producția stabilită la laptele de vacă a fost depășită cu 222 de litri pe vacă furajată. La cultura orzului, unitatea obține 1 967 kg la ha, față de 1 500 kg la ha cît își prevăzuse inițial.

Cu toate acestea, unitatea a încheiat anul trecut cu un deficit de 2,7 milioane de lei, cu 500 000 de lei mai mult decît fusese prevăzut.

Pornind de la premiza că unitatea are pierderi planificate, conducerea gospodăriei n-a luptat pentru descoperirea și folosirea tuturor rezervelor de sporire a producției și ieftinire a ei. Dimpotrivă, majoritatea produselor au fost realizate cu cheltuieli suplimentare.

Cele mai multe pierderi provin din sectorul zootehnic, unde baza furajeră neflind îndestulătoare, s-a răsfrînt negativ asupra producțiilor și a prețului de cost. Cauza principală a acestei stări de lucruri o constituie faptul că la această gospodărie pășunile sînt prost întreținute ; fînul a fost recoltat tîrziu, după căderea florilor. Datorită depozitării necorespunzătoare a ovăzului (circa 100 de tone), sub cerul liber, o bună parte din el a putrezit. Mari cantități de porumb siloz (cultură unde planul nu s-a realizat) s-au pierdut în timpul recoltării, transportului și depozitării.

Și sectorul mecanic aduce anual însemnate pierderi gospodăriei, fără ca lucrătorii ei să ia măsurile cele mai corespunzătoare pentru a le diminua. Din cauza proastei organizări a muncii, parcul de tractoare și mașini agricole nu este folosit la întreaga capacitate. Anul trecut, de exemplu, 30 la sută din totalul orelor de funcționare a tractoarelor îl constituie timpul pierdut cu deplasările și întreținerile accidentale.

Cine răspunde de nerentabilitatea gospodăriei de stat Sănduleni ? Nimeni, deocamdată. Aici, în ultimii cinci ani, au fost schimbați trei directori.

Climatul optim al pierderilor este favorizat, de asemenea, de însuși Trustul gostat Bacău care, deși a analizat în numeroase rînduri activitatea acestei gospodării, nu a luat măsuri concrete de îndreptare a situației existente.

Obiectivul final în munca fiecărei unități, așa cum arată documentele de partid, trebuie să fie ridicarea nivelului calitativ al activității economice, obținerea unor beneficii tot mai mari. Gospodăria de stat Sănduleni dispune de însemnate rezerve de sporire a producției și de reducere a cheltuielilor. Rămîne doar ca aceste resurse să fie puse în valoare.

Tudor STANCIU

ÎN SPRIJINUL MECANIZATORILOR

ADAPTAREA SEMĂNĂTORILOR SU-29 PENTRU TRIFOLIENE

Datorită condițiilor favorabile pe care le găsesc în regiunea noastră trifolienele ocupă, anual, 17 la sută din suprafața arabilă, ele participînd cu peste 91 la sută în asigurarea balanței furajere a cooperativelor agricole de producție. Este cunoscut, de asemenea, faptul că în Transilvania există o tradiție veche în ceea ce privește producerea semințelor de trifoliene.

În 1966, cooperativele agricole au însămînțat 2 058 ha cu lucernă și 28 110 ha cu trifoi. Cea mai mare parte din suprafață se însămînțează la noi sub plantă protectoare, în special în culturile de toamnă, iar în cultură pură se cultivă numai 177 ha cu lucernă și 89 ha cu trifoi.

În vederea asigurării unor producții corespunzătoare la trifoliene, am urmărit ca însămînțarea să se facă la timpul optim, primăvara timpuriu, cu mașinile pentru a se asigura o răsărire uniformă și o densitate corespunzătoare. O grijă deosebită am acordat aplicării lucrărilor agrotehnice de întreținere a culturilor, administrării de îngrășăminte naturale, în special de urină, grăpării după fiecare coasă etc. Treieratul trifolienelor s-a efectuat imediat după recoltare.

Din suprafața cultivată cu trifoliene, 6 328 ha au fost semănate mecanizat de către S.M.T.-uri. Restul suprafețelor, în special cele situate pe pante, au fost semănate manual sau cu alte mijloace din cadrul cooperativelor agricole.

În vederea executării semănatului în bune condiții s-au pregătit semănătorile SU—29. Ele au fost repartizate cooperativelor agricole, în funcție de suprafețele introduse în cultură. Folosirea acestor mașini a fost generalizată la multe cooperative agricole.

În cadrul stațiunilor de mașini și tractoare din regiunea noastră, semănătorile SU—29 folosite pentru supraînsămînțarea trifolienelor au fost adaptate în mai multe feluri. Una din metode aplicată de S.M.T.-urile Tîrnăveni și Săromaș constă în montarea pe semănători a unor lăzi, prevăzute cu tuburi de conducere a seminței în brăzdarele mașinii. Datorită greutăților întîmpinate atît la montarea lăzilor suplimentare cît și la confecționarea tuburilor de conducere a semințelor, metoda a fost abandonată și înlocuită cu alta.

Nouă metodă constă în adaptarea transmisiei semănătorii în vederea reducerii vitezei de lucru. Astfel, în locul roții dințate, cu 12 dinți, de pe axul distribuitorilor, s-a montat alta cu 23 de dinți. Pe axul de îmbinare a cutiei Norton, în locul roții dințate, cu 12 dinți, s-a fixat o roată dințată cu 23 de dinți. În acest caz a fost necesară și o lungire a lanțurilor de antrenare. Modificarea transmisiei în acest fel a permis obținerea unor norme de semințe la hectar, de 13,2 kg în poziția A—1 și de 19,3 kg în poziția A—5. Între aceste valori, pe treptele intermediare s-au obținut 15,4 — 16,7 — și 17,6 kg/ha, valori adecvate pentru această cultură. În această situație, fundurile mobile și șubărele se află în poziția 2.

Pinioanele de schimb necesare s-au confecționat în stațiuni din platbandă. Ca o inovație suplimentară amintim sudarea în locul dinților a unor sîrme îndoite, așezate ceva mai rar. O altă metodă constă în înlocuirea roților dințate, cu 12 dinți, existente pe mașini, cu roți de cîte 21 de dinți. Metoda a permis reglarea debitului de sămînță la hectar între limitele 16,5 kg în poziția A—1 și 22,1 în poziția A—6, treptele intermediare fiind de 17,1 — 17,3 — 18,0 — și 20,7 kg de sămînță la hectar.

În afara adaptărilor enumerate, în unele cooperative, trifolienele au fost însămînțate și cu semănătoarea SU—29 la care s-a modificat numai distribuitorul. Pentru micșorarea capacității de împrăștiere a seminței, distribuitorul a fost îmbrăcat de o parte și de alta a pintenilor cu cîte 3 inele din cauciuc. În această situație se realizează un debit de 10—18,5 kg de sămînță la ha. Această metodă este simplă și avantajoasă deoarece nu necesită modificări esențiale ale semănătorii. **Bine ar fi dacă industria constructoare ar executa un număr suficient de distribuitoare modificate, pentru semănatul trifolienelor.**

În ceea ce privește semănatul, acesta a fost executat la distanța de 12,5 cm între rînduri și la o adîncime de 1—2 cm. Pentru întreținerea culturilor s-au efectuat grăpări și lucrări cu sapa rotativă iar pentru combaterea dăunătorilor unitățile au folosit, cu bune rezultate, mașinile MSPP.

Recoltele medii de sămînță obținute la hectar în cooperativele deservite diferă, pe raioane între 58—150 kg, iar pe regiune între 61 kg la ha la trifoi și 80 kg la ha la lucernă.

Dominic KEDVES
din Consiliul agricol regional Mureș-Autonomă Maghiară

Folosirea mașinii S. P. C. — 6 la semănatul sfeclei de zahăr

Pentru mecanizarea completă a lucrărilor la cultura sfeclei de zahăr, se cere ca încă de la însămînțarea culturii să se ia anumite măsuri, absolut necesare. În primul rînd trebuie ca semănatul să se execute în benzi de trei rînduri, la 45 cm distanță între ele, asigurînd zone pentru roțile tractorului de 65—70 cm. În acest scop, inginerii Gabriel Barbu *și* Nicolae Tanu, *de la Consiliul agricol regional București, au adaptat semănătoarea S.P.C.-6 pentru a lucra pe 9 rînduri.*

Adaptarea constă în construirea unui nou corp de absorbție (reper 6—03.00.08) prevăzut cu 9 ștuțuri, corespunzător celor 9 secții ce se montează pe bara mașinii; pentru a se asigura uniformitate în lucru s-a montat rozeta de desfundare a discului distribuitor. În cutii se introduce o cantitate mai mică de semințe, pentru ca sămînța să nu formeze boltă.

Semănatul cu sămînță poligermă, executat în acest fel, creează posibilitatea ca următoarele lucrări, de întreținere și recoltare, să se poată face mecanizat.

ÎN OBIECTIV

Cincisprezece minus cinci și... alte minusuri

De la început trebuie spus că nici pe departe nu ne-am propus, așa cum ar reieși din titlu, să facem vreo demonstrație de calcul matematic. E vorba de faza regională a concursului „Cine știe agrotehnică, cîștigă", profilul — mecanizare, organizat cu cîteva zile în urmă de către Consiliul agricol regional București.

Să explicăm ce înseamnă cincisprezece minus cinci. Mai întîi, redăm o discuție între membrii comisiei de organizare și cei ai juriului.

— Ei, începem concursul ?

— Să mai așteptăm, n-au venit decît zece concurenți.

— Cine lipsește ?

— Păi reprezentanții raioanelor : Drăgănești-Vlașca, Giurgiu, Zimnicea, Roșiori de Vede și Tr. Măgurele.

— Am o idee. Să luăm un mecanizator de aici din S.M.T. Călugăreni (locul de desfășurare a concursului), să-l declarăm reprezentant al raionului Giurgiu și să începem.

A urmat apoi un sfert de ceas de așteptare, după care, — spre deziluzia comisiei — „reprezentantul" pentru Giurgiu nu a putut fi găsit (mecanizatorii erau plecați pe cîmp).

— E clar, începem cu cei zece ! Poftiți în sală !

Membrii din comisia de organizare și membrii juriului au intrat în sala, unde auditoriul (cîțiva elevi de la școala profesională de mecanici agricoli din Călugăreni), alcătuit în pripă, a asistat la desfășurarea concursului.

La sfîrșit, organizatorii au răsuflat ușurați : „Bine că am făcut-o și p-asta !" Cam asta este tot.

Evident, această acțiune de mare importanță nu a avut astfel efectul scontat, motiv pentru care organizatorii ei sînt solicitați să reflecteze serios și să tragă concluziile ce se impun.

O muză se amuză

Prea neastîmpărata muză a poeziei se ține de pozne și tulbură mintea unor prea prozaici inși care, datorită acestui fapt, fac din vers mijlocul cotidian de comunicare. Afirmația e susținută de setul de planșe intitulat „Protecția muncii la combaterea dăunătorilor din agricultură" găsit în mai multe unități agricole, între care și S.M.T. Nanov, regiunea București. Fiecare planșă conține cîte un catren care explică „poetic" desenul.

Iată cîteva din aceste catrene : «Cu o bună intenție / Au pus semne de atenție : „Cu toxice s-a stropit / Pășunatul e oprit"». *Ultimele două versuri sînt citite de o vacă, unor porci și berbeci vădit contrariați... de lirismul autorului. E de presupus că după ce animalele au rumegat versurile cu pricina și au văzut că nu li se întîmplă nimic, au intrat pe pajiște socotind că toxicele nu pot fi mai nocive. Lăsăm la o parte faptul că obiectul planșelor îl formează protecția muncii și nu a animalelor, după cum sugerează desenul planșei care se bucură de un asemenea catren.*

Tot atît de anapoda e și planșa în care se pledează pentru însușirea unor cunoștințe temeinice din domeniul protecției muncii. Pe măsura planșei sînt versurile : „Sfatul meu ți-l dau pe-dată /Dacă ții la sănătate / Instructajul fă-l cu judecată / Pe-ndelete nu pe apucate". *Pe un desen înfățișînd ceva ce pare să fie un om întins pe un pat portabil, desen menit, după gîndul grafician, să denunțe pericolul preparării soluțiilor cu substanțe toxice în apropierea surselor de apă apar versurile :* „De măsuri de securitate, nici că i-a păsat / Și lîngă fîntînă, soluția a preparat / D-aia acum fără vlagă / Iată-l ce gîndește... stînd pe targă". *Și fiindcă între protecția muncii și protecția animalelor, necesară și aceasta, autorii desenelor și catrenelor nu prea fac distincții, găsim pe o planșă zugrăvită cu bovine gătite ca niște precupețe de pe vremuri strofa :* „De dăunători pajiștile au fost tratate / Dar fără măsuri de securitate / De aceea acum vedeți săracele / Cum plîng și se zbat... vacile".

Cu asemenea catrene nu-i de mirare că vacile plîng și se zbat. E, în schimb, de mirare că s-a găsit o instituție — Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii — dispusă să propage astfel de versuri insipide în locul unor convingătoare explicații în proză.

Parc mort...

Pe lîngă parcul rece (utilaje în stocare sau aduse pentru reparat) și parcul cald (tractoare și mașini aflate în exploatare), la S.M.T. Tileagd, regiunea Crișana, a apărut și un parc mort. El cuprinde 42 de tăvălugi inelari, 5 mașini de recoltat porumb pentru furaj, 4 cultivatoare purtate pe față, 20 de mașini 2 S.P.C.-2 de care stațiunea nu are nevoie. De curînd, serviciul regional S.M.T. a repartizat unității și un dispozitiv de recoltat floarea-soarelui (D.F.S.), deși în raza de activitate a S.M.T.-ului nu se cultivă această plantă. Nu de alta, dar ca să fie...

Întrucît asemenea situații pot fi întîlnite și în alte locuri, Direcția generală a S.M.T. din Consiliul Superior al Agriculturii ar trebui să intervină pentru că pe de o parte, alte stațiuni duc lipsă de utilajele respective, iar, pe de altă parte, fiecare unitate luptă pentru rentabilizarea activității sale.

La drum cu șoferii din agricultură

Raid-anchetă

O zi cu ceață deasă. Ajuns în șosea, a apăsat pedala de accelerație pînă la refuz. În loc să circule pe partea dreaptă, șoferul **Aurel Boboc**, de la cooperativa agricolă din **Sălcioara**, raionul Lehliu, ținea mijlocul șoselei. Ceața și viteza excesivă au făcut ca inevitabilul să se producă. Autoturismul 17—B—974 pe care-l conducea s-a tamponat cu un autobuz. Accidentul s-a soldat cu rănirea gravă a patru persoane și avarierea ambelor vehicule.

Faptele s-au petrecut recent pe șoseaua București-Călărași. Evident, dacă se respectau regulile de circulație, accidentul putea fi evitat.

O dată cu începerea lucrărilor agricole, circulația autovehiculelor și tractoarelor este tot mai intensă. Noul decret care reglementează circulația pe drumurile publice prevede, printre altele, și o viteză sporită. Iată de ce se impune o riguroasă respectare a regulilor de circulație, pentru înlăturarea cauzelor care provoacă accidente. Revista noastră a mai publicat diferite aspecte privind această importantă problemă. De data aceasta reporterul a însoțit pe drumurile regiunii București pe Lt. ION ȘERBĂNESCU, de la D.G.M.

Printre unitățile unde în anul trecut nu s-au înregistrat accidente de circulație se numără și **S.M.T. Cuza Vodă**, raionul Călărași. Directorul unității, **Ion Năstase**, ne relatează :

— Faptul că am evitat accidentele se datorește în cea mai mare măsură respectării prevederilor legilor. Fiecare șofer sau tractorist de la noi este acum lămurit că este tragic să te accidentezi grav din cauza nerespectării unei simple reguli, de altfel bine cunoscută, dar neglijată, ori să-ți pierzi viața. Organizăm adeseori ședințe cu participarea organelor Miliției, la care, pe lîngă problemele de circulație, se dezbat și cele legate de tehnica securității și protecției muncii. Avem înscrise în circulație 40 de tractoare, conduse de oameni cu experiență, posesori de carnete de conducere. Toate transporturile pe drumurile de importanță regională și republicană se fac cu aceste mașini.

Din păcate, nu peste tot locul se respectă prevederile legale. Mai sînt șoferi și tractoriști care circulă pe drumurile publice fără carnet de conducere ori sub influența alcoolului, transportă persoane deasupra încărcăturii, în remorci neamenajate sau pe tractor, nu curăță tractorul sau mașina de noroi atunci cînd intră de pe drumurile de pămînt pe șoselele asfaltate, nu semnalizează intenția de depășire sau viraj, circulă fără lumini pe timp de noapte, nu se asigură la trecerea peste căi ferate nepăzite etc.

În comuna Manasia, pe drumul național București-Vadul Oii, autocamionul 27-B-1970 proprietate a cooperativei agricole **Muntenii Buzău**, raionul Slobozia, încărcat cu saci, lăsa urme de noroi pe asfalt. Din cauza noroiului numerele mașinii nu se puteau citi. Deasupra încărcăturii din mașină se aflau cinci persoane. La verificarea stării tehnice, lucrătorul miliției a constatat un joc la volan de peste 30°, consola volanului era uzată, mașina nu avea frînă de mînă ; caseta direcției, capetele de bară și fuzetele prezentau, de asemenea, jocuri neadmise ; semnalizatoarele de „dreapta" nu funcționau. Cu defecțiuni tehnice asemănătoare (și transport de persoane în picioare) a fost găsit și autocamionul 27-B-764 condus de **Ion Petrache** de la **G.A.S. Frumușica**, raionul Lehliu, cît și camioanele cooperativelor agricole din **Făurei**, același raion, și din **Drăgești**, raionul Urziceni. În toate aceste cazuri, vinovate se fac în primul rînd conducerile unităților care au permis ieșirea din garaj a mașinilor într-o asemenea stare tehnică.

În raidul nostru am întîlnit și numeroase tractoare mergînd pe drumurile naționale. Exceptînd pe cele găsite înscrise în circulație — puține la număr de altfel — cea mai mare parte din conducătorii acestora puteau și trebuiau să folosească în ruta lor drumurile raionale sau comunale. Ne-a impresionat plăcut o coloană de 15 tractoare de la **S.M.T. Slobozia** aflate în cursă spre cooperativa agricolă din comuna Gh. Lazăr. Am întîlnit însă 7 tractoare ale **G.A.S. Slobozia**, mergînd pe șosea negrupate. Din cele 7 tractoare unul era în pană și aștepta de două ore sosirea atelierului mobil pentru a fi scos din încurcătură. Alt tractor și anume cel condus de **Ion Gîldeș** avea remorca fără frîne și astfel agățată de tractor, încît făcea un adevărat slalom pe șosea. Ambele tractoare nu aveau numere de circulație.

— Ce aveți de spus de toate acestea, tovarășe director ? — l-am întrebat pe inginerul **Ion Doroftei**.

— Mă mir că au folosit șoseaua asfaltată. Puteau veni pe un drum raional, destul de bun și totodată mai scurt. Se vede că mai avem încă de „lucrat" cu unii dintre oamenii noștri. Vă asigurăm că asemenea abateri nu se vor mai repeta.

Un alt caz. Abia ieșit din reparație, tractorul condus de **Gheorghe Bucur** de la **S.M.T. Andrășești** (neînscris în circulație) nu avea ferodouri eficace la frînă, din care cauză a oprit cu greu la semnalizarea lucrătorului miliției. Remorca îi stătea într-o rînă, gata să se răstoarne.

Din discuția avută apoi cu directorul stațiunii, ing. **Alex. Gropescu**, am aflat că s-au luat o serie de măsuri privitoare la circulația pe drumurile publice, însă nu întotdeauna mecanizatorii înțeleg să le respecte. Tractoriști ca **Mihai și Nicolae Bolindeț**, **Ion I. Cristea**, **Dinu Ion** și **Ion Șerban** fac parte dintre contravenienții legii circulației. Ei au fost prelucrați în diferite ședințe și chiar amendați. „Anul acesta vom mări numărul tractoriștilor posesori și de carnete de rutieriști", a precizat directorul stațiunii.

Tractoristul **Ion Matei** de la **G.A.S. Ciochina** conducea în seara zilei de 3 martie a.c. un tractor neînscris în circulație, fără lumini. Lîngă el, pe aripă, un al doilea tractorist, iar alți 30 de inși, cu toții în picioare, în remorcă. Mai este oare cazul a aminti la ce anume erau expuși toți „călătorii" ?

— E un caz excepțional — ne-a spus magazinerul **Gogu Petrache**. Aducem porumb de la o secție, la centru.

Dacă acesta este „caz excepțional", dar în perioada lucrărilor intense, cînd volumul transporturilor este mult mai mare, cum veți rezolva problema tovarășe director **Bădițescu** ?

Am relatat cîteva cazuri de încălcare, uneori grosolană, a regulilor de circulație pe drumurile publice. Acestora li se mai pot adăuga și altele.

Este de datoria tuturor conducerilor unităților, a conducătorilor de autovehicule să respecte prevederile regulamentare, să lupte pentru înlăturarea cauzelor care provoacă accidente. Numai astfel se va asigura o circulație normală pe drumurile publice.

Ion LEȘEANU

LA COOPERATIVA AGRICOLĂ DIN CODLEA

Sudura utilajului necesar serelor, confecționarea potcoavelor și a cuielor de grape sînt cîteva din preocupările meseriașilor acestei cooperative. În fotografii : sudorul Constantin Nicolae (stînga), **fierarii Hugo Ianczi și Kurt Niessner** (mijloc) **și strungarul Iosef Robert** (dreapta), **în plină activitate.**

Foto : F. BICIUȘCĂ

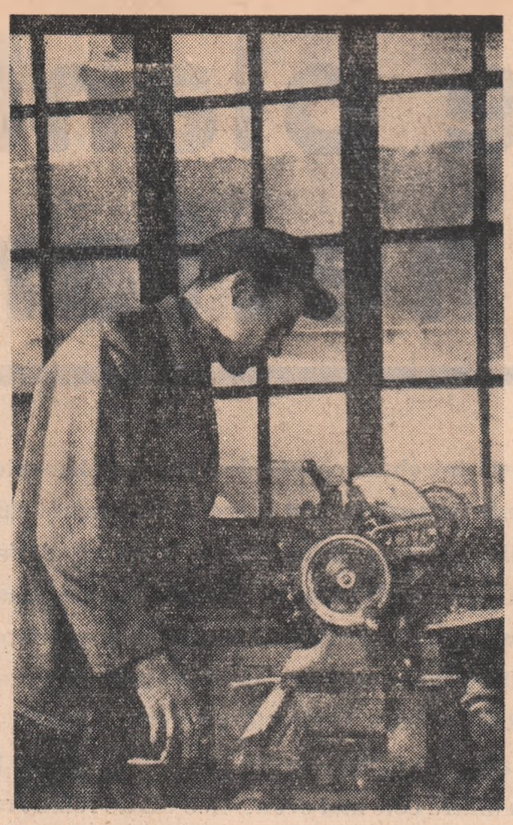

ANCHETA NOASTRĂ

MEMBRII COOPERATORI VĂ CER SPRIJIN. LI-L DAȚI?

In ansamblul activității lor, uniunile cooperatiste și consiliile de conducere ale cooperativelor agricole înscriu și pe aceea a rezolvării cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor membrilor cooperatori și a altor cetățeni care dintr-un motiv sau altul li se adresează. Cetățeanul petiționează — prin dreptul incontestabil acordat de legile țării — uniunea cooperatistă sau consiliul de conducere al unității rezolvă. Dar cît de prompt rezolvă, care este calitatea rezolvării — ne vor edifica cîteva aspecte din regiunea BACĂU.

Cooperatoarea Despina Bîrza din comuna Goșmani a adresat consiliului de conducere al unității respective cererea de a i se recalcula drepturile bănești deoarece contabilitatea i-a calculat greșit aceste drepturi. O cerere, a doua cerere, a treia cerere — nici un răspuns, dacă nu ținem seama de neutrul „o să...“ al președintelui. Greșeala a fost reparată abia după ce cooperatoarea a reclamat cazul uniunii raionale. Unui membru cooperator avînd domiciliul în satul Călini, consiliul de conducere al cooperativei agricole Colonești îi atribuie lot pentru folosință personală în satul Valea lui Matei și altuia din același sat îi dă lot în Călini. „Rezolvări“ împotriva logicii, care au cerut intervenția uniunii raionale. Un grup de cooperatori din comuna Bălănești, semnalează abuzurile săvîrșite de președintele și contabilul șef al cooperativei (după cercetarea sesizării, adunarea generală i-a scos din funcții pe cei doi).

Practic, e aproape imposibil să grupezi marea varietate de conținut a scrisorilor prin care oamenii se adresează uniunilor cooperatiste.

La uniunile regională și raionale au fost primite anul trecut, 1 800 de scrisori, 884 de cetățeni au venit în audiențe, ceea ce constituie, fără îndoială, o dovadă de încredere a petiționarilor în uniunile cooperatiste. De altminteri, această încredere este cultivată perseverent :

— Din constatările noastre, spune tov. Nicolae Botușan, președintele uniunii regionale a cooperativelor agricole, **se desprinde un fapt pe care-l considerăm esențial. Marea majoritate a celor ce ne scriu sau vin în audiențe — fie că ridică probleme strict personale sau sesizează neajunsuri în gospodărirea avutului obștesc, abateri ale unor cadre de conducere din cooperative etc — au întrutotul dreptate.**

Din acest unghi de vedere, pe care l-am numi optimist, se desfășoară activitatea de rezolvare a scrisorilor și primirea cetățenilor în audiență. E o activitate care ridică înainte de toate, probleme de organizare.

La uniunea regională, biroul executiv a încredințat munca de primire, evidență și urmărire a rezolvării în termen a scrisorilor unei lucrătoare pricepute și cu experiență organizatorică, tovarășa Aurora Jiva. De fiecare dată cînd membrii biroului și ceilalți lucrători ai uniunii pleacă în raioane, ei sînt avizați asupra scrisorilor trimise spre rezolvare uniunilor raionale. „Mai ales asupra celor cu termenul de rezolvare depășit“ — precizează tov. Jiva.

Iată deci, un aspect al problemei rămas încă deschis : rezolvarea cu întîrziere a unor scrisori. Dar cîte ? **Uniunea raională Adjud a întîrziat anul trecut cu rezolvarea a 82 de scrisori, Bacău — 107, Roman — 54 ; pe regiune — 472, ceea ce reprezintă mai mult de o treime din totalul scrisorilor primite.** Prin ea însăși această cifră arată încotro trebuie îndreptată mai mult atenția.

Am menționat, prima, uniunea raională Adjud, ea fiind și în aceste luni ale anului printre cele rămase mult în urmă ; din 23 de scrisori primite aici, numai 12 au fost rezolvate în termen. **La Adjud se pune problema unei serioase analize a activității cu scrisorile și cu organizarea audiențelor.** Îndrumările în aceste domenii ale Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție prevăd ca în cooperativele agricole să nu se stabilească zile de audiență. Această indicație ține, firește, seama de împrejurarea că președinții cooperativelor agricole, cei ai comisiilor de revizie și de judecată își duc nemijlocit activitatea în rîndul cooperatorilor, avînd obligația să-i asculte în orice zi și să le rezolve operativ și principial doleanțele legitime, să le analizeze cu atenție sugestiile și propunerile și să ia măsurile cuvenite. Dar tovarășii de la Adjud au stabilit 4 zile de audiență la uniunea raională (măsură justă, dat fiind numărul mare de cooperative din raion) și... 2 zile de audiențe în cooperative.

Neajunsuri în desfășurarea activității cu scrisorile sînt și în raionul Bacău. În îndrumările amintite mai sus se face precizarea expresă ca responsabilitatea acestui domeniu de activitate să fie încredințată președinților uniunilor regionale, raionale și ai cooperativelor agricole. O parte din sesizările sosite însă la uniunea raională Bacău n-au fost văzute nici măcar de un alt membru al biroului executiv, rezolvarea lor fiind lăsată în seama lucrătorului însărcinat să primească, să țină evidența și să urmărească modul cum sînt rezolvate scrisorile. Controlul insuficient al acestei activități duce însă la rezolvări formale ale unor scrisori. Se întîlnesc asemenea deficiențe în munca cu scrisorile și la uniunile raionale Moinești, Adjud și Roman.

Dacă la uniunile cooperatiste se primesc scrisori multe sau puține aceasta depinde într-o măsură foarte însemnată de activitatea consiliilor de conducere din cooperative. Într-adevăr, o cerere, o reclamație, sau propunere receptate prompt și rezolvate operativ de consiliul de conducere scutește pe cetățeanul în cauză de a se mai adresa organelor superioare. Din contră, întîrzierile în rezolvare, răspunsul în doi peri îl determină să meargă mai departe, acesta fiind, evident, dreptul lui. **Cu lipsa de interes a consiliilor de conducere din cooperative ca Blăgești, Răcădău și Colonești față de cererile și reclamațiile depuse de cooperatori nu este de mirare de ce aceștia se adresează adesea uniunii raionale și celei regionale.**

Mai trebuie semnalat și un alt aspect. În „raportul“ pe care comisia de judecată de la cooperativa agricolă Dumbrava Roșie l-a prezentat adunării generale la sfîrșitul anului, se vorbește despre îndatoririle comisiei, prevăzute în statut, de faptul că ea nu a activat în 1966 și... atît. Asemenea rapoarte, în fapt absolut formale, au fost prezentate în multe alte adunări generale. De bună seamă că dacă comisiile de judecată formate în cooperativele agricole Plopana, Racova ș.a. ar fi intervenit pentru soluționarea litigiilor, nu se ajungea ca abia uniunea raională să hotărască, pe baza scrisorilor primite de la membrii cooperatori, anularea unor sancțiuni aplicate nestatutar.

Nu putem încheia înainte de a vorbi și despre unele cazuri de care nu sînt scutite nici uniunile cooperatiste. E vorba de reclamagii. Dacă marea majoritate a cetățenilor ce se adresează uniunilor cooperatiste și consiliilor de conducere din unități au motive serioase, temeinice să o facă, sînt și dintre aceia care, în ce-i privește, nu consideră nici o rezolvare definitivă. Vasile Chițimuș din satul Cotul Vameș a trimis uniunilor regională și raională peste 20 de scrisori în care, cu o fantezie inepuizabilă, semnalează „lipsuri“ în activitatea cooperativei agricole Horia, activitate pe care de altminteri nici n-o cunoaște, fiindcă în tot anul trecut n-a realizat nici măcar o zi-muncă. Un alt cooperator reclamagiu — cooperator doar cu numeie fiindcă nici el n-a făcut vreo zi-muncă în 1966 — este Grigore Păduraru care pretinde să-i fie întreținute oile proprietate personală în turma cooperativei, ceea ce contravine hotăririi adunării generale. Asemenea cazuri nu provoacă decît pierdere de timp, cercetări inutile, suspiciuni.

În regiunea Bacău trebuie acordat un plus de atenție respectării termenelor de rezolvare a scrisorilor, urmăririi modului cum sînt rezolvate acestea, pentru a se înlătura orice urmă de formalism în stabilirea soluțiilor. Este de asemenea necesar să se respecte strict obligația organului care soluționează cererile și reclamațiile de a comunica de fiecare dată petiționarului (scris sau verbal) modul cum i-a fost rezolvată cererea. Considerăm că actualul procedeu de afișare a zilelor de audiență numai la uniunea raională este imperfect. Pentru a scuti de drumuri inutile pe cooperatorii care doresc să vină în audiențe este indicat ca programul audiențelor de la uniunile raionale să fie afișat și la sediile cooperativelor agricole. Pentru înviorarea activității comisiilor de judecată se cuvine ca uniunea regională să studieze posibilitatea instruirii membrilor acestor comisii, astfel ca ele să participe efectiv la soluționarea unor probleme, corespunzător drepturilor și îndatoririlor ce le-au fost atribuite.

Teoharie OPREA

LA SEMNALUL REVISTEI

Au fost luate măsuri pentru mai buna gospodărire a pămîntului...

În răspunsul trimis redacției noastre — ca urmare a apariției articolului „Cum gospodăriți pămîntul“ — D.R.I.F.O.T. Crișana recunoaște justețea celor sesizate indicînd, totodată, cîteva din principalele măsuri ce s-au luat în vederea înlăturării lipsurilor semnalate. O parte din măsuri se referă la lucrările de consolidare a digurilor de pe Crișul Alb.

În acest scop, o comisie a studiat la fața locului și a stabilit necesitatea executării unui număr de 38 lucrări. Acestea constau în refaceri complete a unor tronsoane de dig, construiri de banchete în puncte cu infiltrații puternice, completări de terasamente pe coronamentul digurilor și consolidări de maluri. S-a trecut imediat la întocmirea documentațiilor tehnice și la execuție, reușindu-se ca în limita fondurilor alocate să fie efectuate un număr de 21 lucrări din cele mai urgente. Restul lucrărilor semnalate sînt prinse în planul D.R.I.F.O.T.-ului pe 1967, pentru care Departamentul de îmbunătățiri funciare a pus la dispoziție un număr de 5 screpere de 2,75 m.c., 2 buldozere și 1 greder.

În răspuns se mai amintește că în regiune există deficiențe și în ceea ce privește terminarea și darea în folosință a sistemelor de irigații. Pentru noile amenajări destinate irigațiilor, prevăzute în anul acesta, au fost întocmite documentațiile necesare și expediate cooperativelor agricole. De asemenea, s-au repartizat sarcini concrete personalului tehnic care va coordona și conduce diferitele acțiuni și au fost întocmite dosarele de organizare pentru fiecare lucrare în parte.

Regiunea Crișana dispune, după cum se știe, de o însemnată suprafață de terenuri în pantă, supuse eroziunii. Au fost formate colective de specialiști de la D. R. I. F. O. T., consiliul agricol regional și uniunea regională a cooperativelor agricole de producție care au stabilit măsurile ce trebuie luate pe terenurile erodate. De comun acord cu consiliile de conducere ale cooperativelor agricole s-a hotărît ca pînă în 1970 să se execute lucrări de combatere a eroziunii pe circa 15 800 de ha. O parte din aceste amenajări vor fi făcute pe pășuni.

...urgentarea lucrărilor de primăvară

Ca urmare a publicării în numărul 8 al revistei noastre a raidului-anchetă organizat în regiunea Oltenia — intitulat : „Cum v-ați pregătit pentru însămînțarea plantelor de nutreț“ — la redacție au sosit mai multe răspunsuri din partea organelor vizate.

Consiliul agricol raional Craiova ne informează că în cadrul unei plenare a fost analizată activitatea specialiștilor și a cadrelor de conducere din cooperativele agricole rămase în urmă cu pregătirea seminței de lucernă, stabilindu-se măsuri urgente pentru trimiterea seminței de lucernă la decuscutat și pentru evitarea pe viitor a unor asemenea neglijențe.

Din răspunsul trimis de Consiliul agricol raional Balș, rezultă că observațiile critice cuprinse în raid au făcut obiectul unei ședințe de lucru organizată la nivel de raion, la care au participat inginerii agronomi și președinții cooperativelor agricole. Pentru nerealizarea la timp a sarcinilor privind pregătirea însămînțării plantelor de nutreț, unele cadre tehnice din unități au fost sancționate cu mustrare. Măsurile luate pe plan raional au dus la asigurarea întregii cantități de semințe și începerea la timpul optim a însămînțării plantelor de nutreț.

Despre măsurile luate în vederea înlăturării deficiențelor semnalate de revistă, ne-a informat și Consiliul agricol raional Strehaia. În toate aceste raioane, se subliniază în răspunsurile trimise redacției, a început și se desfășoară tot mai intens însămînțatul plantelor de nutreț.

...și impulsionarea incubației

Referitor la observațiile critice cuprinse în articolul „Proporții și disproporții ale metamorfozei ou-pui“ — apărut în numărul 5 al revistei noastre — Uniunea regională Dobrogea a cooperativelor agricole ne-a răspuns următoarele :

„Critica adusă în articol este pe deplin justă și ea a făcut obiectul unor discuții în cadrul uniunilor raionale, luîndu-se măsuri pentru impulsionarea incubației. Periodic, uniunea regională, în colaborare cu consiliul agricol regional, analizează cum se îndeplinește graficul întocmit și asigură dirijarea operativă a excedentului de ouă către stațiunile de incubație. Ca urmare, în prezent, capacitatea de incubație pe regiune este utilizată în procent de peste 90 la sută, iar în raionul Negru Vodă, cu cea mai mare capacitate de incubat, de 100 la sută“.

O EXPERIENȚĂ CARE SE CERE EXTINSĂ

(Urmare din pag. 1)

Se consumau însă cantități mult prea mari de furaje pentru creșterea și îngrășarea taurinelor, sporul mediu zilnic de greutate era mic, rentabilitatea scăzută. În anul 1966, cu sprijinul Uniunii regionale București a cooperativelor agricole de producție, s-a organizat o îngrășătorie de tineret taurin, în flux, pe bază de furaje grosiere în amestec cu uree și melasă.

Veniturile obținute, experiența cîștigată precum și rezervele existente încă în cooperativă au determinat consiliul de conducere și adunarea generală a cooperativei să hotărască extinderea îngrășătoriei. Adunarea generală a cooperativei a hotărît să se realizeze în anul 1967 un rulaj de 2 280 de taurine tinere, din care să fie livrate statului pe bază de contract 1 500 de capete. Calculele făcute anticipat arată că de pe cantitatea de carne ce o va vinde, cooperativa din Putineiu va obține suma de 4 320 000 de lei, la care se va adăuga și valoarea depășirilor.

Cu sprijinul Uniunii regionale București a cooperativelor agricole, s-au procurat cantitățile necesare de uree și melasă. Consiliul de conducere al cooperativei s-a îngrijit ca din recolta anului trecut să asigure cantitățile necesare de furaje grosiere ieftine (coceni și ciocălăi de porumb, pleavă etc.).

Consiliul de conducere procedează cu multă grijă la normarea muncii îngrijitorilor, avînd în vedere creșterea la maximum a productivității muncii acestora pe baza cointeresării lor materiale. Așa de pildă, în prima fază (cea profilactică și de acomodare a animalelor) un îngrijitor care are în primire o grupă de 30 de animale primește 0,20 zile-muncă pe lună de fiecare animal pentru îngrijire, iar pentru 10 kg spor de greutate cîte 0,60 zile-muncă. Începînd de la data cînd animalul a atins 140 de kg se acordă 0,10 zile-muncă pentru îngrijire și 0,50 zile-muncă pentru 10 kg spor de greutate. Retribuția suplimentară se acordă pînă la 140 de kg pentru sporul zilnic realizat peste 0,600 kg, iar de la 140 kg în sus pentru un spor mai mare de 0,750 kg. După un calcul aproximativ un îngrijitor poate realiza în 260 de zile cît durează ciclul de îngrășare 340 de zile-muncă, iar într-un an calendaristic cel puțin 480 de zile-muncă. Se adaugă aici bineînțeles și retribuția suplimentară cuvenită după prețioerea și vrednicia fiecărui îngrijitor.

Acum cooperatorii din Putineiu sînt preocupați de perfecționarea organizării îngrășătoriei lor de taurine tinere. Vor să reducă cît se poate mai mult consumul de zile-muncă, să îmbunătățească și să ușureze munca îngrijitorilor. Ei vor introduce în curînd transportul mecanizat al furajelor, eliberînd astfel un număr însemnat de atelaje și conductori folosiți pînă acum la această operațiune. Urmează ca în curînd să se pună în funcțiune o bucătărie centrală unde furajele vor fi preparate sub supravegherea specialiștilor cooperativei. Se fac, de asemenea, pregătiri pentru construirea în toate adăposturile a unor iesle betonate care să permită adăparea simultană a animalelor de la sursele de apă cu care a fost dotat întreg sectorul zootehnic al cooperativei. Aceste măsuri vor duce la mărirea normei de deservire, implicit la reducerea consumului de zile-muncă pînă la aproape 60 la sută față de consumul actual.

Experiența cooperatorilor din Putineiu a fost apreciată de cei ce au vizitat îngrășătoria de tineret taurin. Explicațiile prezentate de specialiștii acestei unități și cele observate la fața locului au dat convingerea că asemenea îngrășătorii pot fi organizate în multe din unitățile cooperatiste, creîndu-se astfel noi surse de venituri.

Nicolae RUSU

CUM PUTEM SPORI EFICIENȚA CONTROLULUI FINANCIAR PREVENTIV

(Urmare din pag. 1)

vedere modul în care se cunoaște și se aplică normele privind consumurile specifice, scăzămintele legale, coeficienții pentru stabilirea și evidențierea zilelor-muncă, dacă consiliile de conducere asigură gestionarea valorilor materiale astfel încît să se prevină consumurile exagerate și pierderile.

În majoritatea cooperativelor agricole controlul preventiv se exercită în bune condiții, actele de cheltuieli sînt verificate și vizate cu atenție, se preîntîmpină neajunsurile. Din analizele efectuate a reieșit, însă, că nu peste tot se lucrează la fel. La cooperativele agricole Cornetu și Măgurele — orașul București, de pildă, o parte din documentele înregistrate anul trecut în evidența contabilă nu aveau viza de control preventiv, aceasta neexercitîndu-se asupra operațiunilor privind rapoartele de vînzare a produselor pe piață și situația consumurilor de furaje ; totodată jurnalele de recoltare nu erau certificate de brigadieri, ca și procesele-verbale de ieșire a bunurilor din inventar. De asemenea, în regiunea Banat, la unele cooperative agricole controlul preventiv s-a exercitat parțial, iar la cooperativele Lugojel și Sederhat, acesta nu a fost efectuat deloc.

Există încă în unele locuri practica de a se exercita controlul preventiv în mod formal, fapt care răpește timp prețios și dă impresia falsă că utilizarea banilor și a materialelor se face cu verificarea prealabilă din partea organelor respective. Sînt concludente în această privință cazurile petrecute în unele cooperative agricole din regiunea Argeș ; la Titești, contabilul șef aplica semnătura pe documente în mod formal după ce acestea erau deja contabilizate, iar la Ștefănești, în anumite luni ale anului trecut, controlul preventiv nu s-a aplicat la majoritatea consumurilor de materiale ; de asemenea, la Mozăceni, s-a eliberat țuică pe bonuri de mînă, fără nici o viză de control preventiv.

Calitatea și eficiența controlului preventiv depind, în măsură însemnată, de modul în care acesta se exercită asupra tuturor operațiunilor care angajează eforturi bănești și materiale. Așa de pildă, controlul preventiv trebuie să urmărească justa stabilire și continua creștere a valorii zilei-muncă, ca indicator principal, prin afectarea unui număr corespunzător de zile-muncă la unitatea de produs și mai ales prin reducerea cheltuielilor. La cooperativa agricolă Gai-Bujac, regiunea Banat, prin exercitarea controlului preventiv s-a putut înlătura risipirea a circa 400 de zile-muncă, acordate unor persoane pontate de două ori pentru aceeași lucrare sau pentru lucrări neefectuate.

Controlul preventiv poate ajuta și la evitarea procurării de utilaje sau contractarea unor lucrări ce depășesc posibilitățile financiare de achitare a acestora, sau a unor livrări exagerate de produse. Așa, de pildă, în raionul Ineu, regiunea Crișana, s-au efectuat comenzi pentru unele instalații de irigații și pentru sere în valoare de circa 1 500 000 de lei, fără ca în prealabil să existe rezolvată sursa financiară de plată a acestora, ajungîndu-se în situația de a nu putea fi preluate și date în folosință.

Trebuie combătută tendința de a se contracta cantități prea mari de produse pentru ca pe baza acestora să se obțină credite suplimentare, iar apoi să se solicite amînarea rambursării acestora, așa cum s-a întîmplat, în unele cooperative agricole din regiunile Banat, Crișana, Mureș-Autonomă Maghiară etc.

Utilizarea fondurilor pentru investiții constituie un alt domeniu în care controlul preventiv trebuie să-și aducă contribuția. În unele locuri există încă situații cînd realizarea investițiilor se face în primul rînd pe seama fondurilor primite de la stat, iar celor proprii, destinate acestui scop, li se dă o altă utilizare ; de asemenea, se întîlnesc cazuri cînd folosirea de mijloace materiale și bănești este neoportună, fără eficiență economică imediată, cu urmări negative.

Cu sprijinul controlului preventiv poate fi urmărită și echilibrată repartizarea veniturilor atît pentru nevoile de consum, cît și pentru cele de acumulare, potrivit recentelor recomandări ale Uniunii Naționale.

Participarea activă a membrilor cooperatori la conducerea și administrarea treburilor obștești se poate realiza în mod activ pe calea controlului preventiv, fapt ce contribuie la creșterea rolului și eficienței acestuia.

Uniunile cooperatiste, aparatul de inspectori contabili, au datoria să sprijine în mai mare măsură consiliile de conducere, președinții și contabilii șefi pentru organizarea și exercitarea controlului preventiv. Sesizînd aspectele pozitive și negative ce apar în realizarea sarcinilor de producție și îndeplinirea planului financiar, uniunile cooperatiste pot recomanda și sprijini luarea măsurilor corespunzătoare pentru remedierea deficiențelor.

Găsirea formelor și metodelor celor mai corespunzătoare pentru perfecționarea organizării și exercitării controlului preventiv, inclusiv a îmbunătățirii actualelor norme, constituie una din căile importante pentru creșterea eficienței activității economice a cooperativelor agricole de producție.

INSTITUTUL DE CERCETARI HORTI-VITICOLE BUCUREȘTI, BUL. AGRONOMILOR NR. 4, RAIONUL 30 DECEMBRIE, VINDE CU PLATA PRIN VIRAMENT SAU NUMERAR SAMINȚA DE VINETE — SOIUL PANA CORBULUI. SOLICITANȚII SE VOR ADRESA LA TELEFON 18 03 90.

LUCRĂRI APĂRUTE ÎN EDITURA ACADEMIEI

Ampelografia vol. VII

În Editura Academiei Republicii Socialiste România a apărut de curînd volumul VII al Ampelografiei, lucrare cu o largă circulație internațională.

Volumul VII încheie cele trei suite — fiecare apărută în cîte 2 volume — care s-au ocupat de studiul soiurilor de viță roditoare din specia Vitis vinifera sativa. Astfel, în volumul II și III au fost prezentate soiurile raionate care se extind în cultură; în volumul IV și V soiurile aflate în cultură, dar care se restring, iar în volumul VI și VII soiurile rar întîlnite, unele din cele recent importate, precum și soiurile noi create în țară. Tratatul de ampelografie va fi continuat cu volumul VIII care va apare în curînd și care cuprinde studiul portaltoilor.

Această lucrare, elaborată de un colectiv de autori condus de acad. Gherasim Constantinescu, cuprinde un mare volum de material autentic, cules de prin diferite podgorii ale țării. Descrierea celor 290 de soiuri roditoare și a 54 de portaltoi este întregită de date în legătură cu cele 2 500 de denumiri sinonime ale acestora.

Pomologia vol. V

Din marea monografie pomologică românească a apărut volumul al V-lea, sub coordonarea aceluiași comitet compus din acad. prof. T. Bordeianu, prof. N. Constantinescu și conf. N. Ștefan. Acest volum se ocupă de soiurile de cais și piersic cultivate în țara noastră.

În partea generală a lucrării cei interesați pot găsi date prețioase în legătură cu importanța cultivării acestor specii, aria lor de răspîndire pe glob, cu precizarea celor mai importante zone, bazine și centre de mare cultură din țară.

Pentru cunoașterea profundă a caracteristicilor soiurilor de cais și piersic se arată pe larg însușirile lor morfologice, caracterele biologice, comportarea lor față de factorii ecologici, față de boli, dăunători, față de portaltoi.

Cea mai importantă parte a lucrării cuprinde descrierea unui număr de 51 soiuri de cais și 115 soiuri de piersic, orînduite în lucrare după epoca de maturitate a fructelor. Ele sînt împărțite în mai multe grupe după importanța lor economică și răspîndirea lor în cultură: soiuri recomandate pentru plantațiile industriale, soiuri în studiu și puțin răspîndite și soiuri recent introduse în colecții.

Lucrarea este originală, o bună parte din soiurile de cais sînt autohtone, iar unele din ele se descriu pentru prima dată în literatura pomologică.

În etapa actuală, cercetarea proceselor de eroziune în înțelesul larg al noțiuni, prezintă un mare interes practic.

În lucrarea de față — „Modelarea naturală a reliefului și eroziunea accelerată" (autor — prof. Victor Tufescu) aceste procese sînt urmărite în legătură cu întregul complex de elemente și factori naturali în mijlocul cărora se desfășoară.

În prima parte a lucrării se analizează agenții modelatori ai scoarței terestre în acțiunea lor complexă și multilateral condiționată; în a doua parte se urmăresc factorii care frînează sau stimulează acțiunea agenților modelatori.

Întreaga lucrare se axează pe analiza deosebirii dintre desfășurarea lentă a eroziunii în natura intactă, și desfășurarea accelerată și dezordonată a eroziunii în natura transformată de om.

Lucrarea — un adevărat tratat de geomorfologie aplicată, — în care se face teoria proceselor naturale ce duc la schimbarea continuă a formelor elementare de relief și se indică posibilitățile de stabilire a remediilor, este utilă geografilor, naturaliștilor care se preocupă de transformarea biocenozelor, specialiștilor din geologia tehnică, sau celor ce lucrează direct în ameliorarea terenurilor și punerea lor în valoare.

Cîte plante la hectar?

Răspunsul la această întrebare constituie unul din elementele agrotehnicii care influențează în mod deosebit mărimea și chiar calitatea producțiilor agricole. Determinată, la rîndul ei, de o serie de alți factori — soi, fertilitate, mecanizare, aprovizionare cu apă — densitatea reflectă, totodată, nivelul de dezvoltare a agriculturii. Condițiile superioare de care se bucură în prezent unitățile agricole din toate aceste puncte de vedere impun ca densitatea optimă recomandată de specialiști să fie peste tot asigurată. Este una dintre cele mai economice căi de realizare a unor însemnate sporuri de producție.

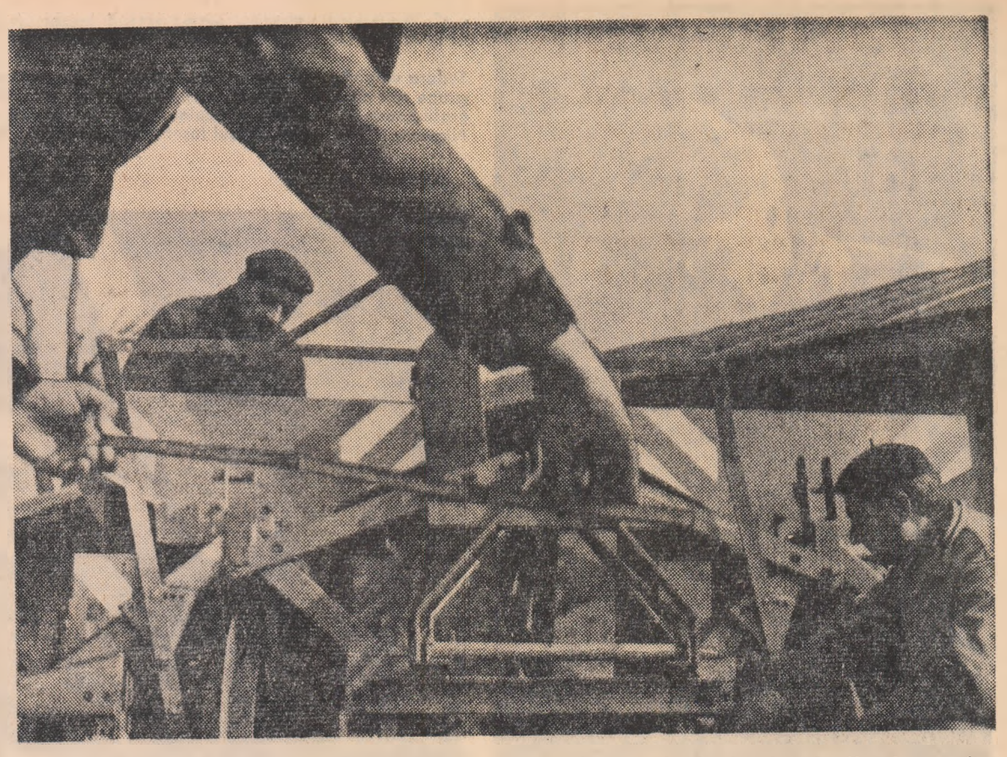

O operație de care depinde în cea mai mare măsură asigurarea densității optime și uniformitatea culturilor de cartof: reglarea mașinilor de plantat. La S.M.T. Greci, regiunea Argeș, această operație este executată cu deosebită conștiinciozitate de mecanicii Gh. Tănase și Emil Voinea, sub îndrumarea atentă a inginerului Gh. Mircea.

Foto: Gh. CUCU

Argumentele cercetării...

O discuție avînd ca temă problema densității poate căpăta, mai ales atunci cînd interlocutorii sînt cercetători, caracterul unei adevărate dezbateri. Departe însă de a se fi contrazis, părerile emise de cei cu care revista noastră a organizat o astfel de discuție — dr. ing. **N. ȘARPE**, ing. **O. COSMIN**, șefi de laborator, și ing. **I. PICU**, cercetător — de la **Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea** — s-au completat reciproc, alcătuind, în ansamblu, un îndreptar prețios pentru producție.

— Se apreciază că în condițiile acestui an, asigurarea unei densități optime la hectar este problema în primul rînd de perioada lor de vegetație, dar și de celelalte însușiri. Hibridul dublu 208, de pildă, nu poate fi cultivat cu succes, fără a i se asigura cel puțin 40 000 de plante la hectar. Aceeași cerință o are și H D 206 precum și hibridul simplu 301 care se va cultiva în acest an pe 7 000—8 000 ha. În schimb, HD 405 mult mai înalt, cu frunza lată și HD 311, dau, în aceeași zonă cu HD 208, producții maxime la o densitate de 33 000—35 000 de plante la hectar. Chiar în condiții de irigare, datorită particularităților biologice, HD 405 nu suportă densități mai mari de 50 000 de plante. La limita inferioară — 30 000 de plante la hectar

Rezultatele experiențelor privind densitatea la porumb — H D 405 — în condiții de irigare, în zona de stepă și silvostepă

Densitatea plante/ha	Producția de boabe kg/ha		
	Neîngrășat	N 128 P64	20 t/ha gunoi N 128 P64
40 000	5 500	7 840	8 210
50 000	5 620	8 410	8 790
60 000	5 480	8 210	8 790
70 000	5 140	7 940	8 310

majoră a însămînțărilor. În stabilirea numărului de plante capabil să garanteze o producție maximă, unitățile agricole au nevoie însă de anumite jaloane elaborate după criterii științifice. În ce măsură poate răspunde cercetarea acestor cerințe? Este problema densității complet și definitiv elucidată?

— N. Șarpe: Începute acum 10 ani, o dată cu folosirea unor soiuri și hibrizi cu un potențial ridicat de producție, cercetările asupra densității s-au dezvoltat permanent. Astăzi, putem pune la dispoziția producției, date precise nu numai privind numărul optim de plante la hectar ci și în legătură cu criteriile științifice care determină acest număr.

Cercetările privind densitatea au însă un caracter permanent. Fiecare soi și hibrid nou creat, manifestă în această direcție cerințe proprii care trebuie bine precizate.

— O. Cosmin: Desigur. În prezent ameliboratorii își îndreaptă atenția spre crearea unor forme care să asigure producții ridicate la densități din ce în ce mai mari. Există însă o limită biologică. La porumb unele forme suportă numai 30 000—35 000 de plante la hectar, altele pretind o densitate de 50 000 de plante. Din această pricină cercetările privind reacția pe care o au noile forme create, la densități mari continuă.

— Se află în prezent în producție numeroase soiuri și hibrizi noi de mazăre, sfeclă, floarea-soarelui etc. Care sînt cerințele lor față de densitate?

— N. Șarpe: Influența soiului nu se manifestă atît de pregnant la toate plantele. La floarea-soarelui, de pildă, densitatea optimă e de 30 000—40 000 de plante la hectar, indiferent de soi și chiar de agrofond. Același lucru se întîmplă și cu sfecla de zahăr, plantă la care producțiile maxime sînt condiționate, la toate soiurile, de existența la recoltare a 80 000—100 000 de plante la hectar.

La mazăre, soiurile noi aflate în cultură — F 53/54, Rondo, Ceres — cer însă o densitate mai mare decît cele folosite pînă acum. Cu 120—125 de boabe germinabile la m.p. s-au obținut în experiențe sporuri de 300—500 kg/ha, față de densitatea de 75 boabe germinabile la m.p.

De soi e legată densitatea și la cartof. Cele semitîrzii și tîrzii își manifestă potențialul de producție la 40 000—50 000 de cuiburi la hectar, iar cele timpurii la 50 000—60 000 și chiar 70 000 de cuiburi la hectar. Între aceste limite densitatea o determină ceilalți factori: zona de cultură, sistemul de plantare, destinația producției etc.

— O. Cosmin: În cazul porumbului densitatea optimă diferă mult de la hibrid la hibrid, în funcție — se situează densitatea optimă a hibridului sorto-linear HSL 196.

Aceiași hibrizi însă, cultivați în zone cu alte caracteristici în ceea ce privește umiditatea sau fertilitatea își modifică reacția față de densitate. Astfel, în raioanele mai secetoase, hibrizii dubli 311 și 405 dau producțiile maxime la densitatea de numai 30 000 de plante la hectar. Hibridul simplu 301 nu suportă însă asemenea condiții reacționînd net nefavorabil la lipsa de apă.

— A apărut în discuție un alt element determinant al densității — cantitatea de apă din sol.

— N. Șarpe: Pentru zonele de cernoziom din sudul și vestul țării aceasta constituie principalul criteriu de stabilire a densității de la un an la altul.

— Ceea ce demonstrează că densitatea nu este o normă șablon ci un instrument prin care se pot diminua efectele nefavorabile ale condițiilor meteorologice.

— N. Șarpe: Cu condiția să fie mînuit cu pricepere. Astfel, nu precipitațiile din timpul verii trebuie să ne intereseze atît de mult — de altfel ele sînt nesănoscute dinainte — ci rezerva de apă din sol la data însămînțării. Ea a determinat, chiar în anii cu veri secetoase, producții mari de porumb la densități maxime, de 30 000—40 000 de plante la hectar, în funcție de hibrid. În 1964 însă, cînd s-au aplicat șablon aceste densități la o rezervă de apă de numai 120 l/m.p., cu toate că precipitațiile de la 1 aprilie la 1 septembrie s-au ridicat la 480 l/m.p., unele suprafețe de porumb au fost compromise.

— Meteorologii au apreciat că în această primăvară rezerva de apă acumulată în sol a atins cifra maximă din ultimii 10 ani.

— N. Șarpe: De la acest fapt trebuie pornit în fixarea densității anului 1967 la toate culturile, dar mai cu seamă la porumb.

În zona de sud deci, e nevoie să se asigure la hectar 35 000—40 000 de plante pentru hibrizii tardivi (HD 311—HD 405) și 40 000—45 000 de plante pentru hibrizii precoce (HD 208, HD 206).

— După ce criterii se vor orienta specialiștii în celelalte zone din țară?

— N. Șarpe: În regiunile din Banat și Transilvania după cei doi factori: felul hibridului și starea de fertilitate a solului. Se vor asigura deci 45 000—50 000 de plante la hectar la hibrizii tardivi și 50 000—55 000 de plante la cei precoce, în funcție de fertilitate. În Moldova și peste tot acolo unde se cultivă numai un singur fel de hibrizi, cei foarte timpurii — HD 98, HD 99, HD 100 — determinantă e fertilitatea: 40 000 de plante pe terenuri neîngrășate și 50 000 de plante pe soluri fertile sau îngrășate.

O situație specială se întîlnește în lunca îndiguită a Dunării. Iată un singur exemplu. În experiențele efectuate la Giurgiu, cu HD 405, prin sporirea densității în cultura neirigată, de la 20 000—30 000 de plante la 50 000 de plante s-a realizat, fără nici o cheltuială suplimentară, un spor de 2 530 kg/ha. Aici deci se cer generalizate densitățile maxime peste tot acolo unde solul permite și mai ales unde apa freatică este la mică adîncime.

— Ca factor limitativ al producției apa își pierde influența în condiții de irigare. E posibilă deci o mai mare „încărcătură" la hectar. Pînă la ce nivel?

— I. Picu: El a fost stabilit de cercetare pentru diferite culturi. Dacă la sfecla de zahăr și soia irigarea nu cere modificarea densității care trebuie menținută tot la 80 000—100 000 de plante și respectiv la 40—50 de boabe m.p., la floarea-soarelui e necesară o ușoară mărire a numărului de plante la hectar la 40 000—50 000.

Modificări esențiale ale densității intervin în cazul culturii irigate de porumb. În zona de șes, de maximă irigare, unde se folosesc în culturi irigate hibrizi de porumb, tardivi și semitardivi, se dovedesc optime următoarele densități: 50 000 de plante, la HD 405, 55 000—60 000 de plante la HD 311. Neîncercat încă în condiții de irigare, cerințele hibridului simplu 301 pot fi asimilate cu cele ale hibridului dublu 311.

Bineînțeles că la aceste densități trebuie asigurate în optim și ceilalți factori: cantități suficiente de îngrășăminte cu azot și minimum 3 udări prin care umiditatea să fie adusă la capacitatea de cîmp pentru apă pe un strat de sol de 80 cm grosime (deci o normă de irigare de minimum 2 000 m.c./ha).

— În ultima vreme se practică irigarea porumbului și în Moldova, în zone ca stepa Jijiei unde acești hibrizi nu ajung la maturitate.

— I. Picu: Pentru aceste zone se folosește numai HD 208, cu o densitate crescută la 60 000 de plante la hectar.

— Nu ați pomenit nimic de densitatea necesară în cazul cartofului irigat.

— I. Picu: Datele de care dispunem provin de la o singură experiență, de un an, efectuată la Geoagiu și nu sînt concludente. Problema se va studia însă în continuare și în alte condiții.

— Trecem peste această lacună a muncii de cercetare și reținem perspectiva. Discuțiile asupra densității ca factor de sporire a producției nu pot fi însă încheiate fără a ne referi și la unele din condițiile de care dispun în această primăvară unitățile agricole pentru a asigura numărul optim de plante la hectar.

— N. Șarpe: Asemenea condiții le oferă în primul rînd mecanizarea. Aceasta e o garanție a realizării unei încărcături optime și uniforme de plante pe unitatea de suprafață. Existența în unitate a unui mare număr de mașini de semănat de precizie SPC-6 face posibil ca prin folosirea lor, la porumb și floarea-soarelui să se realizeze densitatea optimă încă de la semănat, renunțîndu-se la asigurarea de „rezerve". Se elimină astfel răritul, pericolul tăierii unui număr prea mare de plante și se realizează totodată o mare economie de sămînță. Din experiențe a reieșit că, la o aceeași densitate, semănatul florii-soarelui cu SPC-6 și asigurarea numărului optim de plante la semănat au adus un spor de 400 kg/ha, față de semănatul cu 2 SPC-2 și răritul ulterior. Folosirea erbicidelor contribuie și mai mult la evitarea răririi și deci a micșorării densității în timpul prașilelor. În concluzie

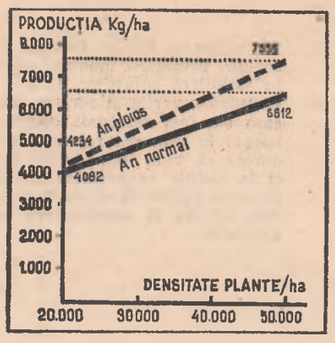

Influența densității asupra producției la H D 405, în anii normali și în anii ploioși, în lunca îndiguită a Dunării (Giurgiu).

deci: mașinile SPC-6 care asigură însămînțarea florii-soarelui pe 70 la sută din suprafață să fie folosite la maximum.

— Este o recomandare care, adăugată celorlalte reieșite din discuții constituie un prețios îndreptar pentru unitățile agricole în mînuirea cu pricepere a acestui atît de economic element de sporire a producției agricole, care este densitatea.

Convorbire consemnată de ing. Sonia MARCARIAN

...și ale producției

Preocuparea deosebită pe care specialiștii din unitățile agricole o acordă în aceste zile măsurilor tehnice și organizatorice care să permită asigurarea unei densități optime la toate culturile e vădită și de numeroasele scrisori sosite la redacție pe această temă. Spicuim din ele.

Ing. V. MARINESCU de la cooperativa agricolă din Cobadin-Dobrogea:

La o producție de 4.200 kg de porumb boabe la hectar s-ar părea că nu existau prea multe rezerve de obținere a unui spor de recoltă, fără cheltuieli suplimentare. Și totuși, analizînd mai bine rezultatele, o asemenea rezervă a ieșit clar în evidență. E vorba de a asigura, în acest an cînd solul e bine aprovizionat cu apă, o densitate care să permită fiecărui hibrid să-și valorifice la maximum potențialul biologic. HD 208 a dat anul trecut cu o densitate de 36.000 de plante, o producție de 3 850 kg/ha. Particularitățile hibridului permit însă mărirea densității. Cu 35 000 de plante s-au obținut 3500 kg/ha iar cu 40 000 de plante, 4400 kg/ha. Vom ridica deci densitatea la 40 000 de plante la hectar pe întreaga suprafață ocupată de acest hibrid. La ceilalți doi hibrizi — HD 311 și HD 405 — menținem densitatea practicată anul trecut — 33 000 și respectiv 31 000 de plante la hectar — care a dus la producții de 3920 kg/ha și 4 256 kg/ha.

Spre deosebire însă de anul trecut, cînd la semănat densitatea a fost mult mai mare decît era necesar — la HD 405 s-au asigurat 62 000 de plante la hectar — definitivîndu-se la rărit, în această primăvară, pe 800 ha, reglăm mașinile SPC.-6 pentru realizarea densității optime o dată cu însămînțarea. Pentru că menținerea densității depinde în mare măsură de calitatea lucrărilor de întreținere vom folosi, în continuare, ca mijloc de stimulare, retribuirea suplimentară.

Ing. V. ANDRIOAIA, de la cooperativa agricolă Miroslăvești, regiunea Iași:

Sensibile la diferențierile de densitate, două culturi de bază din unitatea noastră—porumbul și cartoful — ne-au furnizat suficiente date care să ne convingă să facem în acest an un salt calitativ în privința asigurării unui număr normal de plante la hectar. Cultivăm astfel numai hibrizii timpurii de porumb — HD 101 și HD 99. Cerințele lor fiind practic aceleași, problema densității se pune numai în raport cu fertilitatea solului. Anul trecut am subestimat-o. Ca urmare, cu 35 000 de plante la hectar HD 101 ne-a dat 2 950 kg boabe la ha, iar cu 29 000 de plante numai 2 300 kg/ha. În acest an vom asigura deci: 40 000 de plante pe terenuri slabe, 47 000 pe cele fertile și 50 000 pe cele foarte fertile.

Rezerve de sporire — pe această cale — a recoltei, ne oferă și cultura cartofului. Soiul Urgenta a dat anul trecut 24 150 kg/ha cînd s-au asigurat 45 000 de cuiburi la hectar și doar 17 100 kg/ha, cînd numărul cuiburilor a fost de numai 32 000. Cu mașinile de care dispunem, asigurăm în această primăvară plantatul mecanizat, la 65—70 cm între rînduri, mărind considerabil densitatea: pe 40 ha, teren mai puțin fertil, cîte 42 000 de cuiburi, pe 120 ha cu sol fertil — 45 000 de cuiburi iar în cultură irigată 50 000 de cuiburi la hectar.

Pavel MARIȘ, ing. șef la G.A.S. Semlac, regiunea Banat:

Am cultivat anul trecut 100 ha de cartofi timpurii din solul Bintje, în condiții de irigare. Rezultatele au fost foarte bune: 8781 kg/ha (recoltarea a început în prima decadă a lunii iunie), o reducere a prețului de cost cu 114 lei la tonă și un beneficiu de 200 000 lei.

Bineînțeles că am căutat să asigurăm culturii toate cerințele. Între acestea o atenție deosebită s-a dat densității care a fost de 55 000 de cuiburi la hectar. Am constatat însă că pe parcelele unde ea a depășit 60 000 de cuiburi la hectar producția s-a ridicat la 12 000 kg/ha. Există aci o importantă rezervă de obținere a unui spor de producție pe care nu o putem neglija în acest an. De aceea pe toate cele 100 ha irigate vom asigura, prin plantarea cartofului la 80 cm între rînduri și 18 cm pe rînd, o densitate de 65 000 de cuiburi la hectar.

Ing. Feodot CALCATINGE de la cooperativa agricolă din Stupini — Brașov:

Sfecla de zahăr e o cultură tradițională în comuna noastră și ea a ocupat, an de an, suprafețe tot mai mari. Semnificativă este îndeosebi creșterea producției medii la hectar: de la 12 135 kg în 1962, la 26 685 kg/ha în 1966.

Aceste producții medii ascund însă în ele diferențieri destul de mari între brigăzi. Astfel, anul trecut, brigada I a obținut 20 266 kg/ha, brigada a II-a — 22 045 kg/ha, iar brigada a III-a — 37 740 kg/ha. Desigur că aceste diferențe nu pot fi puse pe seama unui singur factor, mai ales că terenul cooperativei e împărțit în numeroase tarlale, cu soluri foarte diferite. Au mai intervenit și alte elemente: planta premergătoare, nivelul de pregătire și fertilizare a terenului etc. Dar factorul a cărui influență s-a manifestat în toate cazurile a fost densitatea. Să luăm de pildă producția din tarlaua Drumul gării: 11 683 kg/ha. Cauza: densitatea, după rărit, de numai 70 000 — 80 000 de plante la hectar, datorită și lucrărilor de întreținere care s-au prelungit prea mult. Același soi — C.T. 34 a asigurat 17 731 kg/ha — o producție mediocră — cînd densitatea a fost de 70 000—80 000 de plante la hectar, și de 29 230 cînd, s-au asigurat 110 000 de plante.

Pentru a asigura, în această primăvară densitatea optimă pe toată suprafața s-au luat serioase măsuri: pregătirea patului germinativ se face prin 2—3 discuiri urmate de grapă, pentru o cît mai bună mărunțire și nivelare a terenului, iar semănatul îl executăm în totalitate în benzi.

Criteriu de apreciere a calității muncii mecanizatorilor

Stațiunea noastră deservește unități în care culturile prășitoare — porumbul, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, cartoful — au o pondere însemnată. Aproape 12 000 de hectare cu porumb, peste 6 000 de hectare cu sfeclă de zahăr, aproape 1 900 de hectare cu cartofi — iată cîteva din cifrele care reprezintă sarcinile noastre la semănat în actuala campanie.

Pentru îndeplinirea lor dispunem de baza materială necesară. Începem campania agricolă din primăvara acestui an cu un număr sporit de mașini și tractoare, cu întregul utilaj atent revizuit și cu oameni care vor ști exact ce au de făcut.

Pentru însămînțarea porumbului vom folosi numai semănătorile SPC-6 și, în număr sporit față de anii trecuți, mașinile 2 SPC-2. Pentru două din semănătorile SPC-6 am realizat sistemul de semnalizare electrică. Așa cum se cunoaște, unul din cele două dispozitive are sarcina de a asigura controlul funcționării mecanice a discului distribuitor, golurile la semănat fiind astfel evitate.

Importantă este, pentru repartizarea uniformă a boabelor în timpul semănatului, viteza de deplasare a mașinilor.

În funcție de soiurile și hibrizii cultivați în unități am întocmit și necesarul de discuri distribuitoare. Ne-am aprovizionat, pînă acum, cu 80 la sută din necesarul de discuri.

Pentru plantarea mecanizată și semimecanizată a cartofului vom folosi 34 de mașini de plantat și un număr sporit de cultivatoare echipate cu rariță. Problema care se ridică este sortarea materialului de sămînță. Am făcut cunoscute din timp unităților cultivatoare greutatea și dimensiunile ce trebuie respectate, pentru ca utilizarea mașinii și realizarea densității optime să devină posibile.

Însămînțarea sfeclei de zahăr se va executa cu semănătoare SU-29, modificate pentru a se putea administra concomitent și îngrășămintele chimice. Vom folosi aceste mașini efectuînd semănatul în benzi.

La semănat vor lucra mecanizatori cu o bogată experiență, legați de unitățile pe care le deservesc și recomandați chiar de conducerile unităților. Aceasta nu exclude însă un control susținut. La noi s-a încetățenit obiceiul ca mașinile să lucreze grupat, sau pe tarlale învecinate, ceea ce ușurează controlul calității lucrărilor.

Consider necesar să fie subliniată, ca un aspect important, necesitatea ca și unitățile pe care le deservim să manifeste aceeași atentă preocupare pentru asigurarea densității. Noi nu facem nici o lucrare la întîmplare și nici cu oameni neinstruiți. Rezultatele muncii lor pot fi însă simțitor diminuate dacă o lucrare, așa cum este răritul manual pe rînd, cu rol determinant în asigurarea unei densități optime și a unei distribuții uniforme a plantelor, nu se execută corect.

Ing. Boris CEAPALIS
directorul S.M.T. Roman, regiunea Bacău

INSTITUTUL DE CERCETĂRI ZOOTEHNICE

ÎN PRAGUL CELUI DE AL V-LEA DECENIU

În zilele de 7, 8 și 9 martie la Institutul de cercetări zootehnice a avut loc sesiunea festivă de referate și comunicări științifice prilejuită de aniversarea a 40 de ani de la înființarea Institutului. Prilej de confruntare a rezultatelor obținute în munca de cercetare cu necesitățile pe care le ridică dezvoltarea continuă a zootehniei în țara noastră, sesiunea a scos în evidență, în măsură egală, atît realizările, cît și unele probleme care își cer o rezolvare urgentă. Acesta este subiectul opiniilor solicitate tovarășilor: prof. dr. docent Virgil GLIGOR, membru corespondent al Academiei, directorul institutului, prof. dr. Nicolae TEODOREANU, membru corespondent al Academiei, Laureat al Premiului de Stat, șeful secției de genetică animală de la Institutul de biologie „Traian Săvulescu", ing. zootehnist Constantin COVALIU, directorul stațiunii experimentale zootehnice Rușețu, regiunea Galați, ing. Onoriu IACOMI, directorul combinatului industrial pentru creșterea porcilor de la Căzănești, regiunea București, Nicolae ANDREI, Erou al Muncii Socialiste, președintele cooperativei agricole din comuna Gheorghe Lazăr, regiunea București.

Prof. dr. docent V. GLIGOR:

Creșterea ponderii zootehniei în ansamblul producției agricole solicită eforturi sporite cercetării științifice

Referindu-mă la realizările obținute de institut în cei 40 de ani de activitate, aș vrea să subliniez cu precădere, rezultatele prezentate în recenta sesiune de referate și comunicări. În problemele de alimentație, pe lîngă alte rezultate privind hrănirea diferențiată a animalelor și efectul diferitelor componente ale rației asupra creșterii și producției animale, se remarcă lucrarea privind stabilirea valorii nutritive a nutreturilor din țara noastră precum și efectuarea unui însemnat număr de analize de serie privind calitatea și valoarea furajelor din numeroase unități agricole socialiste.

În tehnologia nutreturilor s-au pus bazele teoretice și practice ale preparării furajelor, mijloc important de ridicare a valorii lor hrănitoare, elaborîndu-se noi metode privind însilozarea nutreturilor, uscarea și prepararea făinurilor printr-o gamă largă de procedee tehnice etc. Din referatele prezentate la actuala sesiune reiese că, deși încă la începutul lor, cercetările întreprinse în direcția stabilirii de rețete pentru furajele combinate sînt promițătoare. La fel și experiențele făcute cu biostimulatorii produși în țară, aprecierea complexă a valorii hrănitoare a porumbului hibrid, stabilirea necesarului de microelemente în hrana porcilor, noul preparat destinat însilozării lucernei, folosirea ureei în hrana păsărilor și altele contribuie, prin conținutul lor, la completarea și îmbunătățirea bazei furajere.

Cercetările îndreptate în direcția îngrășării au dus la stabilirea vîrstelor optime de sacrificare la diferite rase și categorii de animale, a duratei optime în procesul de îngrășare, la elaborarea unor tehnici noi de apreciere a carcaselor. Pe linia sporirii producției de carne prin creșterea greutății de sacrificare, la actuala sesiune s-au remarcat rezultate privind îngrășarea intensivă a tineretului ovin din diferite rase care, prin folosirea unor rații economice, a atins la vîrsta de circa 7 luni greutăți de 42—48 kg.

În creșterea taurinelor, ca rezultat al muncii de selecție și ameliorare s-a ajuns la formarea unor nuclee cu caracteristici productive superioare la rasele Bălțată românească, Brună de Maramureș, Pinzgau de Transilvania și Roșie dobrogeană, nuclee care demonstrează potențialul biologic ridicat al acestor rase, atît în privința producției de lapte, cît și a masei corporale. Referatele prezentate cu privire la calitățile morfoproductive actuale ale raselor Pinzgau și Roșie dobrogeană stabilesc analitic valoarea mare a acestor rase indigene și căile de urmat în ameliorarea lor continuă. De asemenea, cercetările privind valoarea ereditară a taurilor din rasa Bălțată românească, sub raportul producției de carne, demonstrează încă o dată potențialul productiv ridicat al acestei rase. Și alte rezultate cum ar fi reducerea consumului de lapte în creșterea viteilor destinați îngrășării, sau noua metodă pentru controlul producției de lapte se pot număra printre rezultatele cu un caracter practic aplicativ.

În creșterea ovinelor, fără îndoială că cea mai importantă realizare o constituie crearea Merinosului de Palas, rasă care a contribuit în măsură însemnată la extinderea și îmbunătățirea efectivelor de oi cu lînă fină și semifină din țara noastră.

Promițătoare sînt și rezultatele obținute la Stațiunea experimentală Rușețu în direcția formării unui nou tip de oaie cu lînă de pieptene, mult apreciată în prezent în industria textilă, ca și cele privind eficiența economică a creșterii oilor pentru pielicele.

În creșterea porcinelor, o dată cu perfecționarea continuă a noilor tipuri formate, Alb de carne de Rușețu și Negru de carne de Palas, se remarcă extinderea lucrărilor de testare a reproducătorilor după descendență, lucrări care au permis stabilirea unei clase de apreciere după calitatea carcasei. Grupul de referate legat de tehnologia de creștere și exploatare din cadrul complexelor de tip industrial, deși destul de modest, marchează totuși un început căruia ne vom strădui să-i dăm proporții.

În avicultură, cercetările întreprinse au vizat obținerea unor tipuri și linii mai productive, precum și perfecționarea continuă a procesului de incubație.

Prin lucrările și specialiștii săi, institutul și-a adus o contribuție însemnată în acțiunea de extindere a însămînțărilor artificiale, de perfecționare a tehnicii de lucru și de școlarizare a personalului din rețea. În aceeași măsură au fost elaborate metode noi de sporire a fecundității, creșterea prolificității și combaterea sterilității la animalele domestice.

Se remarcă, de asemenea, conținutul științific al rezultatelor obținute în cercetările fundamentale de genetică, fiziologie și biochimie. Continuînd și dezvoltînd studiile privitoare la transmiterea ereditară a unor caractere, efectul consangvinității în procesul de ameliorare, biochimia dinamicii dezvoltării embrionare, fiziologia diferitelor funcții și producții, recentele rezultate prezintă noutăți inedite în direcția reacțiilor funcționale și de antigenitate între proteinele serice, acțiunea cîmpului electromagnetic în procesul de ontogeneză, în studiul interiorului animalelor domestice în general.

Cele cîteva rezultate obținute, deși marchează un pas înainte față de anii precedenți atît ca orientare cît și ca tehnică experimentală, evidențiază totuși și unele preocupări către care nu ne-am îndreptat atenția în suficientă măsură.

Cu sprijinul Consiliului Superior al Agriculturii și al Institutului central de cercetări agricole vom urmări elaborarea, în cel mai scurt timp, a unui program de perspectivă privind producerea furajelor combinate necesare gospodăriilor de stat și cooperativelor agricole de producție.

Încă din acest an, prin dezvoltarea și orientarea lucrărilor astfel încît stațiunile experimentale să devină centre puternice de material de elită, vom lua măsurile necesare pentru ca numărul de reproducători pe care acestea îi livrează anual să sporească simțitor.

Ținînd seama de potențialul biologic ridicat al raselor autohtone vom adînci și mai mult cercetările în direcția ameliorării lor continue, a rentabilizării creșterii tuturor speciilor prin reducerea consumurilor specifice, a sporirii productivității în zootehnie.

Pentru conducerea și organizarea științifică a procesului de producție din combinatele de tip industrial, vom organiza colective care în colaborare cu specialiștii din aceste unități să cerceteze și să elaboreze cele mai potrivite soluții.

Valorificînd patrimoniul științific al lucrărilor înaintașilor noștri, îmbogățîndu-l cu rezultate noi în pas cu dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii contemporane, nu vom precupeți nici un efort pentru ca rodul muncii noastre să servească nemijlocit dezvoltarea zootehniei, creșterea ponderii ei în ansamblul producției agricole, la nivelul sarcinilor trasate de partid și de stat.

Prof. dr. N. TEODOREANU:

Pilda prețioasă a înaintașilor

În ciuda celor 40 de ani care mă despart de unul din cele mai memorabile evenimente din viața mea, îmi stăruie și acum în minte un paragraf dintr-o lege a cărei aprobare a fost mult așteptată în timpurile respective: „Se creează un institut zootehnic pentru studiul științific și practic al chestiunilor de ordin zootehnic național".

Conducerea institutului a fost încredințată eminentului om de știință prof. dr. Gh. K. Constantinescu, continuator înzestrat al profesorului Nicolae Filip, fondatorul zootehniei științifice românești.

Primele cercetări ale noului institut înființat și-au propus — prin studiile de biometrie, craniologie, etno-histologie și genetică aplicativă sau cu caracter teoretic — cunoașterea raselor autohtone de animale, pentru ca, ulterior, să se poată porni la acțiunea de ameliorare a lor. Numeroase alte cercetări au urmărit, în continuare, stabilirea valorii hrănitoare a diferitelor furaje produse în țară, analiza produselor și subproduselor de origină animală, în scopul îmbunătățirii calității lor, rentabilitatea creșterii diferitelor specii, îmbunătățirea procesului de reproducție prin introducerea însămînțărilor artificiale etc. Nu au lipsit nici preocupările în domeniile pisciculturii, apiculturii și sericiculturii. Sînt demne de amintit campaniile și propaganda realizate de institut care, deși cu posibilități reduse, și-a adus totuși contribuția la promovarea creșterii animalelor în țara noastră. Printre acestea îmi amintesc de organizarea „Asociațiilor pentru creșterea animalelor", care au avut un rol deosebit în ameliorarea diferitelor rase, propaganda întreprinsă în vederea extinderii consumului de lapte, acțiuni cu un important rol social, organizarea și conducerea diferitelor concursuri pentru stimularea producțiilor — cele mai bune vaci, cele mai bune găini ouătoare și multe altele. Afară de anale, prin numeroase publicații periodice, ca: „Biblioteca zootehnică", colecțiile de „Sfaturi practice" și „Manualul crescătorului de animale", revistele „Avicultura" și „Laptele" precum și printr-un mare număr de broșuri, foi volante și articole în diferite publicații, cercetătorii institutului au contribuit la popularizarea rezultatelor lor și la ridicarea nivelului de cunoștințe al crescătorilor.

Pasiunea și modestia, sîrguința și entuziasmul, setea de studiu și cunoașterea — trăsături ce au caracterizat pe primii săi cercetători — au făcut ca noul institut să se afirme, prin lucrările sale, încă din primii ani, în ciuda condițiilor de lucru cu totul modeste, sub toate aspectele.

Îmi amintesc de o întîmplare oarecum deosebită. În ianuarie 1930, cînd conduceam laboratorul de zootehnie de pe lîngă oeria Palas, am primit din partea profesorului Gh. K. Constantinescu numirea de șef al secției de biologie. Dobrogea nu cunoștea atunci dezvoltarea grandioasă și emanciparea zilelor noastre și tentația pentru viața în Capitală era destul de mare. După multe frămîntări și îndoieli a învins dragostea de oierie și poate și de oaia Merinos de Palas care avea să se nască mai tîrziu. Este îmbucurător faptul că — așa cum a reieșit și din referatele prezentate la sesiunea științifică a institutului — în prezent, la stațiunea experimentală Dobrogea se lucrează la crearea de noi linii. Aceasta va permite formarea unor tipuri consolidate cu care să se poată acționa cu mai multă eficiență asupra materialului ovin din țară, în funcție de calitățile urmărite.

Ing. C. COVALIU:

Sprijinim activ unitățile agricole socialiste

Cercetările pe care le întreprindem la stațiunea experimentală zootehnică Rușețu sînt numeroase și îmbracă aspecte diferite, strîns legate de specificul producției unităților din zona în care ne desfășurăm activitatea. Datorită calităților și bunei sale adaptări în condițiile Bărăganului, porcul Alb de carne, creat în stațiunea noastră, este răspîndit acum în multe unități învecinate. Cooperativele agricole din Rușețu, Tătaru, Șuțu, Jugureanu, Mircea Vodă și altele dispun de efective ale căror producții sînt asemănătoare celor obținute în stațiune.

În urma unei munci de selecție de aproape 10 ani și a încrucișărilor sistematice cu rasele Romney Marsh și Corriedale ne apropiem de etapa formării unui nou tip de oaie cu lînă de pieptene. Pentru asigurarea unui efectiv cît mai numeros lucrările se execută în paralel și la cooperativele agricole din Ianca, Plopu și Găiseanca. Producția medie realizată pe turmă pînă în prezent este de 5,7 kg lînă și 50 kg lapte de la fiecare oaie.

Prin încrucișarea curcilor locale cu curcani bronzați cu pieptul lat și printr-o selecție sistematică am reușit să obținem un metis productiv și rezistent, care la vîrsta de 6 luni ajunge în medie la o greutate de 8,5 kg la masculi și de 6 kg la femele, cu un consum specific de 2,7 kg concentrate pentru 1 kg spor. Ca efect al rezultatelor obținute, începînd cu acest an, sectorul avicol al stațiunii noastre va fi profilat numai pe creșterea curcilor.

În urma complexului de măsuri aplicat în stațiunea noastră producția de lapte a vacilor roșii este în continuă creștere. De la un efectiv de 300 de vaci am obținut, în medie, anul trecut, o producție de 4 115 litri de lapte. Dispunem de toate condițiile pentru ca, organizîndu-ne o fermă de elită, să putem livra material de reproducție unităților de producție solicitante.

După cum se știe în stațiunea noastră se crește cel mai bun nucleu de cai din rasa trăpașă. Prin încrucișarea lui cu Ardenezul urmărim, în continuare, formarea unui tip de cal semigreu, cu capacitate de tracțiune sporită.

Afară de rezultatele obținute în munca de cercetare, consider că stațiunile experimentale au posibilitatea să sprijine efectiv unitățile agricole socialiste prin calitatea materialului de reproducție pe care îl livrează. Pe această linie aș vrea să arăt că, în ultima perioadă, stațiunea noastră a livrat peste 8 000 de porcine, din care 3 000 de vieruși, 5 000 de ovine, din care 2 000 de berbecuți, 2 000 de viței și tăurași și peste 1 milion de ouă pentru incubație.

Cu toate acestea, colectivul nostru de cercetători consideră că sprijinul pe care îl putem da, în special cooperativelor agricole, poate fi și mai eficient. De aceea, în prezent, atenția noastră este îndreptată spre unitățile în care producțiile zootehnice sînt sub nivelul posibilităților.

Ing. Onoriu IACOMI:

Marile combinate industriale — cîmp vast de studiu pentru cercetarea științifică modernă

Cercetările cu privire la unele probleme specifice procesului tehnologic din marile combinate industriale, cum ar fi de pildă influența densității din boxe și a microclimatului asupra ritmului de îngrășare sau cauzele infertilității la scroafe, deși nu au fost prezentate ca rezultate definitive în actuala, sesiune semnalează totuși utilitatea prezenței oamenilor de știință în acest important sector economic. Condițiile cu totul noi și în special cele privind hrănirea, adăpostirea și reproducția, deschid oamenilor de știință perspectiva unui vast cîmp de studiu cu totul neexplorat.

Ținînd seama și de experiența pe care au acumulat-o specialiștii care lucrează în combinate, există posibilitatea reală ca în cadrul acestora să poată fi organizate puternice puncte de sprijin, adevărate laboratoare uzinale pilot, prin intermediul cărora cercetarea științifică să vină în contact nemijlocit cu problemele producției. Și cît de multe și de importante sînt aceste probleme. Sîntem preocupați, de pildă, de îmbunătățirea sistemului de alimentație în condițiile mecanizării complete, elaborarea unor măsuri pentru evitarea canibalismului la porci, momentul optim de montă al scroafelor și sincronizarea căldurilor, îmbunătățirea sistemului de reproducție și raționalizarea folosirii vierilor, studii economice privind îmbunătățirea continuă a fluxului tehnologic și multe altele. Iată, pe scurt, de ce prezența cercetătorilor în aceste uzine vii este deosebit de necesară.

Nicolae ANDREI:

Așteptăm cît mai multe rezultate cu caracter practic

Veniturile sporite pe care le-am obținut, an de an, din sectorul zootehnic se datoresc în bună măsură interesului cu care am privit introducerea în producție a metodelor noi pe care le recomandă știința și experiența înaintată. Ca rezultat, anul trecut, 32 la sută din venituri, adică aproape 4 milioane de lei, le-am realizat din acest sector. În creșterea oilor, de pildă, aplicînd schemele de încrucișare recomandate de Institutul de cercetări zootehnice și sprijiniți direct de unii cercetători, am reușit să ne formăm o turmă de 4 000 de oi, destul de omogenă și cu o producție medie de 4 kg de lînă de la fiecare oaie, față de numai 1,4 kg cît a fost producția inițială. Fără a mai socoti diferența de producție, pentru calitatea lînii, apreciată la randament, primim în plus cîte 130 000—150 000 de lei anual.

În ferma de porcine, folosind reproducători proveniți de la stațiunile experimentale Săftica și Rușețu, am reușit să sporim simțitor prolificitatea materialului existent în unitatea noastră. Numai anul trecut, de pildă, de la 150 de scroafe am livrat 1 100 de porci grași, adică 7,3 porci în medie de la fiecare scroafă. Și în creșterea taurinelor producțiile realizate sînt în continuă creștere. De la 318 vaci am obținut, în medie, cîte 2 000 de litri de lapte, iar de la îngrășătorie am mai livrat, de asemenea, 150 de viței îngrășați cu uree și melasă. Cooperativa noastră realizează venituri însemnate și din sectorul avicol. Avem o matcă de 5 000 de găini pe care le creștem în condiții semi-industriale. Organizarea unei stațiuni proprii de incubație ne permite să livrăm anual peste 60 000 de pui de carne. Sînt convins că aplicînd și în continuare recomandările pe care ni le dau oamenii de știință rezultatele noastre nu se vor opri aici.

Și pentru că noi sîntem cei care beneficiem direct de aceste recomandări, așteptăm ca ele să fie și mai strîns legate de posibilitățile noastre practice de folosire a lor.

Cîteva concluzii

Recenta sesiune științifică a Institutului de cercetări zootehnice a pus în discuție numeroase rezultate care, fără îndoială, vor lua drumul aplicării în producție. Considerăm însă că renunțarea la unele comunicări ale căror date neconcludente au consumat din timpul afectat discuțiilor, destul de limitat, ar fi contribuit la o mai bună desfășurare a lucrărilor. Au existat și unele neconcordanțe între titlul și conținutul referatelor prezentate și chiar unele confuzii în interpretarea datelor, ceea ce reclamă mai multă exigență în selecționarea lucrărilor atît din partea secțiilor, cît și a consiliului științific.

Așa cum a reieșit din lucrările sesiunii, în planul științific al institutului trebuie să-și facă loc mai multe cercetări cu teme majore și termene operative de realizare. Ar fi necesar ca începutul promițător al cercetărilor întreprinse în combinatele industriale să ia amploarea unor acțiuni bine organizate, care să contribuie la îmbunătățirea continuă a procesului tehnologic din aceste unități. La fel de necesară este contribuția mai eficientă a institutului în dezvoltarea industriei naționale de furaje combinate. De asemenea, lucrările sesiunii au scos în evidență necesitatea ca stațiunile experimentale să-și dezvolte cît mai curînd ferme de elită, care să devină pepiniere puternice în acțiunea de difuzare a reproducătorilor de mare valoare zootehnică.

Considerăm că acțiunea de introducere în producție a rezultatelor obținute prezintă încă numeroase defecțiuni, a căror eliminare intră în competența forurilor conducătoare ale institutului.

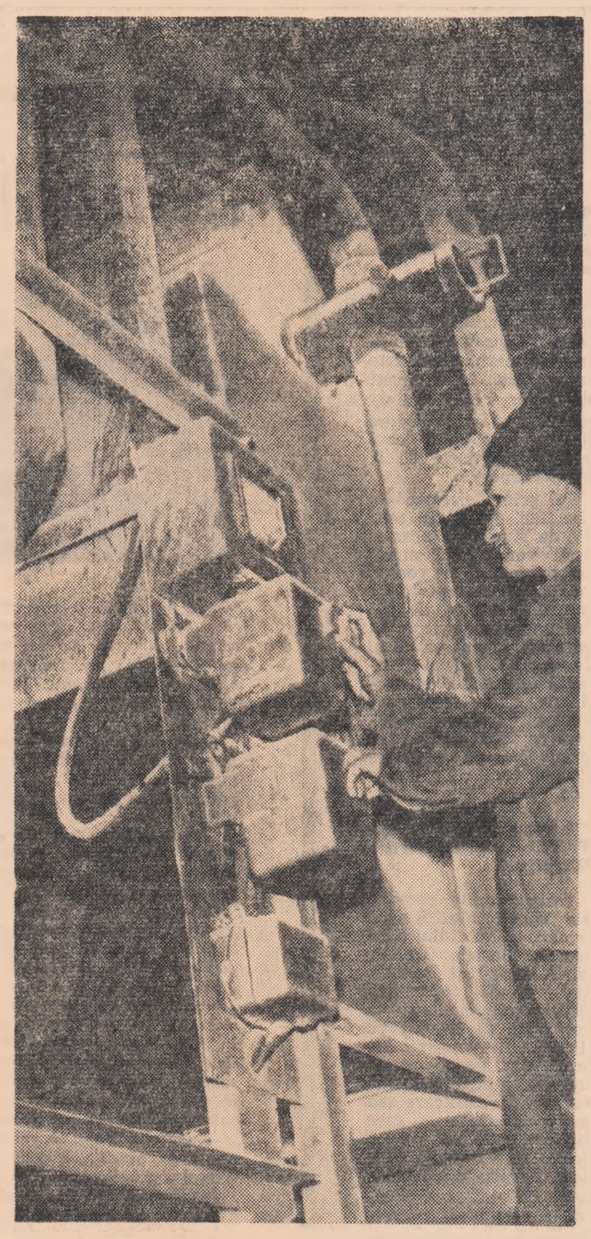

Mica mecanizare pătrunde tot mai mult în sectorul zootehnic al cooperativelor agricole. În fotografie: moara cu ciocănele a cooperativei agricole din Drăgănești-Vlașca, regiunea București.

Foto: Gh. CUCU

SĂ PROTEJĂM DUZII

Sericicultura constituie una din principalele ramuri de producție în cadrul celor trei cooperative agricole din comuna Dăbuleni, raionul Corabia. Este suficient să amintim că, în ultimii ani, acest sector a adus cooperativelor 20—25 la sută din totalul veniturilor bănești realizate.

După cum se știe, pentru obținerea unor cantități sporite de gogoși de mătase, o deosebită importanță o prezintă dezvoltarea bazei furajere. În 1963, Consiliul agricol regional Oltenia, în colaborare cu alți factori de răspundere, a elaborat un plan de măsuri privind dezvoltarea sericiculturii și a bazei furajere în regiunea noastră.

Pe baza acestui plan și în comuna noastră s-a trecut la o serie de acțiuni cum sînt plantarea de noi duzi, menținerea celor existenți, transplantarea pe șosele și drumuri publice a duzilor crescuți spontan.

Lucrurile nu merg însă întotdeauna așa cum am dori. În scopul obținerii cu orice preț a unor cantități mari de frunze, cît mai repede, cu un efort minim, mulți crescători au uitat că cei peste 10 000 de duzi bătrîni ce cresc pe plaiurile comunei noastre sînt bun obștesc și au trecut la culegerea frunzelor în mod nerațional, făcînd ca din an în an lăstărițul și frunzele să se împuțineze simțitor.

Pentru a se evita o situație nedorită, socotim că este necesară luarea unor măsuri corespunzătoare. **Am sugera, bunăoară, să se oprească scoaterea din pămînt a duzilor bătrîni, oriunde s-ar afla ei. De asemenea, se simte nevoia continuării acțiunii de plantare a duzilor tineri, în care scop să se creeze pepiniere pentru producerea materialului săditor.**

Prof. Oprea CRISTESCU
corespondent

ROADELE BUNEI ORGANIZĂRI A MUNCII

G.A.S. Burdujeni — unitate distinsă cu Steagul roșu și Diploma de întreprindere fruntașă pe țară

Gospodăria noastră a luat ființă în 1960. Condițiile locale de climă, ca și situarea ei în apropierea întreprinderii de industrializare a cărnii, ca principal beneficiar, au permis specializarea unității în creșterea și îngrășarea animalelor.

Dacă în primii ani de la înființare, gospodăria lucra cu pierderi planificate, începînd din 1963 beneficiile au sporit progresiv, ajungînd în anul trecut la 7 347 000 de lei, cu 2 120 000 de lei peste cele planificate. Acest lucru se datorește faptului că am organizat munca în așa fel încît am îndeplinit și depășit planul de producție.

În unitatea noastră, realizarea în bune condiții a planului de producție depinde, în primul rînd, de materia primă: purceii necesari pentru îngrășat. De aceea, atenția colectivului s-a îndreptat spre maternitatea de scroafe, care adăpostește 1 300 de capete. Prin împrospătarea turmei de bază s-a obținut maximum de randament. Reproducția a fost organizată în flux continuu, grupe de producție; monta se face la un interval de 10 zile între o grupă și alta. Rezultatele nu au întîrziat să se arate. Am reușit să obținem 18,3 purcei înțărcați pe scroafă, față de 16 cît prevedea planul. Aceasta a atras după sine și o mai bună folosire a boxelor.

Ca material de reproducție folosim scroafe Landrace și vieri Marele Alb, iar metișii rezultați din încrucișarea acestor două rase sînt destinați îngrășării. Ei sînt mai viguroși, se dezvoltă mai repede, asimilează mai bine hrana, carnea conține mai puțină grăsime. Purceilor sugari li se administrează o alimentație completă și de bună calitate, ceea ce a făcut ca la înțărcare să obținem animale sănătoase, la un preț de cost mai mic cu 18 lei decît prevederile planului. După înțărcare, purceii sînt trecuți la alte brigăzi, specializate în creșterea lor pînă la greutatea de 30 kg. Materialul din această grupă are posibilități să obțină sporuri mari, cu un consum redus de unități nutritive. Anul trecut am obținut la tineretul porcin un spor mediu zilnic de 307 g., față de 270 g. cît era prevăzut, cu un consum de 4,2 U.N., față de 4,7 U.N. planificat. Aceste rezultate s-au dobîndit prin administrarea de hrană la discreție, în automate, compusă din furaje uscate, măcinate fin și cernute, precum și din subproduse lactate; rația umedă s-a administrat în trei tainuri.

După ce sînt lotizați în funcție de greutate și vîrstă, porcii tineri sînt trecuți la îngrășătorie. Aici folosim sistemul de îngrășare timpurie sau intensă, furajarea animalelor făcîndu-se în mod diferențiat.

Unitatea noastră dispune de 330 ha destinate bazei furajere. Jumătate din această suprafață este cultivată cu cartofi, morcovi și sfeclă furajeră; cealaltă jumătate — cu lucernă, trifoi și borceag, necesare asigurării masei verzi pe timpul verii. Furajele concentrate le primim din alte unități agricole și industriale, pe care apoi le pregătim la moara din incinta gospodăriei. În hrana porcilor puși la îngrășat folosim concentrate, din care 75 la sută porumb, iar restul — mazăre, orz, ovăz, șroturi, tărîțe de grîu etc. Concentratele sînt administrate umezite, pentru a fi mai bine consumate. Deoarece gospodăria noastră nu beneficiază de furaje combinate și în cele mai multe cazuri ne-au lipsit furajele de origină animală, noi am folosit, pentru completarea proteinei digestibile, deșeuri de abator procurate de la I.R.I.C. Burdujeni.

Administrarea hranei în cantitățile stabilite și la ore fixe, după program, măsurile sanitar-veterinare luate, aplicarea conseavență a cunoștințelor căpătate la cursurile agrozootehnice, ca și a bogatei experiențe dobîndite în ultimii ani, au făcut ca în unitatea noastră să se obțină sporuri în greutate ce depășesc pe cele planificate. La porcii puși la îngrășat, de exemplu, am realizat zilnic 555 g, față de 520 g plan. Folosirea rațională a furajelor și depășirea sporului de greutate mediu au făcut ca și prețul de cost să fie mai redus. Kilogramul de carne la porcii tineri s-a realizat cu 38 de bani mai puțin decît a fost planificat, iar la porcii grași — cu 3 bani.

În afară de porci, gospodăria noastră îngrașă și taurine, folosind nutreturi ieftine.

Bilanțul încheiat recent menționează faptul că am produs peste plan 241,5 tone de carne de porc și de bovine, din care 19,6 tone de carne de taurine au fost livrate în plus la export. Planul producției globale a fost depășit cu 4 253 000 de lei, iar cel al producției marfă cu 4 881 000 de lei.

Ion GAVRILEANU
inginer șef al G.A.S. Burdujeni, regiunea Suceava

Monumentul de pe Dealul Bobîlna de lîngă Dej, ridicat în amintirea răscoalei din 1437 a țăranilor români și maghiari.

Sculptor : KOSS ANDRAȘ Arhitect : VIRGIL SALVAN

UNELE CONCLUZII LA ÎNCHIDEREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI AGROZOOTEHNIC DE MASĂ ÎN RAIONUL PLOIEȘTI

1. RECAPITULAREA DEFICIENȚELOR
2. PRODUCȚIA DĂ CALIFICATIVELE

1

Trebuie să începem cu relatarea unor fapte — pozitive, în intenția inițiatorilor — petrecute în zilele de 2 și 3 februarie, cînd în șase centre de comune ale raionului Ploiești au fost organizate schimburi de experiență a căror menire era să îmbunătățească modul de desfășurare a învățămîntului agrozootehnic de masă. Evident, în ansamblul lor, efectele nu puteau fi altele decît cele scontate. Analiza a avut loc cam pe la jumătatea perioadei de învățămînt, astfel încît a fost timp suficient pentru ca aspectele deficitare de pînă atunci ale acestei activități să fie corectate; ceea ce, în bună parte, s-a realizat. Totuși unele stări de lucruri ne îndreptățesc să vorbim — paradoxal — și despre o... eficiență negativă. În ce fel? Să luăm în discuție **cazul Finta** — cum l-a denumit tovarășul **Pompiliu Avram**, responsabilul cu problemele de propagandă al Consiliului agricol raional. În comuna Finta, cu satele ei aferente, funcționează („funcționează" e un fel de-a spune!) cinci cercuri agrozootehnice și un ciclu de lecții pentru aprofundarea cunoștințelor; întrucît mai ales cursul condus de tovarășa profesoară **Stela Radu** nu dădea rezultatele așteptate, s-a hotărît să se țină aici unul din schimburile de experiență — cu toate cele de trebuință: lecție model, comentarii, aplicații — la care a participat, din partea forului organizator, tovarășul ing. **Valter Popa**, președintele consiliului agricol raional. De la uniunea raională a cooperativelor agricole de producție n-a venit nimeni. După consumarea evenimentului s-a scurs o lună și ceva. Scriptele „operative" ale consiliului agricol arătau o situație mulțumitoare. Însă realitatea era alta. Iată un exemplu: cercul al cărui lector este tovarășul profesor **Nicolae Reghină**, înainte de schimbul de experiență era „la zi" cu lecțiile și seminariile; după schimbul de experiență e ca și cum s-ar fi autodizolvat... n-a mai activat în nici un fel.

— La raion se știe că ați predat lecția nr. 14, cu o frecvență de 8 cursanți, din 11.

— Nu e adevărat, se „apără" interlocutorul nostru, sînt la a 10-a (întrebat ce temă a expus ultima oară, lectorul nu și-a amintit, în schimb un cursant s-a dovedit a avea o memorie mai bună: lecția a 9-a...).

Cauza principală o constituie absența oricărei preocupări pentru mobilizare, dovedită în egală măsură de cei datori să se ocupe de această problemă: președintele sfatului popular comunal, președintele cooperativei, inginerul, brigadierii... Li se poate cere acestora să aibă, în sensul la care ne referim, autoritate asupra țăranilor cooperatori, să le insufle interes pentru ridicarea cunoștințelor, dacă ei înșiși nu dovedesc corectitudine? Dacă președintele cooperativei, tovarășul **Mircea Costache**, își permite să lipsească de la cursurile la care e înscris, dacă tovarășul ing. **Petre Păun** nu și-a ținut întotdeauna expunerile în cadrul formei de învățămînt de care răspunde? Desigur, e mai comod să raportezi la raion o situație eronată — cine te poate verifica la telefon? — decît să te străduiești să faci ca lucrurile să meargă cu adevărat bine. Numai că uneori se întîmplă și cîte un „ghinion". Ca cel de față, pe care tovarășul Păun trebuie să-l explice, sau ca cel de la Cojasca — asemănător.

Faptul că la Finta, ca și la Bilciurești, n-au existat manuale (dintr-o neglijență de aprovizionare ce revine atît cooperativelor respective, cît și întreprinderii comerciale raionale) este, fără îndoială, încă unul din neajunsurile ce se cuvine să fie semnalate. La consiliul agricol se află un tabel din care rezultă că au fost asigurate integral cărțile necesare. Pe hîrtie. Dincolo de hîrtii e, însă, ceea ce s-ar numi **confruntarea cu terenul**, care nu s-a făcut.

„Problemele învățămîntului agrozootehnic de masă ne-au cam scăpat printre degete" — se exprima, oarecum autocritic, tovarășul **Andrei Detesanu**, președintele uniunii raionale a cooperativelor agricole, avînd în vedere lipsurile constatate cu prilejul raidului nostru, lipsuri pe care spațiul restrîns ne obligă la o selectare severă. Tovarășul Detesanu putea vorbi de o muncă rodnică în pregătirea recentelor adunări generale — moment important în viața cooperativelor agricole — dar convorbirea despre calificarea profesională a țăranilor cooperatori s-a irosit în niște generalități.

Mai semnificativ ni s-a părut a fi modul în care tovarășul Valter Popa înțelege să privească — să le numim așa — problemele morale ale funcției pe care o deține. După ce i-am arătat că inginerul agronom de la Finta are lipsurile amintite — și altele (faptul că-și neglijează munca din cauza prea deselor plecări din unitate, întrucît e navetist, în ciuda condițiilor de cazare bune ce i-au fost create) șeful său a căutat să-l „ia în brațe", ținînd să precizeze că dacă îl vom critica, o să conteste valabilitatea criticii. E adevărat că, mai tîrziu, el și-a modificat atitudinea; totuși o asemenea mentalitate trebuie să fie combătută cu toată energia. Să ne mai mirăm că la Finta învățămîntul agrozootehnic se desfășoară defectuos, dacă tovarășul Popa a putut să ne spună că „e foarte bine dacă inginerul nu s-a îngrijit de mobilizarea oamenilor la cursuri, de vreme ce asta nu intră în îndatoririle sale"? Formal și numai pînă la un anumit punct, are dreptate: problemele organizatorice ale acestor cursuri nu sînt atribuțiunile sale directe; dar mai este oare cazul să stabilim unde se întîlnește și cît de strîns se împletește interesul specialistului de a avea cadre pregătite, cu problemele învățămîntului agrozootehnic? Asta ar fi o „temă de studiu pentru acasă". Reflectați adînc asupra ei, tovarășe inginer Popa! Și nu uitați nici amănuntele care, cu tot regretul, n-au încăput aici.

2

La **Bilciurești**, la **Cojasca** (două cercuri), la **Pietroșani**, **Gorgota**, **Buda Palanga** am putut nota, în compensare, că învățămîntul agrozootehnic cunoaște un ritm satisfăcător, că lecțiile sînt predate cu acea pasiune a pedagogului care face ca o părticică nu numai din cunoștințele lui, ci și din ființa lui să se transmită, ca o flacără vie, elevilor. Am avut sentimentul că tovarășul inginer **Petre Butnaru** de la cooperativa agricolă din comuna Buda Palanga crede — și are destule temeiuri să creadă — în utilitatea nemijlocită a „lecțiilor astea care n-au fost numai niște lecții de-o oră, două, ci un fluid continuu de învățătură care a durat toată iarna și care nu se va întrerupe niciodată". Frumoasă caracterizare a ceea ce trebuie să însemne, a ceea ce este de fapt învățămîntul agrozootehnic de masă pentru țărănime! Decît să spunem că lecțiile s-au ținut cu regularitate, că filmele și diafilmele, planșele și celelalte materiale didactice intuitive au fost folosite judicios, n-ar fi mai nimerit să punem în valoare unele idei, izvorîte din substanța procesului de învățătură?

Cooperativa agricolă din comuna Buda Palanga deține de trei ani, consecutiv, drapelul de unitate fruntașă pe raion. Iată pentru ce. În 1966 a obținut următoarele producții medii la hectar: grîu — 2 346 kg, porumb boabe, irigat — 7 200 kg, neirigat — 4 700 kg, floarea-soarelui — 2 000 kg., sfeclă de zahăr — 40 000 kg iar, ca urmare, valoarea zilei-muncă s-a ridicat la 41 lei.

— Se poate considera că succesele economice ale unității au fost determinate și de calificarea oamenilor? În ce raport de influențare se află instruirea cooperatorilor și producțiile realizate? — l-am întrebat pe tovarășul Butnaru.

— Firește, nu e posibil să exprimăm în cifre acest raport, dar convingerea mea este că fără să fi „întors" pe toate fețele considerentele de agrotehnică n-am fi ajuns la nivelul la care ne găsim acum. Cele trei cercuri de învățămînt sînt profilate pe cultura plantelor de cîmp, specifică la noi. Am studiat cu atenție toate condițiile ce concură la creșterea producției însă „secretul" nostru îl constituie felul în care operăm cu cantitatea de sămînță folosită la hectar, în funcție de mai mulți factori, și cu densitatea plantelor... Toată iarna am „pisat" astfel de lucruri și uneori s-au ivit adevărate controverse pe care le-am lămurit cu ajutorul tratatelor de specialitate. Nu o dată cursanții unui cerc izbuteau să „contamineze" cu discuțiile lor aprinse pe cursanții celorlalte cercuri și atunci problemele căpătau caracterul unor dezbateri care impuneau clarificarea într-un simpozion comun.

În comuna vecină, Pietroșani, tînăra ingineră a cooperativei, tovarășa **Alexandrina Oancea**, nu numai că n-a avut niciodată necazuri cu mobilizarea cursanților (în cercul pe care îl conduce sînt numai fete tinere), dar o dată, cînd fusese invitată la Ploiești într-o zi de predare, „elevele" au rugat-o să se scuze și să nu se ducă la raion.

— Ce le atrage către dumneavoastră?

— Întîi, fetele știu că s-a hotărît introducerea în cultură a legumelor forțate sub protecția foliilor de polietilenă, procedeu care a adus cooperativelor din jur venituri importante; nimeni la noi nu are experiență în acest domeniu, așa încît trebuia să învățăm să lucrăm cît mai bine de la început. Apoi, de fiecare dată după terminarea lecției, rămînem să mai vorbim și despre altceva... o rețetă de prăjitură, gospodărie, igienă personală...

Nu i-a cerut nimeni, nu se prevede în instrucțiuni... Faptul că inginera își dăruiește ceasurile ei libere celor care o înconjoară cu respect, se cheamă abnegație, atașament, noțiuni care pot fi întîlnite numai în zona înaltă a eticii.

Fără îndoială că și acest al doilea capitol al articolului nostru — în care, de asemenea, n-a fost posibil să consemnăm toate aspectele lăudabile ce populează filele de carnet ale reporterului — se cade să fie legat de activitatea organelor raionale; nu le contestăm meritul de a avea în îndrumarea lor unități foarte bune. Pe calea parcursă de acestea trebuie să se înscrie și cele unde acum persistă unele lipsuri.

Ion MARINA

1907
ANUL MARII RĂSCOALE ȚĂRĂNEȘTI

(Urmare din pag. 1)

agitație, de revoltă și de vărsări de sînge".

După izbucnirea răscoalei, M. Gh. Bujor, militant de frunte al mișcării socialiste din acea vreme, acela care a elaborat apelul „către concediați și rezerviști", cerînd armatei să nu tragă în frații lor țărani, aprecia că la baza nemulțumirilor țărănești stau cauze profunde, economice, politice și sociale. „Răscoalele din județele Iași, Botoșani și Suceava sînt — spunea el — încoronarea sistemului crud de exploatare".

În timpul răscoalelor, al reprimării acestora, mișcarea socialistă a lansat apeluri în care muncitorimea era chemată la întruniri de protest împotriva sălbăticiilor comise de autoritățile militare — polițienești la sate. La București, în ziua de 11 martie 1907, a avut loc din inițiativa socialiștilor un miting la care peste 5000 de muncitori, prin moțiunea adoptată, și-au manifestat sentimentele de solidaritate cu țărănimea răsculată, cerînd totodată adoptarea de măsuri care să îmbunătățească radical situația materială și socială a satelor. Alte apeluri, moțiuni și manifeste de solidarizare a muncitorimii cu țărănimea răsculată au fost elaborate și de alte cercuri socialiste din diferite orașe și centre muncitorești ale țării.

Reprimarea răscoalei, ordonată de guvernanții reacționari, a fost întîmpinată cu un val de proteste de către mișcarea muncitorească din țara noastră. În articole cu profund conținut demascator publicate în ziarul „România muncitoare", militanți de frunte ai mișcării noastre muncitorești au condamnat cu vehemență reprimarea sîngeroasă, atrocitățile comise, și-au exprimat poziția fermă de apărare a victimelor nevinovate, căzute jertfă răzbunării de clasă, uneltirilor moșierilor și arendașilor.

„Sub protecția tunului care aruncă jale și moarte pe plaiurile țării, și amețită de mirosul sîngelui ce se ridică de pe pămîntul întregii Românii — arăta I. C. Frimu — clasa conducătoare, spre a-și micșora partea de răspundere ce are în actualele răscoale țărănești, se năpustește cu furia omului ce și-a pierdut mintea asupra tuturor acelor ce-i ies în cale și sub pretextul de instigatori umple cu ei pușcăriile sau sînt împușcați".

În timpul răscoalelor au avut loc și momente de luptă comună a muncitorilor și populației nevoiașe din orașe, cu țărănimea răsculată, în cadrul cărora se reliefează evenimentele petrecute în gara Pașcani, unde au fost eliberați dintr-un tren capii răsculaților din comuna Ruginoasa; pe linia Dolhasca — Fălticeni, socialistul Gh. Giosanu, muncitor ceferist, a organizat împreună cu tovarășii săi de lucru de pe locomotivă o acțiune în urma căreia mai mulți răsculați au fost eliberați.

Reprimarea sîngeroasă a răscoalei a stîrnit un val puternic de indignare în rîndul opiniei publice din țara noastră. Numeroși oameni de știință și cultură, savanți de renume mondial, politicieni burghezi cu vederi democratice, au demascat cauzele profunde care au generat ridicarea la luptă a țărănimii și plini de compasiune au condamnat caracterul barbar al reprimării.

Revendicările pentru care țărănimea a sîngerat veacuri de-a rîndul, năzuința ei către un trai mai bun, au fost înfăptuite abia în vremurile noastre. Preluînd puterea politică, prin răsturnarea orînduirii burghezo-moșierești, clasa muncitoare, aliată cu țărănimea, a început construirea societății socialiste în țara noastră. Agricultura României socialiste se dezvoltă an de an, pe bazele cooperativizării, pentru ridicarea necontenită a bunăstării materiale și socialculturale a populației sătești și a întregului nostru popor.

DISCUL

Solista Georgeta Anghel, apare ca interpretă (pe discul EPC-780) a cîntecelor: „Vină neică, vină", „Neicuță, cin-m-a pirît", „Neicuță cînd ne iubeam" și „De la Craiova la vale". Acompaniată de orchestra dirijată de Nicu Stănescu, calitățile vocale ale cîntăreței pot fi apreciate mai ales în bucata „De la Craiova la vale", o minunată creație din folclorul oltenesc. Cu această ocazie, am vrea să sugerăm Casei de discuri „Electrecord", ca frumoasele coperți care împodobesc mapele de protecție ale discurilor de muzică populară, să fie concepute mai variat. Începe să devină o manieră prezentarea interpreților folclorului nostru în decorul furnizat de „Muzeul satului".

Pe discul recent editat (EPC-787), apare orchestra de muzică folclorică din Făget. Sub bagheta dirijorului D.A. Penda instrumentiștii făgețeni îl acompaniază pe solistul Cornel Veselău în melodiile, în mare măsură inedite: „Eu mă duc la mîndra-acuma", „Asta-i fata de la Gladna", „Sus pe Padeș la izvor" și „De-aș ști cînta ca și cucu".

Iubitorii de muzică populară îl pot asculta pe Dumitru Constantin interpretînd cîntecele: „S-a dus mîndra, m-a lăsat" „Am o mîndră și mi-e dragă", „Cît a fost vara de lungă" și „Cărăruie argintie", acompaniat de orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii dirijată de George Vancu. Ionel Banu și Radu Voinescu. (EPC-786.)

V. M.

Opinii, propuneri

Aprecierile și propunerile dv. — dragi cititori — referitoare la conținutul și tematica ultimelor numere ale revistei au fost studiate cu atenție în cadrul ședințelor de specialitate ale redacției și din multe scrisori am reținut propuneri interesante.

Ing. Vasile Toma, din **Panciu** și **Ion Cristea** din comuna Jilava-București vor să publicăm, număr de număr, „Sfatul medicului", iar rubricii „Varietăți" să-i acordăm un spațiu mai mare. Anchete și articole de analiză despre condițiile de muncă și de trai ale specialiștilor și tractoriștilor din unitățile agricole ne-au solicitat ing. **Pavel Dumitrescu** din Oravița, ing. **Gheorghe Damian** din Darabani, raionul Dorohoi și **Adrian Balaban** din Segarcea, regiunea Oltenia.

Alți cititori, între care **Pavel Ciurdaru** din Ineu, **Ionel Tufan** din Motătei, raionul Calafat, doresc să găsească în revistă mai multe articole de experiență și de îndrumare despre folosirea chibzuită a zilelor-muncă în cooperativele agricole.

Petrică Butiulă, tehnician agronom în comuna Voivodeni, raionul Reghin, **Victor Vasiliu**, profesor în comuna Deleni, raionul Vaslui, și **Ion Duță**, profesor în comuna Siliteni, raionul Costești, ne-au adresat propuneri care vizează rubricile „Din presa de specialitate", „Noile întîmplări ale lui Păcală", „Orizonturi". Mulțumim tuturor cititorilor pentru aprecierile și propunerile făcute la adresa revistei noastre și așteptăm în continuare altele noi.

Pe urmele sesizărilor

Ioan GHIȚĂ, tehnician agronom, comuna Iordăcheanu, raionul Ploiești:

Trustul gostat Ploiești a găsit sesizarea dv. întemeiată și ne-a informat că la 25 februarie a avizat încadrarea dv. în funcția de șef de brigadă la G.A.S. Urlați. Refuzul G.A.S. Măgurele de a vă reîncadra după întoarcerea dv. din armată s-a datorat lipsei de posturi vacante, corespunzătoare pregătirii ce o aveți.

Un grup de pensionari, membri ai cooperativei agricole din Valea Mare, raionul Muscel:

Faptele relatate de dv. au fost analizate de către Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție și Uniunea raională Muscel a cooperativelor agricole. Din răspunsul trimis redacției rezultă că cererile dv. au fost soluționate favorabil.

Ing. Iordache DOBRESCU — de la cooperativa agricolă din Girlița, raionul Adamclisi:

Ne-ați semnalat că la preluarea animalelor contractate, I.R.I.C. Băneasa creează cooperativei agricole unele greutăți. Răspunsurile primite de la organele în drept confirmă, în parte, sesizarea dv. și precizează că au fost luate măsuri pentru îmbunătățirea întregii activități desfășurate de conducerea I.R.I.C. Băneasa. În urma cercetărilor întreprinse mai rezultă că din partea dv. și a conducerii cooperativei agricole nu există suficientă preocupare pentru întocmirea documentației necesare la predarea animalelor clasate ca necorespunzătoare producției.

Ion COȚOI — centrul de radioficare Sintana, raionul Criș:

Referitor la sesizarea dv., U.R.C.C. Crișana ne-a adus la cunoștință că a intervenit la fabricile furnizoare de baterii pentru aparatele de radio cu tranzistori, solicitînd urgentarea livrărilor. Ca urmare, asemenea baterii se găsesc în prezent în întreaga rețea comercială a cooperației de consum.

Semnale

● *„Pe baza contractelor încheiate, D.C.A. Oradea a preluat anul trecut de la cooperativele agricole din raion o însemnată cantitate de lînă. La recepționare, tovarășii de la D.C.A. nu au manifestat suficientă grijă și atenție în stabilirea calității lînii. Pe baza analizelor de laborator făcute de fabricile prelucrătoare, lîna a fost recepționată la indici de calitate superiori acelora stabiliți inițial de D.C.A. și a fost remunerată ca atare. Diferența de preț, totalizînd peste 103 000 lei, a fost virată oficiului raional de contractări și achiziții spre a fi remisă unităților producătoare. Pentru cantitățile de lînă predate, cooperativei agricole din Bors, de pildă, îi revenea o diferență de 23 830 de lei, celei din Diosig — 17 270 de lei, iar celei din Tobolțu — circa 8 000 de lei. Dar banii nu au intrat nici astăzi în posesia cooperativelor agricole, deoarece D.C.A. i-a vărsat în contul... beneficiilor proprii.*

Demersurile întreprinse timp de 6 luni de zile de către uniunea raională a cooperativelor agricole au rămas fără rezultat. D.C.A Oradea susține că nu are aprobarea întreprinderii regionale. Aceasta ne sfătuiește să ne adresăm Direcției generale contractări și achiziții din Ministerul Industriei Ușoare care, la rîndul ei, consideră că întreprinderea regională este răspunzătoare. Oare cît va mai dura acest schimb de adrese?" (Traian COSOR, șeful secției organizatorice de la Uniunea raională Oradea a cooperativelor agricole).

Credem că Ministerul Industriei Ușoare, va putea găsi operativ o rezolvare a acestei situații.

● Conducerea G.A.S., Șercaia din Trustul gostat Brașov ne roagă s-o ajutăm să scape de o instalație frigorifică existentă în dotarea unității. Instalația a costat 220 000 de lei, însă nu a fost folosită nici o oră, deoarece laptele pasteurizat la centrul din Șercaia este preluat de I.C.I.L. în fiecare zi.

Amortismentele plătite de gospodărie pentru această instalație frigorifică depășesc 300 000 de lei și se resimt în prețul de cost al laptelui și în diminuarea beneficiilor. Pentru înlăturarea acestei stări de lucruri, conducerea gospodăriei s-a adresat de nenumărate ori Trustului gostat Brașov și Departamentului gospodăriilor agricole de stat. Nimeni nu intervine. Așa stînd lucrurile, facem cuvenita comunicare: *Aveți nevoie de o instalație frigorifică? Adresați-vă la G.A.S. Șercaia!*

Curier

Dan SMĂRĂNDACHESCU — elev practicant, comuna Mădulari, raionul Drăgășani și Maria MIHAI — elevă practicantă, comuna Apele-Vii, raionul Caracal:

Drepturile de care elevii școlilor tehnice agricole, horticole și veterinare beneficiază pe timpul practicii în producție sînt stabilite prin H.C.M. nr. 428/1962, H.C.M. nr. 119/1964 și prin instrucțiunile Consiliului Superior al Agriculturii. Conform acestora, elevii din anii I, II și III de studii beneficiază, din partea unităților agricole la care efectuează practica, de cazare gratuită, hrană, echipament și alimentație de protecție.

Școala de care aparțin le acordă, pe timpul practicii, costul hranei (care se virează unității la care elevul se găsește în practică), echipament de lucru, costul transportului dus și întors de la școală la locul practicii, articole de igienă corporală.

În prima perioadă a practicii, elevii din anul IV de studii ale acestor școli vor munci direct în producție și vor fi retribuiți, corespunzător muncii prestate, de către unitățile agricole în care efectuează practica. În cea de a doua perioadă de practică în producție, cînd elevii execută practica de conducere ca tehnician, ei vor primi burse ca și pe timpul cursurilor teoretice.

Nicolae RADU și Ion PAVEL — tractoriști, Oltenița:

Instrucțiunile comune ale Ministerului Finanțelor și Comitetului pentru Problemele Organizării Muncii și Producției și ale Salarizării prevăd că angajații cu contracte de muncă pe durată nedeterminată, scoși din producție de unități pentru a urma cursuri de calificare sau de specializare și care își păstrează pe timpul școlarizării această calitate, beneficiază de alocație de stat pentru copii și pe durata școlarizării, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de lege.

Rubrică redactată de M. BORZA

dialog
REDACȚIE CITITORI

CRONICA

FANTEZIE ÎN PIATRĂ

Pe valea Bistriței Aurii la poalele obcinelor, se înșiruie casele comunei Ciocănești. Clădirile, impodobite cu motive populare, lucrate cu o măiestrie fără seamăn, întregesc peisajul montan, dîndu-i un spor de frumusețe. Localnicii numesc desenele acelea, reprezentînd flori și figuri geometrice, cusături pentru că, deși sînt încrustate în piatră și mortar, seamănă leit cu arniciurile și țesăturile — cu iile, cămășile, fotele, brîele și bundițele românești. Îmbinarea culorilor și liniilor este o operațiune care reflectă personalitatea și simțul estetic al celui care-și construiește casa — ceea ce dă satului o notă de varietate spontană — înlăturînd uniformitatea. Aici, cu toate că în ultimii ani satul s-a îmbogățit cu 380 de locuințe noi, fiecare construcție are ceva aparte.

Acest „ceva aparte" generator nesecat de ritm și fantezie, a fost luat recent în studiu de arhitecții regiunii, în intenția de a face ca inspirația de factură populară să pătrundă pe planșeta proiectantului și de aici — în practică.

...Multe zile Rozalia Coca a stat aplecată deasupra „bondițelor" și catrințelor pentru a găsi motivul care acum îi împodobește locuința cea nouă. Dintre atîtea cusături cîte a cercetat, nu i-a fost ușor să aleagă cel mai frumos și mai potrivit desen ca să fie dăltuit în ziduri. A urmat apoi munca migăloasă de mărire și transpunere a modelului, lat de aproape o jumătate de metru, pe carton, și decuparea figurilor; în sfîrșit, cînd partea pregătitoare a fost gata, Rozalia Coca a început împreună cu „maistrul" să-l „coasă" jur-împrejurul casei.

Dumitru Tomoioagă e cel mai vechi și priceput meșter în împodobitul caselor. El taie în tencuiala proaspătă desenele complicate. Treaba e grea și migăloasă. Sus, pe schele, cu ajutorul dăltițelor de diferite mărimi, el scoate la iveală, din var și nisip, frunzulițe și flori, linii și unghiuri într-o armonie desăvîrșită.

— Oamenii, spune președintele sfatului popular comunal, s-au gîndit că dacă portul lor este așa de frumos, atunci și casele trebuie să fie la fel.

Într-adevăr, la Ciocănești, toată lumea, copii și bătrîni, umblă în acele splendide costume naționale care au dus departe faima portului moldovenesc al țării. Privindu-le, gîndurile te duc spre vechii meșteri iscusiți ai Voronețului și Moldoviței, la arta marilor noștri pictori anonimi.

Elena ȚUICU

VARIETĂȚI

PRIMUL... PRIMA... PRIMII...

...În anul 1733, Breyn și Linné folosesc pentru prima dată în denumirea ființelor vii numele genului din care fac parte, inaugurînd așa numita nomenclatură binară, consacrată mai tîrziu de Linné definitiv.

...Primul care a observat lăptișorul de matcă a fost naturalistul olandez Swammerdan care, servindu-se de o lupă, îl distinge în celula de matcă, în jurul anului 1672.

...Primele legi din țara noastră, care preconizează măsuri de carantină a plantelor, datează din anul 1894, fiind emise în Transilvania și în Banat.

...Prima combină din lume, așa numita „culegătoare de boabe", a fost construită în anul 1868. Numele i-a fost dat abia după 10 ani de fermierii din California.

DE LA LUME ADUNATE

O VACA... CARNIVORĂ

În satul Daca (Pakistanul oriental) se află o vacă, se pare unică în lume. Ea este carnivoră. Stăpînul ei o ține legată, dar cînd reușește să scape ea fugărește păsările prin curte, iar pe cele pe care le prinde, le mănîncă cu mare poftă.

UNDE SE ASCUNDE EVADATUL?

Un întreg cartier din Louvain (Belgia) a fost asediat de polițiști, care au perchezi-ționat în amănunțime fiecare casă. Epuizați și dezamăgiți pentru că nu au găsit pe presupusul evadat, polițiștii s-au întors la închisoare, unde spre stupoarea lor, l-au găsit pe cel căutat cufundat în lectură, în biblioteca închisorii, unde nimeni nu se gîndise să-l caute.

PE CÎND FLORICULTURA CU AJUTORUL INSTRUMENTELOR MUZICALE?

Patru muzicieni „serioși" dintr-o orchestră filarmonică au dat un concert neobișnuit.., patronat de o și mai serioasă organizație care are drept scop inițierea muzicală a marelui public. Cei patru instrumentiști s-au produs în fața unei săli pline, interpretînd bucăți muzicale sufiind în furtunuri de udat florile, cu lungimi variind între 1,20 m. și 0,70 m.

CÎT COSTĂ ȘOAPTELE DE DRAGOSTE?

Louise Faniels, o tînără de 16 ani, din Chadwell Heath (Marea Britanie) își chiamă zilnic la telefon iubitul, student la Los Angeles, cu care schimbă diverse drăgălășenii timp de aproximativ un ceas. La sfîrșitul lunii, tatăl bătăușului, care a trebuit să plătească nota n-a fost prea încîntat cînd a achitat frumoasa sumă de 1 680 de franci pentru convorbiri cu vechiul continent.

INUNDAȚIE CU... PEȘCARUȘI

Orașul britanic Loo de pe litoralul Cornwell este inundat cu peșcărași. De curînd o fabrică de conserve de pește aflată în apropiere, s-a închis. Peșcărașii, care se hrănesc cu deșeurile de pește, s-au mutat în oraș în căutarea hranei. Ei au umplut toate grădinile și intră chiar și în case. Păsările își fac cuiburile în burlanele de scurgere a apei, astupîndu-le, suprapopulează acoperișurile, pătrund în coșurile caselor. Cum se vor sfîrși toate acestea?

RĂCIREA APELOR OCEANULUI ATLANTIC

După datele furnizate de 9 stațiuni meteorologice plutitoare în Atlantic, doctorul M. Rodewald, de la serviciul meteorologic din Hamburg, a stabilit că apele oceanului sînt afectate de o treptată scădere de temperatură. Aceasta ar putea avea urmări și pentru clima Europei, fiindcă se observă că paralel cu această scădere a temperaturii apelor în ultimii 15 ani, depresiunea islandeză de aer s-a accentuat și s-a extins spre sud și, totodată, vînturile de sud-est au devenit mai frecvente în Atlantic și nord-est și ținuturilor vecine cu această parte a oceanului.

ZIG-ZAG ■ ZIG-ZAG

● *Doamna de Staël, fiica lui Necker, celebră prin vorbele sale de spirit, nu era înzestrată cu o frumusețe deosebită.*

Într-o zi, în salonul doamnei de Recamier, celebră prin frumusețea ei, un tînăr ofițer de dragoni, pe cît de încrezut, pe atît de sărac cu duhul, se așază între cele două femei și spuse:

— Iată-mă între inteligență și frumusețe.

Doama de Staël replică:

— Într-adevăr, fără să dispui, însă nici de una, nici de alta...

● *Se spune că regele Ludovic al XIV-lea nu purta niciodată mănuși cînd pleca la vînătoare, oricît ar fi fost de aspru frigul.*

Într-o zi, doi țărani, siliți să participe la vînătoare ca goanaci l-au văzut pe rege ținînd pușca cu mîinile goale. Unul dintre ei își exprimă mirarea că regele nu-și apără mîinile de ger dar celălalt îl lămuri pe loc.

— Regelui nu-i e frig fiindcă-și ține tot timpul mîinile în buzunarele noastre.

● *Odată, în cabinetul acad. N. N. Beketov s-a năpustit un laborant strigînd:*

— Nikolai Nicolaievici, în bibliotecă a intrat un hoț!

— Și ce anume citește? — întreabă calm savantul.

● *Generalul Joffre și-a trimis ordonanța la farmacie să-i cumpere un medicament. După un timp, ordonanța s-a întors fără medicament.*

— Nu pot intra în farmacie, n-am curaj, spuse soldatul.

— De ce?, îl întreabă generalul.

— Păi pe ușă scrie: „Aici se execută ordonanțe".

Cuvinte încrucișate

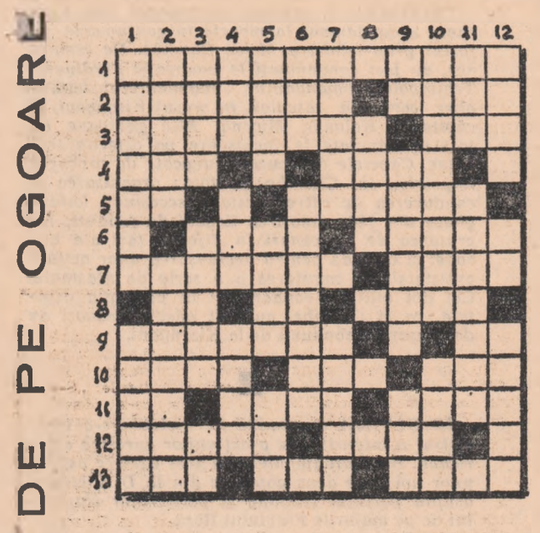

ORIZONTAL: 1) Marea uzină bucureșteană care produce mașini agricole; 2) Lucrare agricolă — Materie primă pentru industria îngrășămintelor chimice; 3) Probe de funcționare a utilajelor — Arbore fructifer; 4) A se ivi — Păsune; 5) Neon — Substanță organică prezentă în semințele, fructele, tuberculele plantelor, folosită în industria alimentară, chimică etc. 6) Întinsul mării — Element chimic; 7) Lucrare de desecare a apelor dintr-un teren mlăștinos — Animale „vesele"; 8) Puțin trifoi... — Cobalt — Rămîn după trelerat; 9) Mașină agricolă de recoltat — Tras la capete!; 10) Cîine de vînătoare — Graminee — Unitate de timp; 11) Seu! — Tăcerea lor e de aur (sing) — Familie de albine; 12) Arbori de pe malurile apelor — Locuitori din Apuseni; 13) Rînd — A stropi — Salcîm (reg.).

VERTICAL: 1) Produs al ogoarelor, pus în ogoare — Recoltează plante de nutreț; 2) Pasăre răpitoare — Grămezi de fîn, snopi de grîu etc.; 3) Plante cu flori roșii și semințe uleioase — Gălăgie — Alifie; 4) Fir — Cîmp semănat — Castel lîngă Brașov; 5) Nași — Crustacee — Ialomița sau Prahova; 6) Măsuri pe ogoare — Specialist în lucrări agricole; 7) Lingură, cuțit, furculiță — Cupru; 8) Emanat; 9) Primul dintre fruntași — Iubit cu pasiune — A se opri; 10) Fantezie muzicală inspirată adesea din folclor (pl.) — Lopățică pentru curățat plugul; 11) Perioadă din istoria pămîntului — Apreciat pește marin; 12) Prefix... în zbor — În cuib! — Prașilă.

Negruț Ioan SACALASAU
Comuna Derna, reg. Crișana

Dezlegarea jocului din numărul trecut

CU CU ȘI FARA CU...

ORIZONTAL: 1) Cuvînt — Acum; 2) Urat — Ascuți; 3) Ici — Cucuta; 4) Eu — Curate — C; 5) Scutire — Lu; 6) A — Una — A — Cum; 7) Ramură — Cupe; 8) C — Inert — Pat; 9) Urni — Cura — R; 10) Soț — Cubi — Ai; 11) Lecui — Suc.

NOILE ÎNTÎMPLĂRI ALE LUI PĂCALĂ (7)

Desene de Nic. NICOLAESCU

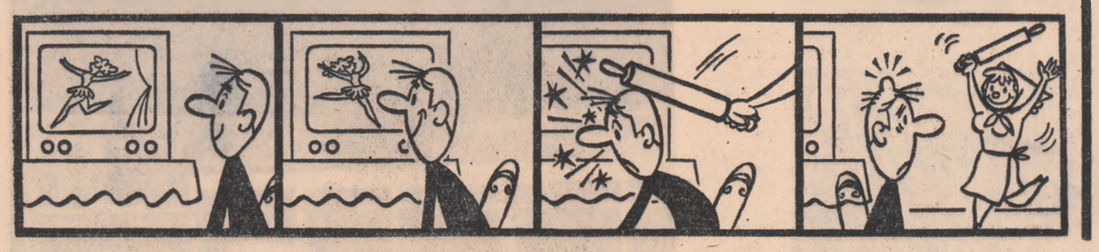

ÎNTREPRINDEREA „METALO-CHIMICA" PIATRA NEAMȚ

str. Alexandru cel Bun nr. 22
telefon 1432-1

Produce și livrează fără repartiție
Dulapuri metalice: fișete pentru acte, vestiare haine, rezistente și vopsite în culori plăcute, avînd îmbunătățiri de construcție.
Înzestrați birourile și halele de lucru cu mobilierul nostru modern.
— Împletituri din sîrmă pentru împrejmuiri și panouri metalice prefabricate pentru gărduri.
Gospodării de stat și cooperative agricole, folosiți împotriva rozătoarelor împrejmuirile din plasă metalică.
— Cazane din cupru pentru cantine și laboratoare.
— Cazane de fabricat țuică de capacități diferite.
Executăm la cerere: confecții de cazane, reparații și spoieli.

Combinatul de îngrășăminte cu azot
PIATRA NEAMT

PRODUCE:
— Azotat de amoniu
— Uree
— Amoniac
— Oxigen îmbuteliat

Agrosem

Magazinele și depozitele Agrosem au pus în vînzare cantități mari de semințe de LEGUME într-un sortiment mai bogat care asigură producții mari, cu calități culinare și tehnologice superioare.

PENTRU SERE ȘI RASADNIȚE, procurați-vă din timp: morcovi, Carotte de Paris, ridichi de lună Saxa, salata Stuttgarter sommer, castraveți de Arad, tomate Seelandia etc.
NOUTĂȚI: Ardei gras hibrid Galben Timpuriu-60, vinete hibride Delicia, sparanghel, revent, cicoare de grădină Witloof, dovlecei de Italia, pepeni, galbeni Măsliniu de iarnă și Splendid, pepeni verzi Timpuriu de Canada și Verde dulce, tomate Sioux-428 ameliorat etc., care s-au impus prin precocitate, producții mari și un gust excelent al fructelor.

DEPOZITELE AGROSEM MAI DESFAC:

PORUMB

Semințe de hibrizi de mare producție, cu perioadă de vegetație între 105—143 zile, pentru cultura uscată sau pentru irigații.

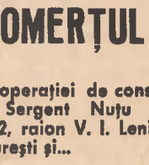

CULTURI TEHNICE

Semințe din soiuri raionate, rezistente la boli și dăunători, cu însușiri tehnologice superioare, create de stațiunile experimentale ale Institutului central de cercetări agricole.

PLANTE DE NUTREȚ

Semințe de plante furajere din proveniențe valoroase, raionate în diferite zone pedoclimatice, care asigură furaje cu valoare nutritivă ridicată și semințe de ierburi perene pentru înțeleniri de taluzuri, terase etc.

FLORI

Semințe pentru culturi comerciale parcuri și grădini, din diferite specii, varietăți și IERBURI pentru spații verzi, terenuri de sport etc.

ADRESAȚI-VĂ TUTUROR UNITAȚILOR AGROSEM DIN ȚARA CARE VĂ LIVREAZĂ DIN DEPOZITE ȘI MAGAZINE SEMINȚE ȘI MATERIAL SADITOR LEGUMICOL DIN SOIURI CU AUTENTICITATE ȘI VALOARE CULTURALA GARANTATE.

SEMINȚE GARANTATE Agrosem

NOU NOU NOU NOU
ECONOMISIȚI TIMP ȘI BANI
O simplă carte poștală adresată secției
„COMERȚUL PRIN COLETĂRIE"
a cooperației de consum, str. Sergent Nuțu Ion 8—12, raion V. I. Lenin— București și...

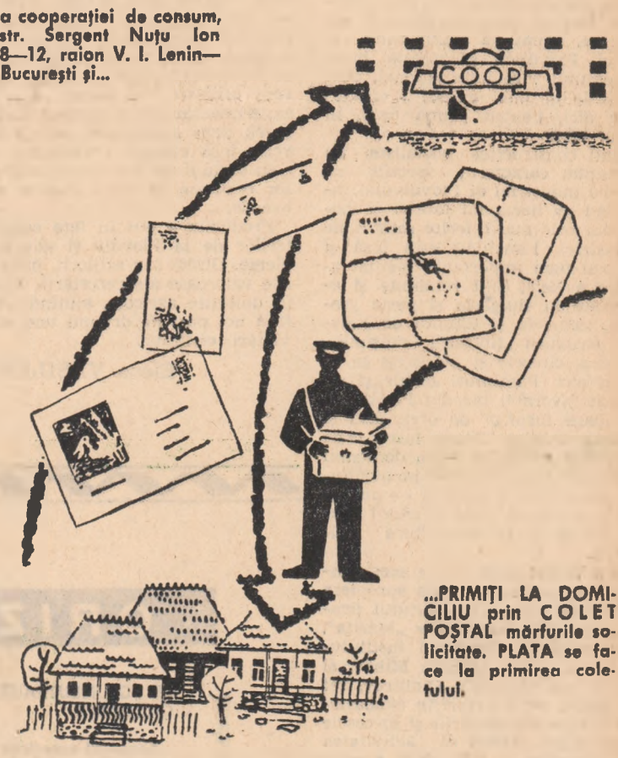

...PRIMIȚI LA DOMICILIU prin COLET POȘTAL mărfurile solicitate. PLATA se face la primirea coletului.

La cerere vi se trimite GRATUIT lista mărfurilor care se pot expedia la domiciliu.

din programul de radio și televiziune ■ din programul de radio și televiziune

pe săptămîna 19—25 martie

RADIO

BULETIN DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 6; 11; 18; 23,52; programul II: 6,30; 10,30; 16,00; 19; 23,00; 0,57; programul III: 16; 19,30. **În fiecare zi de lucru:** programul I: 5; 10; 12; 14; 18; 20; 23,52; programul II: 9; 11; 13,00; 19; 21; 0,57 (sîmbătă și ora 1,57) programul III: 16.

RADIOJURNAL: Duminică: programul I: 7; 13; 20; 22; programul II: 7,30; 14; 21; programul III: 21.30. **În fiecare zi de lucru:** programul I: 6; 7; 16; 22; programul II: 7,30; 15; 17; 23,00; programul III: 21,30.

SUMARUL PRESEI: În fiecare zi la ora 8, pe programul I.

SFATUL MEDICULUI: în fiecare zi de lucru la ora 8, pe programul I: 9,30; programul II; 16.15.

EMISIUNI PENTRU SATE:

DUMINICĂ: programul I: 9,30 — Transmitem pentru sate.

ÎN FIECARE ZI DE LUCRU: programul I: 6,15 — Actualitatea agrară.

MIERCURI: programul II: 18,40 — Jurnal agrar.

SÎMBĂTĂ: programul I: 12,10 — Revista revistelor economice.

TEATRU LA MICROFON.

DUMINICĂ: programul I: 18,20 — Teatru scurt „Atentatul". Scenariu radiofonic de Wolfgang Schreyer. Traducere de Ion Daniel.

LUNI: programul I: 20,30 — Premiera „Tristan și Isolda" de Jean de Beer. Traducere de Ion Daniel. Adaptare radiofonică de Mihai Iacob.

MIERCURI: programul II: 20,30 — Ciclul „Maeștri ai dramaturgiei universale" William Shakespeare „Comedia erorilor". Traducere și adaptare radiofonică de Ion Frunzetti și Dan Dutescu.

VINERI: programul II: 10,05 — „1907". Dramatizare radiofonică de Dinu Bondi după romanul cu același titlu de Cezar Petrescu.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: programul I: 6,10; 7,45; 9,15; 11,03; 14,15; 15,30; 16,35; 18,05; 20,15; programul II: 6,00; 7,00; 10,10; 10,45; 15,00; 16,05; 17,40; 19,30; 21,15. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 7,30; 8,30; 8,45; 10,10; 14,40; 15,00; 15,45; 17,15; 19,30; 20,45; 21,00; 22,40; programul II: 6,45; 7,15; 7,50; 10,35; 14,10; 15,10; 18,00; 19,05; 19,20; 20,00; 20,15; 21,35; 22,00; 23,30; programul III: 23,00.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 9,35; 10,20; 11,45; 13,30; 15,00; 17,10; 19,35; 20,20; programul II: 7,00; 8,30; 10,45; 12,00; 13,15; 16,20; 17,30; 20,30; **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 11,30; 12,45; 14,08; 16,15; 19,00; 21,45; 22,20; 23,00; programul II: 7,55; 8,15; 9,35; 11,07; 13,08; 13,30; 15,10; 17,10; 19,40; 20,20; 21,05; 22,35; 23,45; programul III: 24.00.

MARȚI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 9,35; 10,03; 11,45; 13,30; 15,00; 19,30; 20,30; programul II: 7,00 8,30; 10,47; 12,40; 13,15; 16,20; 17,50; 18,35. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 10,15; 11,30; 12,40; 14,08; 16,15; 18,15; 19,00; 21,25; 22,40; 23,05; programul II: 7,55; 8,15; 9,45; 11,07; 13,08; 13,30; 15,10; 16,30; 16,45; 17,30; 19,40; 21,05; 22,15; 23,52.

MIERCURI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8.10; 9,35; 10,15; 11.45; 12,45; 13,30; 15.00; 19,35; 20,30; programul II: 7.00; 8,30; 12,25; 13,15; 15.45; 17,30. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 11,30; 13,00; 14,15; 16,15; 19,00; 21,00; 23,10; programul II: 7,55; 9,35; 11,07; 12,47; 13,08; 13,30; 13,45; 16,35; 18,35; 19,50; 22,12; 22,35; 23,52; programul III: 19,07.

JOI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 10,03; 11,45; 13,30; 15,00; programul II: 7,00; 8,30; 10,50; 12,45; 13,15; 15,10; 16,20; 17,30; 19,35. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 7,15; 7,30; 8,30; 11,35; 12,50; 16,15; 22,20; 22,55; programul II: 7,55; 9,39; 11,07; 13,08; 14,00; 16,30; 19,40; 22,35; programul III: 0,30.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 9,35; 10,15; 11,45; 13,30; 15,00; 19,35; 20,30; programul II: 7,00; 8,30; 12,45; 13,15; 15,45; 16,20; 17,30; 19,20. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 11,35; 12,45; 14,08; 16,15; 19,00; 21,20; 23,00; programul II: 7,55; 8,15; 9,40; 11,45; 13,08; 13,30; 16,30; 17,55; 19,40; 19,50; 22,50; 23,52; programul III: 21,45.

SÎMBĂTĂ: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 9,35; 10,15; 13,30; 15.00; 19,30; 20,30; programul II: 7,00; 8,30; 10,50; 12,45; 13,15; 14,00; 16,15; 17,30; 18,34; 21,55. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,40; 6,45; 7,30; 8,30; 12,45; 14,00; 19,00; 21,35; 22,20; programul II: 7,55; 8,15; 9,35; 11,07; 13,08; 13,30; 15,10; 16,30; 19,50; 20,50; 22,10; 22,35; 23,53; 0,55; programul III: 20,30.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: 8,30 — Cum va fi vremea, astăzi?; 8,32 — Întîlnirea de duminică. Emisiune pentru femei; 9,15 — Emisiune pentru copii și tineretul școlar. Calul Fury și Recreația mare; 10,30 — EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: Ancheta noastră — Cît valorează o zi de primăvară?; Întrebări și răspunsuri; Oameni, locuri, obiceiuri din regiunea Bacău; Noutăți editoriale; Sfatul medicului: Prevenirea intoxicațiilor cu substanțe insectofungicide; Recunoașteți interpretul?; Caleidoscop muzical; 12,15 — Concert simfonic; 15.00 — Campionatul mondial de hochei: U.R.S.S. — S.U.A. (Transmisiune de la Viena); 18,00 — Magazin 111; 19,30 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,45 — Interpretul preferat. Muzică populară la cererea telespectatorilor; 20,15 — Artiști de culoare pe scenele teatrelor de varietăți; 20,45 — „Zăpadă fierbinte". Un reportaj filmat din viața muncitorilor forestieri maramureșeni; 21,00 — „Spectru". Program de estradă (Transmisiune de la Sofia); 22,00 — Telesport; 22,20 — De vină-i numai primăvara!... Emisiune muzicală; 22,45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE.

MARȚI: 18,00 — Pentru cei mici: A fost odată „Fata și soarele". Fantezie coregrafică pe versuri populare; 18,25 — Pentru tineretul școlar: 1001 de întrebări; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,12 — Buletinul meteorologic; 19,15 — Călătorii geografice: Călătoria căpitanului Cook (V); 19,40 — Seară de teatru: „Hipnoza" de Ștefan Berciu. (Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara"); 21,55 — Campionatul mondial de hochei: S.U.A. — R.S. Cehoslovacă (Transmisiune de la Viena). În pauze: Muzică de estradă și TELEJURNALUL DE NOAPTE.

MIERCURI: 18,00 — Pentru cei mici: A.B.C.; 18,20 — Pentru tineretul școlar: Neobișnuita călătorie în lumea cărților. Întîlnire cu Morcoveață — eroul cărții lui Jules Renard; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — Aventurile lui Robin Hood; 19,50 — Recital poetic. Cîntecul iubirii; 20,00 — Ancheta T.V. „Așa ne văd ei, copiii!" (Continuarea anchetei „Părinți și copii"). Emisiune de Emanuel Valeriu; 20,45 — „1907". Film realizat de Studioul nostru de Televiziune; 21,15 — „Vox Maris". Film muzical-coregrafic, inspirat de poemul simfonic al lui George Enescu; 21,30 — Muzeul Louvre. Comentariul: Charles Boyer. (Reluare la cererea mai multor telespectatori); 22,30 — TELEJURNALUL DE NOAPTE.

JOI: 18,00 — Pentru cei mici: Filmul „Negricios-sul"; 18,10 — Pentru tineretul școlar „Studioul pionierilor"; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — Mult e dulce și frumoasă... Emisiune de limbă română contemporană. Prezintă prof. univ. Boris Cazacu; 19,35 — La ordinea zilei: Organizarea științifică a muncii și a producției; 20,00— Teleglob. Emisiune de călătorii geografice. Monumentele Ispahanului; 20,25 — Studioul muzical. Emisiune de Grigore Constantinescu; 21,05 — Film artistic: „Un yankeu la curtea regelui Arthur". Ecranizare după romanul lui Mark Twain, cu Bing Crosby. (Premieră pe țară); 22,30 — TELEJURNALUL DE NOAPTE.

VINERI: 18,00 — Pentru cei mici — Ala Bala: „Și jucării... din hîrtii"; 18,25 — Pentru tineretul școlar: Școli și tradiții „Liceul Dimitrie Cantemir"; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Buletinul circulației rutiere; 19,30 — Pe-un picior de plai. Hora și sîrba în cîntecul popular românesc. Prezentare de Vasile Dinu; 20,00 — Săptămîna; 21,00 — Reflector; 21,15 — Avanpremieră; 21,30 — „X, Y, Z". Cum a căzut avionul lui Aurel Vlaicu?; 22,05 — Întîlnire cu nepreväzutul. Film artistic de televiziune; 23,00 — TELEJURNALUL DE NOAPTE.

SÎMBĂTĂ: 18,00 — Pentru cei mici: Cioca, Boca, Coca; 18,30 — Pentru tineretul școlar: „Nota zece... la muzică". Program susținut de elevii Liceului de muzică și artă plastică Constanța; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — Panoramic; 19,45 — Dosarul X... După faptă și răsplată; 20,00 — Tele-enciclopedia; 21,00 — Film serial: „Sfîntul"; 21,50 — Campionatul mondial de hochei: R.S. Cehoslovacă — Canada (Transmisiune de la Viena). În pauze: Felicitări muzicale și TELEJURNALUL DE NOAPTE.

AGRICULTURA PE GLOB

ÎNSEMNĂRI DIN R. P. BULGARIA

ITINERAR ÎN CÎMPIA MARIŢEI

Străbatem întinsa şi mănoasa cîmpie a Mariţei, apropiindu-ne de oraşul Pazargic. Admirăm livezi şi vii, trecem printre cîmpuri pe care grîul şi porumbul, legumele şi orezul, bumbacul şi tutunul rodesc deopotrivă. Unei recunoscute fertilităţi naturale ridicate a terenului i se adaugă, şi aici, intervenţia promptă şi priceperea omului. O densă reţea de canale împînzeşte cîmpul; stăvilile, apele Mariţei au fost dirijate să ude aproape jumătate din cele 120 000 de hectare ce aparţin gospodăriilor agricole cooperative de muncă şi fermelor de stat din regiunea Pazargic. Conducte îngropate în pămînt alimentează aspersoare mobile sau staţionare cu ajutorul cărora se irigă o suprafaţă ce depăşeşte 12 000 de hectare. Se irigă în întregime porumbul şi mai mult de jumătate din suprafaţa cultivată cu grîu. De apă beneficiază şi legumele, lucerna, plantaţiile de vii şi pomi şi. bineînţeles, orezul.

Concludent este, în ceea ce priveşte orientarea spre intensivizarea agriculturii regiunii, şi gradul ridicat de mecanizare a lucrărilor. La o sută de hectare revin peste două tractoare de 15 cai putere; viticultura dispune de un număr mare de tractoare pe şenile, iar legumicultura de maşini pentru plantat răsaduri.

Părăsim Pazargicul şi ne continuăm drumul spre răsărit. În depărtare se zăresc contururile unui mare oraş. Este Plovdivul, al doilea oraş, ca mărime şi importanţă, al Bulgariei socialiste, şi unul dintre cele mai vechi şi pitoreşti din Peninsula balcanică. Oraşul, cu aproape 200 000 de locuitori, cu o origine ce se pierde în trecutul îndepărtat, este aşezat pe şase coline şi pe ambele maluri ale rîului Mariţa. Într-un parc de peste 50 de hectare, situat pe malul stîng al rîului, Plovdivul găzduieşte binecunoscutul Tîrg internaţional, continuator al unei expoziţii organizate aici, pentru prima dată, în anul 1892.

Anii construcţiei socialiste au accentuat caracterul specific de centru industrial al Plovdivului, înscriind pe harta lui fabrici şi uzine din cele mai diferite ramuri ale industriei. Plovdivul este însă şi centrul unei importante regiuni agrare a ţării. Sînt renumite şi apreciate în Bulgaria şi peste graniţă, tomatele şi tutunul de Plovdiv, strugurii „Bolgar", căpşunile, zmeura, cireşele şi piersicile ce se obţin aici. Pămînturi fertile şi un climat favorabil fac din Plovdiv şi un mare furnizor de orez, grîu şi floarea-soarelui. Cîteva institute de cercetare ştiinţifică — în domeniul culturilor legumicole, al pomiculturii, al culturii tutunului — pun şi ele în evidenţă locul pe care-l ocupă Plovdivul în agricultura Bulgariei.

Am vizitat unul dintre aceste institute, situat în imediata apropiere a marelui oraş. La institutul pentru cercetări legumicole „Mariţa", o discuţie cu directorul institutului, conf. univ. Athanas Mihov, şi cu dr. ing. Ghiorghi Dimitrov, şef de secţie, ne prilejuieşte cunoaşterea cîtorva din căutările şi succesele colectivului. Aflăm că activitatea cercetătorilor de aici, cît şi a celor dintr-o serie de staţiuni experimentale cuprinse în reţeaua institutului, sprijină rezolvarea problemelor chele pe care le ridică producţia legumicolă în partea de sud a Bulgariei. Ni se spune că ţara este raionată, convenţional, în ceea ce priveşte cultura legumelor, în trei zone, una din acestea fiind cea în care îşi desfăşoară activitatea Institutul „Mariţa".

În aria complexelor preocupări ale cercetătorilor, un loc de prim ordin îl ocupă, crearea unor hibrizi şi soiuri valoroase de legume. Realizările de pînă acum sînt edificatoare. La multe dintre speciile legumicole s-a creat o gamă largă de soiuri şi hibrizi, care, avînd perioade diferite de vegetaţie, asigură o bună eşalonare a producţiei. La tomate, de la hibridul „Triumph", prima producţie se recoltează la aproximativ 10 zile după apariţia pe piaţă a roşiilor „10 x Bizon". Hibridul „Triumph" se remarcă şi printr-o rezistenţă deosebită la transport; cel care încheie gama de tomate este hibridul „10 x Rutgers", a cărui recoltare se prelungeşte pînă la 15 noiembrie. Faţă de soiul Rutgers, din care provine, noul hibrid asigură şi producţii superioare: aproximativ 40 000 kg de tomate la hectar.

O altă reuşită o constituie crearea unor soiuri sau hibrizi cu certe calităţi pentru industrializare. Între acestea, hibridul „Madara" are o destinaţie specială: conserve de cojite.

Creatorii de soiuri şi hibrizi de legume de la Plovdiv urmăresc acum să obţină un hibrid care să întreacă în precocitate hibridul „10 x Bizon". Pentru aceasta este folosit, firește, şi hibridul „10 x Bizon". Preocupă, de asemenea, în mare măsură, realizarea unui soi care să permită recoltarea mecanizată, soi care să nu aibă coacerea eşalonată.

Recoltarea mecanizată trebuie să devină posibilă şi la cultura de ardei. Noul soi care se preconizează va avea rodul buchetat şi orientat în sus, iar momentul maturizării va fi acelaşi pentru toate fructele. Primele rezultate s-au şi obţinut.

Soiuri de la cele mai timpurii, pînă la cele mai tîrzii, a căror recoltare este eşalonată pe o mare perioadă de timp, au fost create şi pentru culturile de mazăre şi fasole. Din cele 6—7 soiuri de mazăre care se cultivă în partea de sud a Bulgariei, trei au fost obţinute la Plovdiv, foarte apreciate fiind soiurile Plovdivska Perla şi Mariţa 1.

Un alt obiectiv, urmărit cu perseverenţă în procesul de ameliorare şi selecţie, îl constituie crearea unor soiuri rezistente la boli şi dăunători. Cele mai bune rezultate s-au obţinut la tomate. La castraveţi, ceapă şi alte specii însă — reţinem din relatarea gazdelor — nu s-au înregistrat încă rezultate concludente, ceea ce face ca importante forţe de cercetare să fie îndreptate în această direcţie.

Noile soiuri şi hibrizi cer o agrotehnică adecvată, diferenţiată, precizări în legătură cu irigarea terenului. Secţia de agrotehnică şi irigare, una din cele şase secţii ale institutului, îşi are înscrisă în planul tematic o serie de experienţe care urmăresc acest lucru. În institut se experimentează metodele cunoscute de irigare, de dată mai recentă fiind irigarea subterană. Metoda principală rămîne, însă, pentru multe din speciile legumicole, irigarea prin brazde. Institutul a orientat practica legumicultorilor spre folosirea brazdelor lungi. Acestea ajung acum la 150 m — de la 30 m cît aveau brazdele frecvent utilizate. La tomate, a fost experimentată şi aspersiunea. Irigarea prin aspersiune nu s-a dovedit însă eficace. Producţiile ce s-au obţinut au fost sub nivelul celor realizate în cazul irigării prin brazde.

Producţia a pus în faţa cercetătorilor de la Plovdiv şi alte probleme. Direct sau mijlocit, precizările valoroase ale cercetării ajung în unităţile agricole, ajutîndu-le să facă noi paşi pe drumul unei dezvoltări continue.

Elena VASILESCU

Însămînţarea artificială — metodă de cercetare în avicultură

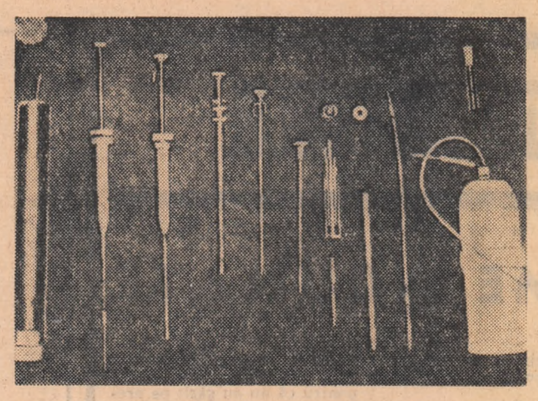

Instrumente pentru recoltarea materialului biologic şi însămînţare.

DIN PRESA DE SPECIALITATE

„LA REVUE DE L'ÉLEVAGE"

Autorul articolului, M.J. Petitjean, trece în revistă cîteva probleme care au format obiectul cercetărilor sale personale, între care aceea a fertilităţii cocoşilor şi a fertilităţii găinilor.

În obiectiv: fertilitatea ouălor

Am constatat — scrie autorul — că, în cazurile de cuplare naturală, cele două sexe îşi împart responsabilitatea pentru proporţia de ouă fertile. Dimpotrivă, în cazul însămînţării artificiale, influenţa materialului biologic al cocoşului este predominantă. Această constatare duce, în mod necesar, la studierea fertilităţii reale a cocoşului, cu alte cuvinte a fertilităţii ouălor provenite de la un anumit număr de găini cu care cocoşul a stat la un loc un timp determinat. Una din componentele principale ale acestei însuşiri este fertilitatea reală a materialului biologic. Aceasta este evaluată însămînţînd găini cu material biologic de la cocoşul studiat şi constatînd apoi proporţia de ouă fertile. Exprimarea acestei fertilităţi prin procentul ouălor fertile în raport cu numărul total al celor ouate ne dă posibilitatea de a propune o formulă pentru obţinerea unei bune aprecieri a fertilităţii reale a materialului biologic de cocoş. Este vorba despre o ecuaţie avînd forma:

$$Y = aX_1 + bX_2 + cX_3 + dX_4 + e$$

în care Y = procentul ouălor fertile rezultate din însămînţarea cu materialul biologic al cocoşului; X_1 = volumul mediu al ejaculatelor prelevate pentru examene de laborator; X_2 = densitatea optică medie a materialului biologic (concentraţia în spermatozoizi); X_3 = proporţia de spermatozoizi „agitaţi", care nu se deplasează: X_4 = proporţia de spermatozoizi care se deplasează normal; a, b, c, d sînt coeficienţi de regresie multiplă; e este o constantă.

Materialul biologic al tuturor cocoşilor a căror fertilitate este studiată se examinează în laborator. Unii dintre aceşti cocoşi sînt aleşi la întîmplare. Pornind de la datele (Y şi X) obţinute pentru aceşti cocoşi aleşi se determină valorile lui a, b, c, d şi e din formulă. Aceasta permite apoi efectuarea unei estimări (Ŷ) a fertilităţii reale a materialului biologic al cocoşilor care nu a fost examinat decît în laborator şi pentru care valorile X_1, X_2, X_3 şi X_4 sînt cunoscute. Dacă puterea de fecundare a cocoşilor examinaţi prezintă o variabilitate suficientă, metoda permite o bună estimare. Pentru 332 de cocoşi din linia M. 11 (linie selecţionată la Staţiunea avicolă experimentală din Magneraud — Franţa) am obţinut în 1962, între fertilitatea estimată a materialului biologic (Ŷ) şi rezultatele reale (Y = procentul ouălor fertile observate), un coeficient de corelaţie foarte semnificativ: r = 0,645. Media diferenţelor între estimaţii şi observaţii a fost de 12,1 la sută.

În acest gen de cercetări, însămînţarea artificială creează condiţii pentru o muncă raţională limitînd cauzele întîmplătoare ale variabilităţii rezultatelor.

Efectele însămînţării artificiale

Trecînd apoi la problema fertilităţii găinilor, autorul subliniază că uneori, în cazul unor linii cu fecunditate sub normală, se întîmplă ca o parte importantă a infertilităţii ouălor să fie datorată unui număr mai mare sau mai mic de găini nefecundate.

Însămînţarea artificială reprezintă un mijloc de studiere a acestei infertilităţi. Astfel, s-a constatat că găinile, care în condiţii de reproducţie naturală, făceau cu regularitate ouă nefertile, au fost toate fecundate în urma însămînţărilor artificiale.

În cursul perioadei de cuplare naturală, procentul de ouă fertile, faţă de totalul ouălor făcute de toate găinile din lot, a fost de 63,2. Raportat numai la totalul ouălor făcute de găinile fecundate (avînd cel puţin un ou fertil) procentul ouălor fertile a fost de 78,8.

În urma însămînţărilor artificiale, 86,2 la sută din ouăle acestor găini au fost fertile (este vorba despre cele ouate între a 2-a şi a 8-a zi după intervenţie).

Însămînţarea artificială — scrie M.J. Petitjean — îngăduie experimentatorului să evite influenţa comportamentului sexual sau social al animalelor. Aceasta face cu putinţă iniţierea unor studii originale, privind, de pildă, afinităţile gameţilor masculi şi femeli pentru fecundaţie sau eventuale efecte selective ale tractului femel asupra spermatozoizilor de origină diferită.

Cu prilejul mai multor experienţe de acest gen, am putut observa că găinile dintr-o linie A, însămînţate cu material biologic amestecat, provenind de la cocoşi din aceeaşi linie A şi dintr-o altă linie B, produc mult mai mulţi pui rezultaţi din încrucişarea AB decît pui puri de la linia A.

O metodă cu multiple utilizări

Însămînţarea artificială deschide o cale de investigaţii nu lipsite de interes, ale căror rezultate sînt susceptibile de repercusiuni în avicultură. Astfel, ameliorarea fecundităţii unei linii parentale poate duce la o scădere a preţului de cost al încrucişării comerciale, în vederea unei poziţii competitive pe piaţă.

Însămînţarea artificială a găinilor — arată autorul în încheierea articolului său — este o metodă de perspectivă, care se va preta la un număr din ce în ce mai mare de utilizări. Este de presupus că aplicarea ei va lua o mare dezvoltare o dată cu punerea la punct a unor metode eficiente de conservare a puterii de fecundare a spermatozoizilor de cocoş pe o durată cît mai mare.

Din actualitatea săptămînii

LA CAPĂTUL celor două tururi de scrutin ale alegerilor pentru Adunarea Naţională a Franţei, rezultatele sînt următoarele: gruparea politică guvernamentală, „Comitetul de acţiune pentru cea de-a V-a Republică" — 244 de mandate (pierde 36 de locuri); Federaţia Stîngii Democrate şi Socialiste — 116 mandate (cîştigă 12 locuri); Partidul Comunist Francez — 73 mandate (cîştigă 32 de locuri); Centrul democrat — 27 de mandate; Partidul socialist unificat şi alţi candidaţi de stînga — 10 mandate; diverşi alţi candidaţi — 15 mandate.

Gruparea politică guvernamentală „Comitetul de acţiune pentru cea de-a V-a Republică" a obţinut majoritatea voturilor, avînd 244 de mandate din cele 486 de locuri ale Adunării Naţionale. Întreaga presă franceză remarcă succesul forţelor de stînga şi regresul relativ al grupării guvernamentale. În comentariile lor, ziarele subliniază că unitatea stîngii a dat rezultate mai mari decît se sperase. În noua Adunare Naţională, forţele de stînga dispun de aproximativ 200 de mandate, ceea ce face ca, după cum scria „l'Humanité", „stînga să se afle în ofensivă". Se comentează, de asemenea, faptul că patru miniştri nu au fost realeşi, printre ei numărîndu-se ministrul afacerilor externe, Couve de Murville, şi ministrul armatelor, Pierre Messmer.

■

DUPĂ alegerile generale din India, care au dat majoritatea Partidului Congresul Naţional Indian, Indira Gandhi a fost realeasă lider al acestui partid şi în consecinţă i s-a încredinţat formarea noului guvern central. Noul guvern cuprinde 19 miniştri. Şi-au păstrat portofoliile Chavan (Ministerul de Interne), Swaran Singh (Apărarea Naţională) şi Mohammed Chagla (Afacerile Externe).

De remarcat că în şase state Partidul Congresul Naţional Indian nu a întrunit majoritatea şi guvernele din aceste state au fost formate fie de coaliţia forţelor de stînga, fie de alte forţe politice.

■

TRIBUNALUL militar excepţional din Kinşasa a condamnat la moarte în contumacie pe fostul prim-ministru Moise Chombe. De asemenea, au fost condamnaţi la moarte şi Ferdinand Tshimpola, comandantul regimentului katanghez care s-a răsculat în oraşul Kisangani, şi căpitanul Kalonda Mwana. Alte persoane au fost condamnate la închisoare pe diferite termene. Capetele de acuzare invocate de procuror împotriva lui Chombe au fost: organizarea şi conducerea de către acesta a secesiunii katangheze din 1960, folosirea ilegală de fonduri, recrutarea de mercenari în diferite ţări ale Europei şi Canada pentru declanşarea unor acţiuni antistatale şi comiterea a o serie de asasinate. Cei doi militari condamnaţi la pedeapsa capitală, ca şi Chombe, au fost găsiţi vinovaţi de declanşarea rebeliunii de la Kisangani.

■

ÎN ULTIMA săptămînă în Vietnam s-a înregistrat o intensificare a acţiunilor agresive americane. Bombardamentele au fost extinse asupra unor noi zone dens populate din R. D. Vietnam, asupra portului Haifong şi periferiilor Hanoiului de pe malurile Fluviului Roşu.

În Vietnamul de sud, agresorii au suferit pierderi apreciate ca cele mai grele de la începutul războiului.

În conferinţa sa de presă, preşedintele Johnson a reafirmat intenţia S.U.A. de a continua bombardamentele asupra R. D. Vietnam, în pofida protestelor formulate de opinia publică internaţională şi de numeroase personalităţi politice chiar din Statele Unite. În plus s-a anunţat că la sfîrşitul lunii el va avea întrevederi în insula Guam cu generalul Westmoreland, comandantul-şef al trupelor americane din Vietnamul de sud, şi cu Cabot Lodge, ambasadorul S.U.A., la Saigon, pentru a trece în revistă situaţia militară din Vietnam.

ORIZONTURI

SE POT NEUTRALIZA CICLONII?

Savantul american Vernon J. Rossow, de la Centrul de cercetări din California, a emis recent o nouă ipoteză în legătură cu formarea ciclonilor. După părerea lui, ciclonii apar în urma interacţiunii dintre două mase de nori, constituiţi respectiv din picături de apă încărcate cu electricitate pozitivă şi picături încărcate negativ, care se deplasează paralel la o distanţă de aproximativ 1 600 m unii de alţii. Sub efectul unei eventuale furtuni, picăturile încărcate pozitiv sînt proiectate către masa negativă, mişcare care determină la rîndul ei o proiecţie în sens invers a picăturilor negative către norii încărcaţi pozitiv.

Acest schimb între norii ce se deplasează paralel cu o viteză uneori de 800 km/h se transformă în modul cel mai frecvent în uragane. Reproducînd acest proces în condiţii de laborator, savantul Rossow a reuşit să creeze cicloni în miniatură. El a urmărit prin aceste experienţe să găsească un mijloc prin care să se împiedice formarea ciclonilor, neutralizîndu-i înainte ca ei să se abată asupra unor regiuni populate.

LUBRIFIANT UNIVERSAL

Oamenii de ştiinţă sovietici au creat un lubrifiant superuniversal care rezistă atît la frig, cît şi la căldură, nu arde şi nu emană gaze toxice. O cisternă unsă cu acest preparat şi lăsată un an şi jumătate sub cerul liber nu a căpătat nici o urmă de rugină.

VITAMINE PENTRU ANIMALE

În Polonia a fost pusă la punct o metodă de preparare a nutreţurilor cu un bogat conţinut de vitamină B_{12}. Tehnologia aplicată pînă acum consta în obţinerea acestor vitamine pe calea biosintezei diferitelor amestecuri nutritive, de cele mai multe ori prin fierberea melasei sau a cerealelor. Principalul neajuns al acestei tehnologii este productivitatea scăzută, deoarece procesul nu permite să se obţină decît 3—10 mg de vitamină B_{12} dintr-un litru de amestecuri concentrate şi necesită o perioadă de fermentare de aproape trei săptămîni.

Prin noua metodă se poate obţine vitamina B_{12} în cantităţi pînă la 30 mg din fiecare litru de amestec preparat din fiertură ieftină de cartofi. Ciclul de producţie este scurt şi simplu.

FOLOSIREA INDUSTRIALĂ A POLENULUI

Se ştie de multă vreme că polenul conţine vitamine şi substanţe preţioase, dar colectarea şi prepararea sa reprezintă o problemă dificilă. Gösta Carlsson, conducătorul unei întreprinderi farmaceutice suedeze, a elaborat o serie de aparate şi dispozitive cu care se pot obţine cantităţi considerabile de polen. Anul trecut cu aparatele sale, care principial se bazează pe efectul aerului aspirat, a colectat nu mai puţin de 30 t grăunţe de polen de la tot felul de plante. Această materie primă se prelucrează şi din ea se fabrică o serie de preparate care, de pildă, feresc de răceală, accelerează vindecarea rănilor şi sînt eficiente împotriva infecţiilor virotice. O parte a acestei materii prime este folosită şi la fabricarea de cosmetice.

O INSECTĂ BINEFĂCĂTOARE

Oamenii de ştiinţă din Uzbekistan au pus la dispoziţia cultivatorilor phytomyza, o musculiţă pe care o cresc şi care distruge complet orobanşa egipteană, plantă parazită care pricinuieşte mari pagube legumelor, tutunului, cartofilor etc. şi care rezistă la toate erbicidele utilizate în mod obişnuit în agricultură.

Larva phytomyzei se hrăneşte cu seva plantei parazite, o distruge şi îi mănîncă seminţele. Pe cîmpurile debarasate de orobanşe se obţin recolte duble.

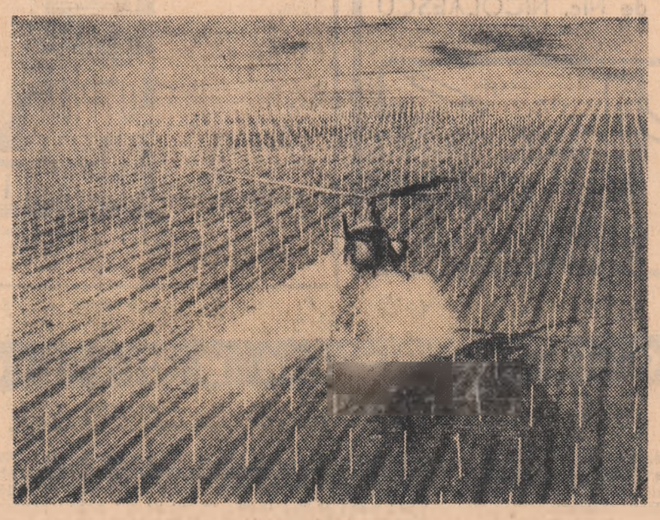

În Uniunea Sovietică se preconizează ca pînă în anul 1970 suprafaţa terenurilor tratate pe cale aeriană să crească simţitor, ajungînd la 135 de milioane de hectare.

Lucrările executate cu ajutorul avioanelor şi elicopterelor comportă fertilizare, administrare de substanţe pentru combaterea bolilor şi dăunătorilor, depistarea atacului acestora, cartografie etc.

Iată o imagine din sovhozul Varketilski din R.S.S. Gruzină, unde cu ajutorul elicopterului se efectuează fertilizarea pe cele 600 ha de vii şi livezi. În anii următori, prin mărirea suprafeţelor plantate, cantitatea de struguri livrată statului va fi de 6 000 t, iar cea de fructe de 5 000 t.

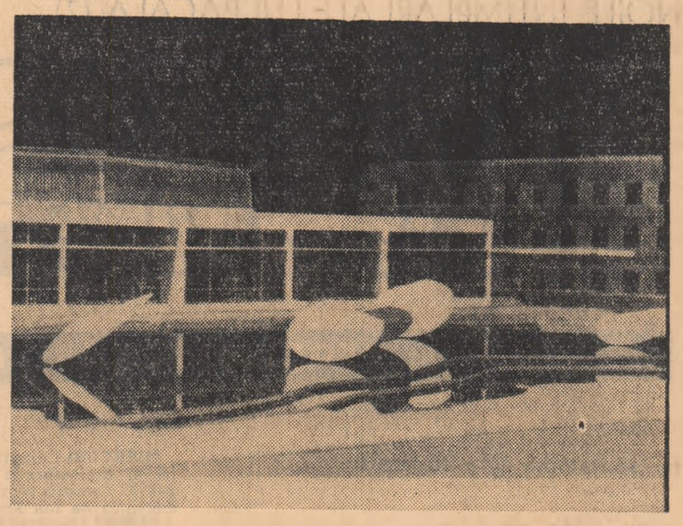

Flori din material plastic. Deşi nu sînt vii, ele se întind din apă spre soare ca nişte plante, pentru a se pleca din nou în amurg. Interesanta sculptură din mai multe piese a fost proiectată de sculptorul şi arhitectul vest-german Erich Reusch din Düsseldorf, pentru o clădire publică.

Petalele albe, în mărime de circa 3 metri, urmează să stea într-un bazin în formă de terasă, de 50 de metri lungime. Mecanismul lor, dirijat de celule fotoelectrice, permite, în acelaşi timp, ridicarea şi coborîrea lor în funcţie de lumină, iar, pe de altă parte, o întoarcere de 360 de grade în decursul a cinci pînă la şapte ore. Sculptura în formă de frunze permanent în mişcare va înviora piaţa dintre clădirile care au cîte zece etaje.

AGRICULTURA SOCIALISTĂ

COLEGIUL DE REDACŢIE

Prof. Gh. Băia, Valeriu Buduru (secretar general de redacţie), ing. Vasile Ciauşu (redactor şef), prof. David Davidescu, membru corespondent al Academiei, ing. Trită Făniţă, ing. Eugen Grigorescu, ing. Constantin Iftodi, acad. G. Ionescu-Şişeşti, om de ştiinţă emerit, Stelian Ionescu, ing. Nicolae Mantz, ing. Gh. Moldovan, ing. Tiberiu Mureşan, ing. Gh. Stanciu, ing. Stelian Voinea (redactor şef adjunct), prof. Sergiu Vrejba.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Telefon: 17 60 10—17 60 20. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Abonamentele se fac la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii

40.000